

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om utsläppshandel ändras. Genom ändringen genomförs en ändring av Europeiska unionens direktiv om utsläppshandeln med vilken man förbereder sig inför handelsperioden 2021—2030. De ändringar som föreslås gäller i synnerhet förfarandet för ansökan om utsläppsrätter som tilldelas gratis, lämnandet av nödvändiga uppgifter och tilldelningen av utsläppsrätter.

Statsrådet ska bemyndigas att besluta om användningen av utsläppsrätter för att utsläppsminskningssåtagandet för sektorn utanför utsläppshandeln ska kunna fullgöras. Statsrådet ska även bemyndigas att besluta om annullering av utsläppsrätter om elproduktionskapacitet på finländskt territorium stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland kan auktionera ut i motsvarande grad.

Genom den föreslagna lagen genomförs även nationella förbättringar, såsom ett förenklat förfarande för uppdatering av planen för övervakning av utsläpp samt iakttagande av ett större antal av Energimyndighetens beslut trots överklagande. Dessutom föreslås det att de myndighetsuppgifter som gäller beviljandet av utsläppsrätter som tilldelas gratis överförs från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Utöver dessa ändringar görs det också vissa tekniska ändringar.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.2 Internationell utveckling och Europeiska unionens lagstiftning	5
Den internationella utvecklingen.....	5
Utsläppshandelsdirektivet	5
Reserven för marknadsstabilitet	7
Kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter	8
Kommissionens övriga rättsakter	8
Förordningen om ansvarsfördelning	9
2.3 Bedömning av nuläget	9
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
3.1 Allmänt	11
3.2 Tilldelning och användning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030	11
Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter	11
Möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn	11
Frivillig annullering av utsläppsrätter	11
Ansökan om och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis	12
3.3 Överföring av myndighetsuppgifterna som gäller gratis tilldelning till Energimyndigheten	14
3.4 Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp	15
3.5 Auktionering av utsläppsrätter	16
3.6 Verkställande av utsläppshandelsmyndighetens beslut	16
3.7 Avbrytande av registreringen av utsläppsrätter	17
3.8 Övriga förslag	17
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	18
4.1 Ekonomiska konsekvenser	18
Utvecklingen av priset på utsläppsrätter	18
Konsekvenser för statsfinanserna	18
Företagskonsekvenserna av ändringen av EU:s utsläppshandelssystem	19
Företagskonsekvenserna av nationella ändringar	20
4.2 Konsekvenser för myndigheterna och deras personal.....	21
Överföring av myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter till Energimyndigheten	21
Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp.....	22
4.3 Konsekvenser för miljön	22
4.4 Samhälleliga konsekvenser	23
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	23
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	23
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	23
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	25
DETALJMOTIVERING	26
1 LAGFÖRSLAG	26
1 kap. Allmänna bestämmelser	26

2 kap.	Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp	27
3 kap.	Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder	32
4 och 5 kap.		34
21, 25—32 och 34—35 §.		34
5 a kap.	Utsläppsrätter som tilldelas gratis under handelsperioder som inleds efter 2020	35
5 b kap.	Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030	37
5 c kap.	Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030	39
5 d kap.	Skyldigheterna i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ändringar i antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030	40
5 e kap.	Avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030	41
6 kap.	Auktionering av utsläppsrätter	42
7 kap.	Användning av projektenheter under handelsperioden 2013—2020	45
9 kap.	Registrering, överlämnande och annullering av utsläppsrätter samt deras giltighet	45
10 kap.	Övervakning, anmälan och verifiering av utsläpp	49
11 kap.	Övervakning och påföljder	50
12 kap.	Överklagande och verkställande av beslut	51
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	52
3	IKRAFTTRÄDANDE	52
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	53
4.1	Allmänt	53
4.2	Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och verkställigheten av rikets lagstiftning i landskapet Åland	54
LAGFÖRSLAG		56
	om ändring av lagen om utsläppshandel	56
BILAGA		76
PARALLELLTEXT		76
	om ändring av lagen om utsläppshandel	76

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Utsläppshandeln är ett centralt styrmedel i Europeiska unionens, nedan EU:s, klimatpolitik. EU:s utsläppshandelssystem bygger på tanken att utsläppen ska minskas där det kan ske billigast.

Sedan 2013 har det satts ett utsläppstak för utsläppshandelssektorn på EU-nivå som sänks årligen. Genom att samtliga verksamhetsutövare inom utsläppshandeln årligen ska överlämna ett antal utsläppsrätter motsvarande det föregående årets växthusgasutsläpp säkerställs det att utsläppen håller sig under utsläppstaket. I Finland ingår cirka 600 anläggningar i utsläppshandelssystemet som täcker något under hälften av Finlands växthusgasutsläpp.

EU:s utsläppshandelssystem bygger på handelsperioder av vilka den tredje och nuvarande gäller åren 2013—2020. Bestämmelser om utsläppshandelssystemet finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*.

Den fjärde handelsperioden omfattar åren 2021—2030 och genom den genomförs Europeiska unionens utsläppsminskningmål fram till 2030 för utsläppshandelssektorns del. Förfaringsätten under den fjärde handelsperioden togs med i utsläppshandelsdirektivet genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814, nedan *ändring av direktivet om utsläppshandel*.

Genomförandet av ändringen av utsläppshandelsdirektivet förutsätter en ändring av Finlands lagstiftning. I detta sammanhang är det motiverat att även i övrigt utveckla den nationella lagstiftningen.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Utsläppshandeln regleras nationellt genom lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). Den gällande lagen om utsläppshandel gäller handelsperioden 2013—2020. Bestämmelserna i lagen om utsläppshandel har därtill kompletterats med ett flertal förordningar av statsrådet och arbets- och näringsministeriet som utfärdats med stöd av den.

De viktigaste bestämmelserna i lagen om utsläppshandel gäller reglerna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020, tilldelningen, bokföringen, överlåtelsen och överlämnandet av utsläppsrätter samt det tillstånd för utsläpp av växthusgaser och den tillförlitliga övervakning av utsläpp som förutsätts av anläggningar som ingår i tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel.

En utsläppsrätt motsvarar ett ton koldioxid. En del av utsläppsrätterna fördelas genom auktionering, en del genom gratis tilldelning, varefter de fritt kan omsättas på andrahandsmarknaden. Utsläppsrätterna är i praktiken elektroniska anteckningar i unionens gemensamma utsläppshandelsregister. De verksamhetsutövare som omfattas av systemet har kunnat täcka sina utsläpp förutom med unionens utsläppsrätter även genom att skaffa och använda så kallade Kyoto-projektenheter.

Under handelsperioden 2013—2020 är det huvudsakliga sättet att tilldela utsläppsrätter auktionering. Medlemsstaterna säljer över hälften av sina utsläppsrätter genom att auktionera ut dem till verksamhetsutövare och andra marknadsaktörer inom utsläppshandeln. Samtliga medlemsstater utser en auktionsförrättare som auktionerar ut medlemsstatens andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut. Enligt den gällande lagen beslutar statsrådet om vem som är Finlands auktionsförrättare och för handelsperioden 2013—2020 har statsrådet utsett Energimyndigheten till auktionsförrättare.

De flesta medlemsstaterna auktionerar ut sina utsläppsrätter på EU:s gemensamma auktionsplattform. Också Finland deltar i den gemensamma auktionen som för handelsperioden 2013—2020 regleras i den gällande lagen om utsläppshandel. Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Utsläppsrätter delas ut gratis till industrin samt till produktion av fjärrvärme och kyla. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis, nedan *gratistilldelning*, bygger på harmoniserade regler på EU-nivå och medlemsstaterna har inte prövningsrätt i fråga om mottagare eller antal. Myndighetsuppgifterna i anslutning till gratistilldelningen sköts i Finland av arbets- och näringsministeriet.

Under den nuvarande handelsperioden överskrider det preliminära totala antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknat per anläggning det reserverade maximala antalet. Därför minskas gratistilldelningen till alla verksamhetsutövare enhetligt med en så kallad sektorsövergripande korrigeringsfaktor som ökar för varje år. Korrigeringsfaktorens värde ligger mellan 6 och 22 procent beroende på året.

2.2 Internationell utveckling och Europeiska unionens lagstiftning

Den internationella utvecklingen

Klimatavtalet från Paris ingicks i december 2015 och trädde i kraft i november 2016. Avtalet har undertecknats av nästan 200 parter i klimatavtalet och ratificerats av över 175 parter. Avtalet är en stor framgång i den internationella klimatpolitiken och kompletterar FN:s ramkonvention om klimatförändringar som ingicks 1992. Bland det viktigaste som uppnåddes i klimatavtalet från Paris är att den skarpa tudelningen mellan länderna bröts: cirka 170 parter har lämnat så kallade nationellt fastställda bidrag (nationally determined contribution, NDC), där parterna redogör för sina planerade klimatåtgärder. De nationellt fastställda bidragen innehåller mål för utsläppsminskning och anpassning. Det globala deltagandet i utsläppsminskande åtgärder utjämnar på lång sikt den internationella konkurrensen.

Prissättningssystem för koldioxidutsläpp håller på att bli allmänna globalt sett. Förutom i Europeiska unionen har man tagit eller håller på att ta i bruk utsläppshandelssystem, koldioxidskatter och andra avgifter bland annat i Förenta staterna och Kanada på delstatsnivå, samt i Sydkorea och i Kina. Att införa prissättning på koldioxidutsläpp jämnar ut den internationella konkurrensen. Vid jämförelse av olika system bör man dock beakta bland annat hur krävande minskningsmålen är, sättet att fördela utsläppsrätter och reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter. Utsläppshandelsdirektivet ses regelbundet över med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet.

Utsläppshandelsdirektivet

Funktionen och principerna i EU:s utsläppshandelssystem regleras i utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 13 oktober 2003. Därefter har utsläppshandelsdirektivet ändrats med tanke på nya handelsperioder och andra behov.

Genom en ändring av utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 8 april 2018 reviderades utsläppshandelssystemet inför de handelsperioder som inleds efter 2020, i synnerhet handelsperioden 2021—2030. Utsläppshandelssystemet revideras för att harmonisera med EU:s ram för klimatpolitiken fram till 2030. Dessutom baserar sig revideringen på erfarenheterna från den tredje handelsperioden. Revideringens syfte är att stärka systemet, ändra reglerna för fonder som främjar koldioxidsnålhet och förlänga gratistilldelningen av utsläppsrätter efter 2020 i en uppdaterad form.

Utsläppshandelssektorns årliga utsläppstak kommer att skärpas för varje år från och med 2021 med 2,2 procent i stället för nuvarande 1,74 procent. Det här behövs för att det mål för utsläppsminskningen som satts för 2030 ska kunna nås. Skärpningen av den linjära utsläppsminskningkoefficienten minskar det totala antalet utsläppsrätter i utsläppshandelssystemet så att sektorns utsläppsminskning blir 43 procent fram till 2030 jämfört med 2005 års nivå.

Andelen utsläppsrätter som auktioneras ut av alla utsläppsrätter är 57 procent från och med 2021. Hit hör såväl de utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut som de utsläppsrätter som auktioneras ut för att finansiera den innovationsfond och moderniseringsfond som inrättas i anslutning till utsläppshandelssystemet. Den nämnda andelen på 57 procent minskas dock med högst 3 procentenheter för att undvika den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn eller utöka de nämnda fonderna.

Tilldelningen av gratis utsläppsrätter fortsätter under handelsperioden 2021—2030. Den bakomliggande bedömningen här är att vissa branscher som hör till utsläppshandelssektorn fortfarande löper risk för koldioxidläckage. Gratistilldelningen av utsläppsrätter baserar sig även under handelsperioden 2021—2030 på EU:s harmoniserade regler.

Kommissionen bedömer risken för koldioxidläckage i enlighet med utsläppshandelsdirektivet. Sektorer som löper risk för koldioxidläckage (s.k. sektorer i koldioxidläckageförteckningen) får även framöver som gratistilldelning 100 procent av det antal som räknas ut enligt reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter under hela handelsperioden. Andra sektorer som har rätt till gratistilldelning får till en början 30 procent av antalet enligt reglerna för gratis tilldelning, men andelen kommer efter 2026 att sjunka med samma antal till noll 2030. Den sänkta andelen gäller dock inte fjärrvärme eller fjärrkyla. Elproduktionen beviljas inte heller i framtiden gratistilldelning, med undantag av möjligheten för vissa mindre välbeställda medlemsstater att göra så.

Uppgifterna om anläggningarnas produktionsnivå som ligger till grund för gratistilldelningen uppdateras vart femte år med början 2021. Dessutom uppdateras antalet gratis tilldelade utsläppsrätter årligen för anläggningar vars produktion ökar eller minskar med minst 15 procent på basis av ett glidande medelvärde för två år. På detta sätt motsvarar de produktionsdata som utgör grund för gratistilldelningen mer exakt produktionens faktiska nivå.

En annan grund för gratistilldelningen är riktmärkesvärden som beskriver olika produktionsprocesser. Riktmärkesvärdena fastställs av kommissionen på basis av de 10 procent som utgör de mest effektiva anläggningarna i EU:s utsläppshandelssystem. Riktmärkesvärdena minskas vart femte år för att mer exakt motsvara den tekniska utvecklingen. Mellan dessa minskningar, dvs. under perioden 2021—2025 och 2026—2030, förblir riktmärkena oförändrade. Enligt huvudregeln minskas riktmärkesvärdena för samtliga år mellan 2008 och mitten på den aktuella perioden för gratistilldelning med de årliga procentuella minskningar som anges i genomförandeförordningen. Under perioden 2021—2025 är samtliga riktmärken minst 3 procent och högst 24 procent lägre än nuvarande, vilket har en sänkande inverkan på antalet gratis tilldelade utsläppsrätter.

Utsläppshandelns indirekta kostnader föranleds av att utsläppsrättens pris överförs till elpriset. I det ändrade utsläppshandelsdirektivet rekommenderas det att medlemsstaterna ska bevilja sektorer där de indirekta kostnaderna föranleder risk för koldioxidläckage statligt stöd för att kompensera för dessa kostnader. Direktivets rekommendation ersätter den tidigare skrivningen enligt vilken medlemsländerna kan bevilja den nämnda kompensationen. Dessutom rekommenderas det i direktivet att beloppet av det beviljade stödet inte ska överskrida 25 procent av de auktionsintäkter medlemsstaten får av utsläppsrätterna.

För handelsperioden 2021—2030 inrättas två fonder. Med innovationsfonden stöds innovationer i koldioxidsnåla teknologier och processer och alla medlemsstaters projekt kan få stöd. Innovationsfonden är en fortsättning på den nuvarande NER 300-fonden. Genom den nya moderniseringsfonden stöds investeringar avsedda för modernisering av energisystem och förbättring av energieffektiviteten i mindre välbeställda medlemsstater.

Utsläppshandelsdirektivet innehåller en klausul om att direktivet ska ses över regelbundet med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet. Efter varje femårsöversyn av Parisavtalet bedömer kommissionen i synnerhet unionens behov av tilläggsstrategier och tilläggsåtgärder inklusive värdet på den linjära minskningskoefficienten. Den första femårsöversynen av Parisavtalet ordnas 2023.

Utöver den ovan avsedda ändringen av utsläppshandelsdirektivet ändrades direktivet genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2392 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att förlänga nuvarande begränsningar i tillämpningsområdet för luftfartsverksamhet och förbereda för genomförande av en global marknadsbaserad åtgärd från och med 2021, som trädde i kraft den 29 december 2017. Genom förordningen förlängs fram till slutet av 2023 det undantag genom vilket flygningar till och från tredjeländer befrias från skyldigheterna rörande övervakning och rapportering av utsläpp och överlämnande av utsläppsrätter. Till övriga ändringar hör att anläggningarnas verksamhetsutövare från och med 2021 kan överlämna även utsläppsrätter för luftfart. Utsläppshandeln inom luftfarten kommer visserligen att granskas på nytt efter att det finns mer information om de utsläppsminskningsåtgärder som det avtalats om inom ramen för internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO). Genom förordningen bereder man sig även på att en medlemsstat lämnar EU:s utsläppshandels-system.

Reserven för marknadsstabilitet

I anslutning till EU:s utsläppshandelssystem inrättas en reserv för marknadsstabilitet i syfte att begränsa överskottet på utsläppsrätter på utsläppsrättsmarknaden och förbättra utsläppshandelssystemets förmåga att anpassa sig till eventuella faktorer som orsakar obalans på marknaden. Reserven inleder sin verksamhet den 1 januari 2019.

Reserven fungerar så att när det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger utanför ett visst fördefinierat område överförs utsläppsrätter från marknaden till reserven eller från reserven tillbaka till marknaden. Överföringarna görs genom att minska eller öka det antal utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut året i fråga.

Det har under de senaste åren rått ett stort överskott på utsläppsrätter på marknaden. I samband med ändringen av utsläppshandelsdirektivet beslutade man att effektivisera reservens verksamhet, och antalet utsläppsrätter som ska placeras i reserven fördubblas fram till slutet av 2023. Dessutom bör man i den regelbundna granskningen av verksamheten även ta upp huruvida de höjda andelarna ska hållas i kraft längre.

I slutet av 2017 fanns det cirka 1 655 miljoner utsläppsrätter i omlopp, vilket motsvarar 94 procent av EU:s utsläppshandelssektors utsläpp samma år. Under perioden januari–augusti 2019 kommer cirka 265 miljoner rätter att placeras i reserven för marknadsstabilitet, vilket innebär en minskning på uppskattningsvis cirka 40 procent av det antal som auktioneras ut. Det antal som placeras i reserven efter augusti 2019 är ännu inte känt.

I samband med revideringen av utsläppshandelsdirektivet beslutade man att annullera utsläppsrätter som förvaras i reserven för marknadsstabilitet. Syftet med detta är att förbättra utsläppshandelns styrande effekt på lång sikt. Från och med 2023 upphör giltigheten för de utsläppsrätter i reserven vilkas antal överskrider det totala antalet auktionerade utsläppsrätter året innan.

Kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter

Utsläppshandelssystemet är i stor utsträckning harmoniserat på EU-nivå. För harmoniseringen av systemet och en enhetlig tillämpning av direktivet innehåller utsläppshandelsdirektivet ett flertal bemyndiganden genom vilka kommissionen i så kallat kommittéförfarande och delegerat förfarande kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av direktivet. En stor del av de mer detaljerade bestämmelserna om EU:s utsläppshandelssystem ingår uttryckligen i direktivets genomförandeakter i stället för i direktivet.

En av de centrala genomförandeakter som ska tillämpas under den tredje handelsperioden är kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter*. Gratistilldelningen av utsläppsrätter förlängs efter 2020, och bestämmelserna om gratistilldelning efter 2020 utfärdas genom kommissionens delegerade förordning, nedan *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter*. Förordningen innehåller de harmoniserade tilldelningsreglerna på EU-nivå enligt vilka anläggningarna tilldelas gratis utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2021–2030. Propositionen baserar sig på det andra utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter som erhöles i början av juli 2018, nedan *utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter*. Kommissionen har meddelat att den antar förordningen i december 2018, och det slutliga innehållet är ännu förknippat med osäkerhet.

Kommissionens övriga rättsakter

Till de gratis tilldelade utsläppsrätterna hör även kommissionens rättsakt om sektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage (den s.k. koldioxidläckageförteckningen). Utkastet till den preliminära koldioxidläckageförteckningen för handelsperioden 2021–2030 erhöles i oktober 2018. I utkastet till förteckningen finns 63 sektorer eller delsektorer och deras andel av utsläppen från industrin inom utsläppshandeln är enligt kommissionen cirka 96 procent. Under åren 2015–2020 hör 177 sektorer till koldioxidläckageförteckningen och deras andel av utsläppen från industrin inom utsläppshandeln är cirka 97 procent. Antalet koldioxidläckagesektorer kommer alltså att sjunka avsevärt, men de stora energiintensiva sektorerna kommer även i fortsättningen att finnas med i koldioxidläckageförteckningen. Kommissionen förväntas anta den slutliga koldioxidläckageförteckningen som en delegerad akt i slutet av 2018.

Kommissionens andra rättsakter i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis gäller årliga ändringar i gratistilldelningen och uppdaterade riktmärken. Båda dessa antar kommissionen som en genomförandeakt (implementing act). Den rättsakt som gäller de årliga ändringarna antar kommissionen uppskattningsvis sommaren 2019 och de uppdaterade riktmärkena för perioden 2021–2025 uppskattningsvis våren 2020.

Kommissionens övriga centrala rättsakter som gäller den tredje handelsperioden anknyter till exempel till unionens register, auktioneringen av utsläppsrätter, övervakningen och rapporteringen av utsläpp, verifieringen av rapporterna över växthusgasutsläpp och ackrediteringen av kontrollörer. Dessutom har kommissionen gett riktlinjer för statligt stöd som reglerar bland annat utbetalningen av statligt stöd som kompensation för indirekta kostnader inom utsläppshandeln. Kommissionen uppdaterar dessa bestämmelser i tillämpliga delar inför handelsperioden 2021—2030. Dessutom kommer kommissionen att utfärda bestämmelser om innovationsfonden som en delegerad akt och om moderniseringsfonden som en genomförandeakt.

Förordningen om ansvarsfördelning

I fråga om sektorn utanför EU:s utsläppshandelssektor, nedan *ansvarsfördelningssektorn*, har det för samtliga medlemsstater satts egna utsläppsminskningssåtaganden för perioden 2021—2030. Åtagandena regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021—2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013, nedan *förordningen om ansvarsfördelning*.

Enligt förordningen är utsläppsminskningssåtagandet för Finlands ansvarsfördelningssektor 39 procent 2030 jämfört med 2005 års nivå. Enligt Statistikcentralen var utsläppen inom Finlands ansvarsfördelningssektor 33,7 miljoner koldioxidekvivalentton 2005, varför Finlands utsläppsmål för 2030 enligt aktuella uppgifter är cirka 20,6 miljoner koldioxidekvivalentton. Utsläppsminskningssåtagandet under perioden 2021—2030 utgör en linjär sträcka där ändpunkten är målet 2030 och utgångsläget anges enligt de genomsnittliga utsläppen 2016—2018.

I förordningen om ansvarsfördelning ges Finland och vissa andra medlemsstater en möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och sektorn utanför utsläppshandeln. Flexibiliteten genomförs genom annullering av antalet utsläppsrätter enligt förordningen om ansvarsfördelning och genom att i unionens register skapa motsvarande antal utsläppskvoter för att fullfölja ansvarsfördelningssektorns åtaganden. Utsläppsrätterna som annulleras tas ur andelen som medlemsstaten i fråga auktionerar ut.

För Finlands del är flexibilitetsmöjligheten maximalt två procent av utsläppen inom Finlands ansvarsfördelningssektor 2005. Om flexibiliteten utnyttjas fullt ut minskar det i praktiken utsläppsminskningssåtagandet fram till 2030 från 39 procent till 37 procent. På årsnivå blir den maximala flexibiliteten cirka 0,7 miljoner koldioxidekvivalentton och under hela perioden 2021—2030 cirka 7 miljoner koldioxidekvivalentton. Medlemsstaten ska meddela kommissionen om att flexibiliteten används och i vilken utsträckning. Medlemsstaten kan två gånger under perioden besluta att använda sig av en mindre flexibilitet än det som tidigare meddelats.

2.3 Bedömning av nuläget

EU:s utsläppshandelssystem fungerar på avsett sätt mätt med flera olika måttstockar. Systemet har planerats så att utsläppen inom EU:s utsläppshandelssektor håller sig under utsläppstaket vilket säkerställer att utsläppsminskningmålet som satts för sektorn uppfylls. Dessutom lever verksamhetsutövarna upp till sina skyldigheter i mycket hög grad. Enligt kommissionen täcks över 99 procent av sektorns utsläpp samtliga år genom att det krävda antalet utsläppsrätter överlämnas. Enligt uppskattning uppfyller utsläppshandelsmarknaden även kriterierna för en väl fungerande marknad (t.ex. likviditet och transparens).

Utsläppsrättspriset har under de senaste åren varit lägre än man antagit och utsläppshandelns styrande effekt således svagare än förväntat. I samband med revideringen av EU:s utsläppshandelssystem har systemet dock stärkts och marknadsstabilitetsreserven som avlägsnar över-

skottet av utsläppsrätter inleds 2019. Sedan sommaren 2017 har priset stigit avsevärt och flera marknadsanalytiker förväntar sig att det fortsätter att stiga fram mot 2030. Det finns dock anledning att beakta den stora osäkerhet som är förknippad med uppskattningarna av prisutvecklingen och huruvida systemet stärks i tillräcklig utsträckning. Följaktligen kommer kommissionen regelbundet att utvärdera verksamheten i reserven för marknadsstabilitet.

I Finland har utsläppshandelsdirektivet genomförts genom lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). Den gällande lagen om utsläppshandel gäller handelsperioden 2013—2020. Den nationella lagstiftningen måste ändras för genomförandet av ändringen av utsläppshandelsdirektivet som trädde i kraft den 8 april 2018.

EU:s utsläppshandelssystem ändras till många delar inför handelsperioden 2021—2030 och konsekvenserna för verksamhetsutövarna kan bli betydande. Ändringarna är dock huvudsakligen uppdateringar av parametervärden eller annars sådana att de centrala handlingsprinciperna förblir desamma bedömt ur den nationella lagstiftningens perspektiv. Därför lämpar sig logiken och de centrala handlingsprinciperna i den gällande lagen om utsläppshandel i huvudsak även för den fjärde handelsperioden. Det är motiverat att direktivet och de nationella förbättringarna genomförs genom ändringar i den gällande lagen om utsläppshandel.

På nationell nivå har vissa behov av förbättring konstaterats. Anläggningarnas verksamhetsutövare ska ha ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser som beviljas av Energimyndigheten som är utsläppshandelsmyndighet. Enligt den gällande lagen ska en plan för övervakning av utsläppen fogas till tillståndsansökan och rapporter om utsläppen lämnas till utsläppshandelsmyndigheten. Om rutinerna för utsläppsövervakningen på anläggningen ändras, får planen för övervakning av utsläppen inte uppdateras utan att tillståndet ändras. Det är enligt utsläppshandelsdirektivet möjligt att förenkla förfarandet för att uppdatera planen för övervakning av utsläpp så att den administrativa bördan för verksamhetsutövarna och utsläppsmyndigheten minskas.

I Finland svarar arbets- och näringsministeriet för myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter. Resurserna för att sköta uppgifterna är starkt koncentrerade på arbets- och näringsministeriet varför eventuella personalbyten medför risker för att uppgifterna inte sköts i tid. Riskerna kan minskas genom att överföra uppgifterna till Energimyndigheten som i egenskap av auktionsförrättare och utsläppshandelsmyndighet i Finland redan nu svarar för andra uppgifter av samma slag.

I det ändrade utsläppshandelsdirektivet rekommenderas det att medlemsstaterna ska bevilja statligt stöd för att kompensera de indirekta kostnader som utsläppshandeln föranleder och att stödbeloppet inte ska överstiga 25 procent av inkomsterna från auktionering av en medlemsstats utsläppsrätter. Rekommendationerna trädde i kraft samtidigt som ändringen av utsläppshandelsdirektivet, dvs. i april 2018. I Finland trädde lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017) i kraft i juni 2017. Enligt lagen ska stöd beviljas för kompensering av de kostnader som fastställs 2016—2020, och stödsystemet iakttar de krav som anges i kommissionens riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (2012/C 158/04). Riktlinjerna gäller åren 2013—2020 och kommissionen ska uppdatera riktlinjerna för tiden efter 2020. Det finns i nuläget ingen information om tidtabellen för uppdateringen och dess innehåll, vilket innebär att det i denna fas inte är aktuellt att ta ställning till eventuell kompensering av indirekta kostnader som uppkommer efter 2020.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Allmänt

Propositionen syftar till att ändra den gällande lagen om utsläppshandel så att det i den föreskrivs om genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och direktivet om ändringen av det för tiden efter 2020. I lagen bibehålls bestämmelserna om handelsperioden 2013—2020 på grund av genomförandet av utsläppshandelsdirektivet, men i dem görs de ändringar som EU-lagstiftningen kräver. Ett annat syfte är att genomföra de nationella förbättringar som konstaterats såväl under tiden efter 2020 som under den nuvarande handelsperiodens sista år.

3.2 Tilldelning och användning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter

I utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakter finns de bestämmelser som ska tillämpas på det totala antalet utsläppsrätter, reglerna för tilldelning av gratis utsläppsrätter och auktionering under handelsperioden 2021—2030. Med tanke på genomförandet av direktivet och systemets tydlighet föreslås det att de centrala principerna i direktivet om tilldelning av utsläppsrätter tas in i lagen. I lagen föreskrivs det även om användningen av utsläppsrätter för andra ändamål.

Medlemsstaterna är skyldiga att auktionera ut alla utsläppsrätter som inte tilldelas verksamhetsutövarna gratis eller används för ändamål som anges i utsläppshandelsdirektivet. I lagen finns bestämmelser om de undantagsfall som beskrivs nedan och där antalet som auktioneras ut kan minskas genom beslut av statsrådet.

Möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn

I klimatplanen på medellång sikt anges att det är motiverat att Finland använder sig av flexibiliteten av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn. Utnyttjandet av flexibiliteten skulle minska på utsläppsminskningssåtagandet för Finlands ansvarsfördelningssektors del och genomföras genom att annullera utsläppsrätter som Finland annars skulle auktionera ut.

De kostnader som utnyttjandet av flexibiliteten medför är i ljuset av utvecklingen av utsläppsrättspriset låga jämfört med kostnaderna för ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskning. I lagförslaget föreslås det att statsrådet ska besluta om användningen av flexibilitetsmöjligheten. Till de frågor som statsrådet beslutar om hör även hur stor denna flexibilitet ska vara och om den eventuellt minskas senare i enlighet med förordningen om ansvarsfördelning.

Frivillig annullering av utsläppsrätter

Enligt utsläppshandelsdirektivet har medlemsstaterna rätt att annullera utsläppsrätter om elproduktionskapacitet på en medlemsstats territorium stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder. Det maximala antalet utsläppsrätter som får annulleras ska motsvara den aktuella anläggningens genomsnittliga verifierade utsläpp under fem år före stängningen. Annulleringen minskar medlemsstatens utsläppsrätter som kan auktioneras ut och därigenom auktionsintäkterna.

EU:s utsläppshandelssystem har länge kritiserats med argument som att nationella utsläppsminskningåtgärder inte minskar utsläppen på EU-nivå. Bakom detta finns tanken att de utsläppsrätter som sparas används för att täcka senare utsläpp eller någon annan verksamhetsutövares utsläpp antingen i samma eller någon annan medlemsstat. Oberoende av om argumentet har hållit eller inte hittills, håller dess giltighet i varje fall på att försvagas. År 2019 inleder reserven för marknadsstabilitet sin verksamhet, som råder bot på överskottet av utsläppsrätter på marknaden och annullerar rätter i reserven.

Någon säkerhet om vilka effekter reserven för marknadsstabilitet får finns ännu inte och det är mycket svårt att förutspå balansen mellan efterfrågan och utbud. För att säkerställa att de nationella ytterligare åtgärder som stänger elproduktionskapacitet minskar utsläppen på EU-nivå är det motiverat att bibehålla möjligheten att annullera utsläppsrätter.

Annullering av utsläppsrätter blir i Finland möjlig särskilt genom åtgärder som förbereds i syfte att upphöra med energianvändningen av stenkol. Regeringen bereder ett lagförslag för att förbjuda energianvändningen av stenkol 2029. Dessutom har regeringen beslutat att bereda ett incitamentpaket för de fjärrvärmebolag i städer som förbinder sig att sluta använda stenkol redan 2025. Direktivet anger inte de nationella åtgärder som berättigar till annullering, varför annulleringsrätten antagligen gäller utsläpp från anläggningar som stängs till följd av såväl det lagförslag som regeringen bereder som incitamentpaketet.

En möjlighet att annullera utsläppsrätter kan uppkomma även av sådana nationella ytterligare åtgärder som för närvarande inte går att förutse och som inte nödvändigtvis begränsar sig till enbart stenkol.

I lagförslaget föreslås det att statsrådet bemyndigas att besluta om annullering av utsläppsrätter i ovan beskrivna fall. Bemyndigandet gäller beslut om antalet utsläppsrätter som annulleras inom ramen för det maximala antalet i utsläppshandelsdirektivet. På detta sätt utvidgas den möjliggörande karaktär som lagen om utsläppshandel har.

Ansökan om och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis

I utsläppshandelsdirektivet förutsätts det att en medlemsstat lämnar detaljerade uppgifter om anläggningarnas verksamhet till kommissionen för perioden 2021—2025 före utgången av september 2019, samt på motsvarande sätt för senare femårsperioder. En anläggning som inte lämnar uppgifter får inte beviljas gratis tilldelning. Insamlingen, justeringen och inlämnandet av uppgifter föranleder en avsevärd administrativ börda för såväl verksamhetsutövaren som myndigheten. Den gällande lagen innehåller ett krav på att alla verksamhetsutövare ska lämna uppgifter till arbets- och näringsministeriet. I och med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter har det dock framgått att det inte behövs uppgifter om anläggningar som inte ansöker om gratis tilldelning. Därför föreslås det att denna skyldighet ska strykas i lagen. Endast verksamhetsutövare som ansöker om gratistilldelning ska lämna uppgifterna i fråga inklusive en verifieringsrapport som bilaga till ansökan.

Det föreslås att till lagen fogas principerna enligt direktivet för beviljande av gratistilldelning och ändring av antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030. Dessutom föreslås det i lagen bestämmelser om de nationella förfarandena för ansökan om utsläppsrätter och myndighetens beslutsfattande, samt för att främja begripligheten på allmän nivå bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldigheter enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Förfarandena för ansökan och beviljande av utsläppsrätter beror på när en anläggning första gången har fått utsläppstillstånd. Under perioden 2021—2025 anses anläggningar som har fått

utsläppstillstånd senast den 30 juni 2019 vara befintliga anläggningar i utsläppshandeln och anläggningar som fått tillstånd senare anses vara nya deltagare i utsläppshandeln. För perioden 2026—2030 är motsvarande dag den 30 juni 2024.

Beviljande av gratis utsläppsrätter till en befintlig anläggning i utsläppshandeln för perioden 2021—2025 eller perioden 2026—2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Myndigheten fattar beslut om ett preliminärt antal utsläppsrätter och hör verksamhetsutövaren och sänder därefter informationen till kommissionen. Utsläppshandelsmyndigheten fattar det slutliga beslutet efter det att kommissionen har bekräftat de behövliga uppgifterna och att utsläppsrätterna kan beviljas. Förfarandet motsvarar förfarandena under den nuvarande handelsperioden.

I lagen ska det också föreskrivas om förfarandena för ansökan och beviljande av gratis tilldelning för nya deltagare i utsläppshandeln. Förvaltningsbeslut ska inte fattas separat om det preliminära och det slutliga antalet utsläppsrätter såsom under den nuvarande handelsperioden, utan endast om det slutliga antalet utsläppsrätter. Detta motsvarar de förfaranden som under den nuvarande handelsperioden tillämpas på minskning av antalet utsläppsrätter. Syftet med detta är att säkerställa att myndighetens administrativa börda är liten.

En verksamhetsutövare som ansöker om gratis tilldelning ska övervaka de uppgifter som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, och till ansökan ska fogas en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter. Om den behöriga myndigheten inte har godkänt planen i fråga ska till ansökan också fogas en verifieringsrapport om planen. Detta är fallet för alla befintliga anläggningar i utsläppshandeln som ansöker om gratis tilldelning för perioden 2021—2025. Ändringar i planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter ska anmälas till utsläppshandelsmyndigheten.

I propositionen föreslås det att en verksamhetsutövare på vilken kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas årligen ska lämna utsläppshandelsmyndigheten uppgifter om anläggningens produktionsnivå. Kommissionen har på förhand meddelat att det kommer att utfärdas bestämmelser om motsvarande skyldighet genom en rättsakt som antas hösten 2019. Det finns ännu inte någon information om huruvida försummelse att lämna uppgifter leder till att man förlorar rätten till gratis tilldelning. För att undvika eventuell dubbelbestraffning föreslås det inte i detta skede att försummelse att lämna uppgifter ska vara en straffbar gärning.

I propositionen föreslås det att en verksamhetsutövare på vilken kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas ska meddela utsläppshandelsmyndigheten om fusion av anläggningar eller delning av en anläggning i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. För att säkerställa att lagen iakttas föreslås att det i 73 § i lagen ska tas in en straffbestämmelse om försummelse av att informera kommissionen. Dessutom föreslås att det i lagen tas in ett krav på att verksamhetsutövare ska meddela utsläppshandelsmyndigheten om de ändringar som avses i artikel 34 i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Det föreslås att det till lagen fogas bestämmelser om ändring av gratis tilldelning då produktionsnivån stiger eller sjunker med minst 15 procent som glidande medelvärde för två år eller på grund av någon annan ändring. Antalet utsläppsrätter ska ändras genom ett förvaltningsbeslut, i överensstämmelse med förfarandet under den nuvarande handelsperioden i fråga om minskning av antalet utsläppsrätter.

Till lagen ska det också fogas en bestämmelse i enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter om att verksamhetsutövaren kan avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis. Detta förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Det kan vara motiverat att avstå från gratis tilldelning till exempel om dess värde visar sig vara lågt.

3.3 Överföring av myndighetsuppgifterna som gäller gratis tilldelning till Energimyndigheten

Under handelsperioderna 2005—2007 och 2008—2012 grundade sig beviljandet av gratis utsläppsrätter på nationella tilldelningsplaner. I Finland har arbets- och näringsministeriet och före det handels- och industriministeriet svarat för myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratis utsläppsrätter. Från och med handelsperioden 2013—2020 baserar sig antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis på harmoniserade regler på EU-nivå och medlemsstaterna har inte prövningsrätt i fråga om mottagare eller antal. I propositionen föreslås det att myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratis utsläppsrätter överförs till Energimyndigheten.

Energimyndigheten verkar redan nu som utsläppshandelsmyndighet i Finland och sköter myndighetsuppgifter i anslutning till beviljande och ändring av tillstånd för utsläpp av växthusgaser, nationella åtgärder rörande utsläppshandelsregistret, årlig bokföring av utsläppsrätter i registret, kontroll av övervakning och verifiering av utsläpp, godkännande av kontrollörer samt övervakning av andra lagenliga skyldigheter. Energimyndigheten fungerar även som auktionsförrättare i Finland.

De utsläppsrätter som beviljas gratis för respektive år ska bokföras på verksamhetsutövarens registerkonto senast den 28 februari och verksamhetsutövarna ska överlämna utsläppsrätter motsvarande förra årets utsläpp senast den 30 april. Sålunda kan verksamhetsutövarna överlämna utsläppsrätter för året i fråga mot förra årets utsläpp och det är viktigt för verksamhetsutövarna att registrera utsläppsrätterna i tillräckligt god tid. Eftersom resurserna för skötseln av uppgifterna i anslutning till gratis tilldelning i hög grad är koncentrerade på arbets- och näringsministeriet orsakar eventuella personalbyten risker för att tidtabellen inte håller. På Energimyndigheten arbetar flera tjänstemän som sköter utsläppshandelsuppgifter på teknisk nivå, så det är möjligt för Energimyndigheten att decentralisera uppgifterna som gäller beviljandet av gratis utsläppsrätter mer än hittills. Dessutom kan överföringen ge synergifördelar.

I propositionen föreslås det att överföringen genomförs stegvis inom ramen för en övergångstid. På detta sätt får Energimyndigheten tillräckligt med tid för att utveckla den kompetens och de elektroniska system som behövs. Det föreslås att Energimyndigheten i huvudsak svarar för uppgifterna i anslutning till gratis tilldelning under handelsperioden 2021—2030, medan arbets- och näringsministeriet i huvudsak sköter uppgifterna under slutet av handelsperioden 2013—2020.

Med tanke på tydligheten i uppgiftsfördelningen samt resurserna är det dock inte ändamålsenligt att dessa myndighetsuppgifter under flera år sköts parallellt av både arbets- och näringsministeriet och Energimyndigheten. Därför föreslås det i lagförslaget att Energimyndigheten från ingången av 2021 sköter alla myndighetsuppgifter som gäller beviljandet av gratis utsläppsrätter inklusive dem som gäller handelsperioden 2013—2020. Detta gäller både ärenden som inletts på arbets- och näringsministeriet och ärenden som inleds senare.

Största delen av de nämnda uppgifterna under handelsperioden 2013—2020 bedöms kunna slutföras på arbets- och näringsministeriet före utgången av 2020. I synnerhet ansökningar

som gäller nya deltagare under den nuvarande perioden kan komma in till Energimyndigheten för behandling. Nya deltagare kan ansöka om gratis tilldelning för 2020 ännu under 2021.

Under handelsperioden 2021—2030 svarar Energimyndigheten i huvudsak för myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljandet av gratistilldelning. Ett undantag utgör insamlingen, justeringen och inlämnandet till kommissionen av uppgifter som gäller gratistilldelningen 2021—2025. Dessa sköts av arbets- och näringsministeriet på grund av den snäva tidtabellen. Uppgifterna ska lämnas till kommissionen före utgången av september 2019.

I den gällande lagen ges arbets- och näringsministeriet inte rätt att ta ut avgifter för ärendehandläggning i samband med gratis tilldelning. Energimyndigheten har däremot rätt att ta ut en kostnadsbaserad avgift för handläggning av ärenden, och Energimyndigheten kommer att ta ut en handlägningsavgift av verksamhetsutövarna även för ärenden som gäller gratis tilldelning. Avgiftens storlek fastställs senare genom arbets- och näringsministeriets förordning som gäller Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer.

Eftersom det är frivilligt att ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter kan verksamhetsutövaren låta bli att ansöka om gratis tilldelning, om dess värde är för litet i förhållande till handlägningsavgiften. Dessutom föreslås det i enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter att det i lagen ska tas in bestämmelser enligt vilka verksamhetsutövaren kan lämna in en ansökan om att avstå från gratis tilldelning för den aktuella femårsperioden, trots att verksamhetsutövaren tidigare har ansökt om gratis tilldelning.

3.4 Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp

Enligt den gällande lagen ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Enligt utsläppshandelsdirektivet kan medlemsstaterna tillåta att verksamhetsutövarna uppdaterar övervakningsplanerna (planerna för övervakning av utsläpp) utan att ändra tillståndet. För att tillvägagångssättet som direktivet tillåter ska vara möjligt, föreslås det att utsläppshandelsmyndigheten ger anläggningen beslutet om utsläppstillstånd och beslutet om godkännandet av planen för övervakning av utsläpp genom separata förvaltningsbeslut. Besluten hör dock ihop på så sätt att beviljandet av utsläppstillstånd för en anläggning även framöver förutsätter att dess plan för övervakning av utsläpp uppfyller förutsättningarna i lagen.

Av den föreslagna ändringen följer att en del av ändringarna i planen för övervakning av utsläpp kan göras så att verksamhetsutövaren själv uppdaterar ändringen i anläggningens plan för övervakning av utsläpp utan att utsläppshandelsmyndigheten behöver ändra sitt förvaltningsbeslut om planen för övervakning av utsläpp eller det beviljade utsläppstillståndet. Att kunna uppdatera ändringarna i planen för övervakning av utsläpp är mer flexibelt, snabbare och förmånligare än det nuvarande sättet ur både verksamhetsutövarens och utsläppshandelsmyndighetens synvinkel. Förfarandet sporrar verksamhetsutövarna att mer effektivt än tidigare se till att anläggningens plan för övervakning av utsläpp är uppdaterad.

Betydande förändringar som gäller planen för övervakning av utsläpp kräver även i fortsättningen godkännande av utsläppshandelsmyndigheten och ändring av beslutet om planen för övervakning av utsläpp. Den föreslagna ändringen påverkar inte de materiella förutsättningarna för godkännandet av planen för övervakning av utsläpp. Eftersom planen för övervakning av utsläpp enligt förslaget ska godkännas som ett separat förvaltningsbeslut föreslås det även att en bestämmelse om återkallandet av beslutet fogas till lagen. Anläggningens utsläppstillstånd och plan för övervakning av utsläpp återkallas samtidigt eftersom planen för övervakning av utsläpp inte har någon självständig betydelse utan giltigt utsläppstillstånd.

3.5 Auktionering av utsläppsrätter

I 6 kap. i den gällande lagen bestäms att de utsläppsrätter Finland auktionerar ut under handelsperioden 2013—2020 auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen. Enligt lagförslaget deltar Finland i den gemensamma auktionsplattformen även under handelsperioderna som inleds efter 2020.

I den gällande lagen föreskrivs att statsrådet beslutar om Finlands auktionsförrättare. Statsrådet har utsett Energimyndigheten till auktionsförrättare under handelsperioden 2013—2020. Det föreslås att lagen ändras så att Energimyndigheten är Finlands auktionsförrättare och bestämmelsen begränsas inte till någon viss handelsperiod.

I utsläppshandelsdirektivet föreskrivs det om inrättande av innovationsfonden och om att 50 miljoner utsläppsrätter ska säljas i god tid för intäktsföring i innovationsfonden. Kommissionen bereder en ändring av auktionsförordningen och genom ändringen ska alla de 25 medlemsländer som deltar i EU:s gemensamma auktionsplattform förpliktas att auktionera ut 2 miljoner utsläppsrätter 2020, och redovisa intäkterna till det konto som kommissionen uppger. Det föreslås att det i lagen tas in en bestämmelse som möjliggör genomförandet av förpliktelsen. Utsläppsrätterna i fråga är de utsläppsrätter som inte blivit tilldelade under den tredje handelsperioden och som ska överföras till reserven för marknadsstabilitet, vilket innebär att försäljningen och intäktsföringen av dem inte har någon direkt effekt på Finlands auktionsintäkter. Genomförandet av förpliktelsen medför 2020 en extra administrativ börda för auktionsförrättaren.

3.6 Verkställande av utsläppshandelsmyndighetens beslut

Enligt den gällande lagen ska utsläppsmyndighetens beslut om återkallande av utsläppstillstånd följas beträffande förbudet att bokföra utsläppsrätterna trots överklagande, liksom även beslutet om förbud mot överlåtelse av utsläppsrätter. I övrigt förutsätter verkställandet av utsläppshandelsmyndighetens beslut att de har vunnit laga kraft. De verksamhetsutövare som hör till utsläppshandelsystemet ska årligen sköta sina skyldigheter inom de tidsfrister som anges i EU-lagstiftningen.

Beslut som gäller godkännande av kontrollörer ska enligt förslaget framöver iakttas omedelbart. I Finland verkar en liten grupp utsläppshandelskontrollörer som ackrediteras och godkänns för en bestämd tid. Utsläppshandelsmyndighetens beslut om godkännande förutsätter ackreditering, varvid det kan hända att utsläppshandelsmyndighetens godkännandebeslut inte alltid hinner vinna laga kraft före tidpunkten då utsläppsrapporten verifieras. När beslutet om godkännande av kontrollör iakttas omedelbart blir det möjligt för verksamhetsutövaren att fullgöra sina skyldigheter i anslutning till utsläppshandeln inom lagstadgade tidsfrister, vilket är till fördel för verksamhetsutövarna, de företag som verkar som kontrollörer och hela systemets tillförlitlighet.

Enligt den gällande lagen får arbets- och näringsministeriets beslut om gratis tilldelning överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen som ska behandla besvären skyndsamt. Eftersom ärenden som gäller gratis tilldelning ska överföras stegvis till utsläppshandelsmyndigheten föreslås det att besvär över utsläppshandelsmyndighetens beslut om gratis tilldelning ska anföras på samma sätt.

3.7 Avbrytande av registreringen av utsläppsrätter

Det föreslås att utsläppshandelsmyndigheten ska ha rätt att avbryta registreringen av gratis tilldelning för en anläggning vars verksamhet har avbrutits tills vidare. En anläggning som har avbrutit sin verksamhet ger inte upphov till utsläpp som ska täckas med utsläppsrätter. Förslaget är enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter möjligt, men inte nödvändigt, och det kompletterar kravet enligt förordningen på att avbryta registreringen av utsläppsrätter om en anläggnings verksamhet upphör.

I lagförslaget föreslås det att registreringen ska kunna avbrytas i början på året efter det att verksamheten avbröts, vilket är detsamma som att registreringen upphör. Vid avbrytande av registrering iakttas bestämmelserna i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, och åtgärden kan uppskattningsvis fortsätta så länge som man inte vet om anläggningens verksamhet kommer att fortsätta eller inte.

3.8 Övriga förslag

Det föreslås att bestämmelserna om utsläppsrätternas giltighet och begränsningarna av utsläppsrätter som överlämnas ska ändras så att de motsvarar ändringarna i utsläppshandelsdirektivet.

Sedan handelsperioden 2008—2012 har det varit möjligt att använda projektenheter enligt Kyotoprotokollet för EU:s utsläppshandelsåtaganden. De gällande EU-bestämmelserna möjliggör inte användning av internationella projektenheter i EU:s utsläppshandelssystem efter 2020. Kommissionens registerförordning ska revideras och kommissionen har preliminärt meddelat att den bakre gränsen för utbyte av projektenheter ska flyttas till den 1 maj 2021 så att alla verksamhetsutövare har lika möjlighet att utnyttja bytesrätten för förpliktelserna under perioden 2013—2020. Således föreslås att det i lagen om utsläppshandel tas in en hänvisning till rätten att byta projektenheter enligt kommissionens registerförordning.

Enligt den gällande lagen kan godkännandet av kontrollörer återkallas om kontrollören inte trots uppmaning av utsläppshandelsmyndigheten har korrigerat förutsättningarna för sitt godkännande eller bristerna i sin verksamhet inom den angivna tidsfristen. Det föreslås att metoderna för övervakning av kontrollörer görs mer mångsidiga genom att i lagen ge utsläppshandelsmyndigheten befogenhet att i första hand ge kontrollören en varning eller anmärkning. Energimyndigheten godkänner även kontrollörer för uppgifter i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010), lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (393/2013) och lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017). Med stöd av de lagarna är det möjligt att ge kontrollörer en anmärkning eller varning, varför den föreslagna lagändringen gör övervakningen av de kontrollörer som Energimyndigheten godkänner enhetlig.

Det föreslås även att ett antal tillägg eller preciseringar av teknisk karaktär tas in i lagen. Dessa gäller bland annat definitionerna, hänvisningarna till utsläppshandelsdirektivet sådant det gällde när ändringen av utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft, registreringen av utsläppsrätter, godkännandet av kontrollörer samt rätten att delta i en auktion. Ändringsförslagen är sådana att de närmast kompletterar den gällande lagstiftningen eller verkställer tekniska ändringar i EU-lagstiftningen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Utvecklingen av priset på utsläppsrätter

Under de första åren av handelsperioden 2013—2020 var priset på utsläppsrätter i huvudsak lågt och sålunda strävade man vid revideringen av EU:s utsläppshandelssystem efter att stärka systemets styrande effekt. I början av 2019 inleder reserven för marknadsstabilitet sin verksamhet och ett av dess syften är att begränsa överskottet av utsläppsrätter på utsläppsrättsmarknaden. Dessutom minskas det totala antalet utsläppsrätter från 2021 framåt årligen i snabbare takt än hittills.

Efter sommaren 2017 har priset på utsläppsrätter stigit betydligt. Priset har stigit från cirka 5 euro i juli 2017 till cirka 18—22 euro under första hälften av oktober 2018. I oktober 2018 publicerade nyhetsbyrån Carbon Pulse resultatet av en enkät där flera marknadsanalytiker gav sin bedömning av prisutvecklingen på medellång sikt. Snittpriset uppskattades till 27,50 euro i slutet av 2025 och 30,90 euro i slutet av 2030. Det är emellertid mycket svårt att förutspå priset och uppskattningarna är förknippade med stor osäkerhet.

Konsekvenser för statsfinanserna

Under åren 2013—2017 har Finlands auktionsintäkter från utsläppsrätterna varierat mellan 63 och 95 miljoner euro om året. År 2018 beräknas auktionsintäkterna uppgå till cirka 230 miljoner euro. Prisuppgången på utsläppsrätter inverkar höjande på auktionsintäkterna. Däremot har reserven för marknadsstabilitet en sänkande effekt på intäkterna eftersom den från och med 2019 avsevärt minskar antalet utsläppsrätter som Finland auktionerar ut.

År 2020 ska Finland för intäktsföring i innovationsfonden auktionera ut 2 miljoner utsläppsrätter som tas ur reserven för marknadsstabilitet. Om priset på en utsläppsrätt är 20 euro ökar detta Finlands auktionsintäkter från utsläppsrätterna med 40 miljoner euro 2020. Finland ska dock föra in motsvarande summa på det konto som kommissionen uppgår, vilket på motsvarande sätt ökar utgifterna i budgeten samma år. Åtgärden är kostnadsneutral med tanke på dess nettoeffekter. Effekten på statsbudgeten har inte beaktats i den våren 2018 uppgjorda planen för de offentliga finanserna för 2019—2022, utan effekten ska beaktas vid beredningen av nästa plan för de offentliga finanserna.

Om statsrådet beslutar utnyttja engångsflexibiliteten mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn, vilket är sannolikt, minskas det antal utsläppsrätter som Finland auktionerar ut på motsvarande sätt. Den maximala flexibilitetsmöjligheten som beviljats Finland för hela perioden 2021—2030 är cirka sju miljoner koldioxidekvivalentton. Bedömningen i energi- och klimatstrategin är att det för staten innebär förlorade intäkter på sammanlagt 160 miljoner euro från auktioneringen av utsläppsrätter under perioden 2021—2030 om flexibiliteten utnyttjas fullt ut. Bedömningen grundar sig på ett snittpris på 23 euro per enhet. Största delen av ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningsåtgärder är klart dyrare än så. Utnyttjandet av flexibilitetsmöjligheten förbättrar således kostnadseffektiviteten i samband med uppnåendet av ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningsåtagande.

Om statsrådet beslutar att annullera utsläppsrätter till följd av att elproduktionskapacitet stängs till följd av ytterligare nationella åtgärder mister Finland motsvarande belopp auktionsintäkter. Som mest får det antal utsläppsrätter annulleras som motsvarar de stängda anläggningarnas verifierade genomsnittliga utsläpp under fem år före stängningen. Det maximala antalet ut-

släppsätter motsvarar inte nödvändigtvis den utsläppsminskning som uppnås lokalt eftersom det inte beaktar utsläppen från de anläggningar som ersätter de stängda anläggningarna.

Det tillåtna maximala antalet annulleringar är förknippat med stor osäkerhet. Man vet ännu inte till exempel hur länge efter stängningen det går att annullera utsläppsätter eller om annulleringsrätten vid samproduktion av el och värme (CHP) gäller enbart elandelens eller även värmeandelens andel av anläggningens utsläpp. Om en anläggning före den stängs hör till effektreservsystemet beskriver anläggningens utsläpp under åren i fråga inte den situation då anläggningen används normalt.

Regeringen bereder åtgärder för att upphöra med kolkraft. Stängningsåret för respektive kolkraftverk, som bestämmer den första möjliga tidpunkten för annullering, är förknippat med osäkerhet. I och med att kolkraftverken stängs i olika takt, beror också det maximala antalet annulleringar på året. Dessutom är elens andel av utsläppen i CHP-anläggningar som utnyttjar stenkol vanligtvis en tredjedel, varför de maximala antalet annulleringar påverkas av om annulleringsrätten omfattar värmeandelen av samproduktionens utsläpp eller inte. Antalet enligt statsrådets eventuella annulleringsbeslut kan vara mindre än det maximala antalet.

I energi- och klimatstrategins basscenario är koldioxidutsläppen från förbränningen av stenkol i kondensel- och CHP-anläggningar cirka 1,9 miljoner ton 2030. Av detta är elproduktionens andel cirka 1,6 och CHP-värmens andel cirka 0,3 miljoner ton. Det är mycket svårt att bedöma det maximala antalet utsläppsätter som annulleras och deras inverkan på auktionsintäkterna, men för att få en bild av storleksklassen granskas ett fall där 1,9 miljoner utsläppsätter annulleras ett visst år. Om priset på en utsläppsätt är till exempel 30 euro, går Finland miste om 57 miljoner euro i auktionsintäkter under året i fråga.

En möjlighet att annullera utsläppsätter kan uppkomma även till följd av sådana nationella åtgärder som i nuläget inte går att förutse och som inte nödvändigtvis begränsar sig till enbart stenkol. I nuläget är det inte möjligt att uppskatta hur dessa annulleringar skulle inverka på auktionsintäkterna.

Företagskonsekvenserna av ändringen av EU:s utsläppshandelssystem

Statsrådets kansli lät våren 2017 Pöyry Management Consulting Oy utreda vilka konsekvenser revideringen av utsläppshandelsdirektivet har för Finlands energisektor och industri. Uppskattningen är att om utsläppsättspriset år 2030 stiger till 30 euro från tidigare 7 euro stiger elpriset med över 20 procent för stora industrianvändare och med cirka 18 procent för små industrianvändare.

Enligt utredningen är ändringarna i utsläppsättspriset den faktor i utsläppshandelsreformen som mest påverkar den finländska exportindustrins konkurrensläge och den som mest bidrar till att utsläppsättspriset överförs till elpriset. Stål- samt pappers- och cellulosaindustrins utsläppsintensitet är lägre i Finland än i Europa i genomsnitt, men elintensiteten däremot högre. Därför medför ett högre utsläppsättspris att kostnaderna för den finländska industrin ökar mer än för de europeiska konkurrenterna. I utredningens slutledning konstateras det att detta minskar industrins lönsamhet och kan minska företagets förmåga att investera om de ökade kostnaderna inte kan föras över till slutprodukternas pris.

Antalet sektorer som hör till koldioxidläckageförteckningen minskar avsevärt under den fjärde handelsperioden, och Pöyry Management Consulting Oy bedömde i maj 2018 konsekvenserna för de finländska anläggningarna. År 2017 hade Finland 305 anläggningar som hörde till koldioxidläckagesektorn. Av dem skulle 214 ha fått 100 procent av sina utsläppsätter gratis enligt fördelningen i fjärde periodens preliminära koldioxidläckageförteckning. Antalet anlägg-

ningar som kommer att strykas från förteckningen är 69 och anläggningar som riskerar att strykas 22. Cirka 30 procent av de finländska anläggningar som hör till koldioxidläckagesektorn utesluts eller riskerar att uteslutas ur den 100-procentiga gratistilldelningen.

Inskränkningen i koldioxidläckageförteckningen har dock ingen stor betydelse för den gratistilldelning som den finländska industrin får som helhet sett eftersom de stora energiintensiva industrisektorerna även framöver finns kvar i förteckningen. I utredningen som nämns ovan konstateras det att de finländska anläggningar som stryks från förteckningen utgör en andel på 2,7 procent av gratistilldelningen till koldioxidläckagesektorerna 2017. Motsvarande andelen är i fråga om de anläggningar som riskerar att strykas 0,4 procent. Även om de skärpta kriterierna endast har en liten inverkan på kvantiteten som delas ut gratis till industrin kan det för enskilda sektorer ha betydelse att strykas från koldioxidläckageförteckningen.

När man beaktar både de sektorer som tas med i koldioxidläckageförteckningen och sektorer utanför den, minskar den totala gratistilldelningen till industrianvändare under handelsperioden 2021—2030 enligt den ovannämnda utredningen med i genomsnitt cirka 15 procent jämfört med 2017.

Företagskonsekvenserna av nationella ändringar

I motsats till arbets- och näringsministeriet ska Energimyndigheten i fortsättningen ta ut en avgift för att handlägga ärenden som gäller tilldelning av gratis utsläppsrätter. Storleken på handläggningsavgiften är ännu inte känd, och den kommer senare att fastställas i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) så att avgiften motsvarar beloppet av statens totala kostnader för prestationen.

Beviljandet av gratis tilldelning är under den fjärde handelsperioden förenat med flera förvaltningsbeslut. Preliminärt kan det bedömas att det för perioden 2021—2025 ska fattas beslut om beviljande av gratistilldelning (handläggningsavgift 1 500 euro enligt den preliminära bedömningen) och om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter (700 euro). För perioden 2026—2030 ska det fattas ett nytt beslut om beviljande av gratistilldelning, men det finns ännu inte information om behovet av beslut om övervakningsplanen. Dessutom kan det preliminärt bedömas att det enligt behov ska fattas beslut om ändring av gratistilldelning (500 euro) och om ändring av planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter till följd av en betydande ändring (500 euro). Antalet ändringsbeslut varierar till exempel enligt sektor, anläggning och år.

Som ett exempel kan det beräknas att om det för en anläggning under perioden 2021—2025 fattas tre ändringsbeslut uppgår handläggningsavgifterna för ansökan om och ändring av gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt de priser som nämns ovan till sammanlagt 3 700 euro, dvs. i genomsnitt 740 euro per år. Det antas att 350 anläggningar ansöker om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Detta är ett mindre antal anläggningar än i nuläget eftersom en anläggning sannolikt inte ansöker om gratis tilldelning om tilldelningens värde understiger kostnaderna för handläggningsavgifterna. Verksamhetsutövarna orsakas då under perioden 2021—2025 en merkostnad på i genomsnitt sammanlagt 259 000 euro årligen för handläggningsavgifter. Kalkylerna är i detta skede förknippade med stor osäkerhet.

I propositionen föreslås det även att utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp skiljs åt. Då blir en del ändringar i planen för övervakning av utsläpp möjliga utan att utsläppshandelsmyndigheten behöver ändra sitt förvaltningsbeslut om planen för övervakning av utsläpp eller det beviljade utsläppstillståndet. Energimyndigheten har preliminärt bedömt att den inte nödvändigtvis kommer att ta ut någon handläggningsavgift för de uppdateringar av

planen för övervakning av utsläpp som inte är betydande och således inte kräver att förvaltningsbeslutet eller utsläppstillståndet ändras.

För att få en bild av storleksskassen antar man med stöd av den nuvarande handelsperioden att det under handelsperioden 2021—2030 per år görs 20 sådana ändringar av planer för övervakning av utsläpp som det inte tas ut någon handläggningsavgift för. Om den handläggningsavgift som på detta sätt undviks i genomsnitt är 2 500 euro (avgiften varierar mellan 1 500 och 3 500 euro) besparas verksamhetsutövarna handläggningsavgifter på sammanlagt 50 000 euro per år jämfört med nuläget. Bedömningen är förknippad med stor osäkerhet.

Den indirekta nyttan av att skilja åt planen för övervakning av utsläpp och utsläppstillståndet kan vara betydande. Strävan är att genomföra det nya förenklade förfarandet så att de ändringar i övervakningsplanen som görs genom uppdatering även skulle kunna tillämpas mer flexibelt och snabbare än för närvarande både ur verksamhetsutövarnas och utsläppshandelsmyndighetens synvinkel. Om verksamhetsutövarna bättre än i nuläget ser till att deras plan för övervakning av utsläpp är uppdaterad minskar även antalet avgiftsbelagda förbättringsrapporter som krävs av verksamhetsutövarna. Detta lättar även på den administrativa bördan för både verksamhetsutövarna och utsläppshandelsmyndigheten.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna och deras personal

Överföring av myndighetsuppgifterna i anslutning till gratis tilldelning av utsläppsrätter till Energimyndigheten

Myndighetsuppgifterna för att bevilja gratistilldelning ska överföras stegvis från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Inskolningen under övergångsperioden och utvecklingen av datasystemen tillsammans med den nya handelsperiodens inledande fas kan kräva mer personal- och utredningsresurser än för närvarande. Dessa kan ordnas genom omfördelning av Energimyndighetens befintliga resurser eller genom interna arrangemang inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Myndighetsuppgifterna för att bevilja gratistilldelning uppgår i dag till cirka ett årsverke. I 5 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) anges att i samband med omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen överförs tjänsterna och förflyttas de tjänstemän som utnämnts till tjänsterna till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till. Meningen är att en tjänst från arbets- och näringsministeriet överförs till Energimyndigheten uppskattningsvis i början av 2021, varefter Energimyndigheten svarar för uppgifterna i anslutning till beviljandet av gratis utsläppsrätter. Enligt 3 mom. i den paragrafen får tjänsten överföras utan samtycke från tjänstemannen om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion. I samband med överföringarna av uppgifter enligt 5 a § i statstjänstemannalagen ska lönegarantin för en person som förflyttas bestämmas i enlighet med föreskrifterna i avsnitt 2 i bilagan till underteckningsprotokollet för statens tjänstekollektivavtal på centralnivå.

Överföringen av tjänsten görs i enlighet med statstjänstemannalagen och lagen om statsbudgeten (423/1988). Vid arbets- och näringsministeriet och Energimyndigheten följs lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013) enligt vilken samarbetsförhandlingar ska föras angående personalkonsekvenserna av väsentliga förändringar i arbetsuppgifterna, arbetsmetoderna, organiseringen av arbetet och arbetslokalerna samt förflyttningar till andra uppgifter, till en annan statlig tjänst eller permanent till en annan ort, om inte något annat följer av tjänste- eller arbetskollektivavtalen.

De personalpolitiska handlingssätten vid överföring av tjänster styrs av statsrådets principbeslut av den 26 januari 2012 där målet är att skapa gemensamma handlingssätt för förändrings-

situationer i statsförvaltningens organisationer och för att säkerställa att personalens anställningsförhållanden fortsätter i förändringssituationer. Principbeslutet innehåller ett uttalande om samarbete enligt vilket samarbetet ska inledas vid en sådan fas av ärendets planering eller beredning där det i praktiken är möjligt att åstadkomma sådan interaktion som åsyftas genom samarbetet samt att påverka ärendet och valet av alternativ.

På längre sikt uppskattas Energimyndighetens arbetsmängd öka med cirka 2 årsverken, vilket förutom på uppgiftsöverföringen även beror på bland annat ändringarna i förfarandena för tilldelningen av gratis utsläppsrätter på EU-nivå. Den ökade arbetsmängden kan utöver genom en tjänsteöverföring också åtgärdas genom omfördelning av Energimyndighetens befintliga resurser eller genom interna arrangemang inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Åtskiljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp

Om utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp framöver beviljas genom olika förvaltningsbeslut följer att utsläppshandelsmyndigheten för den handelsperiod som inleds 2021 måste godkänna en ny separat plan för övervakning av utsläpp och på motsvarande sätt ändra det gällande tillståndet för samtliga anläggningar inom utsläppshandeln. Kommissionens övervakningsförordning ändras inför den handelsperiod som inleds 2021, så genom att förlägga åtskiljandet av tillståndet och övervakningsplanen till handelsperiodsskiftet är det möjligt att skilja dem åt samtidigt som övervakningsplanerna även annars ses över med tanke på de nya övervakningskraven.

Då tillståndet och övervakningsplanen väl har skiljts åt, är det möjligt att sköta andra än betydande ändringar som gäller övervakningen genom en uppdatering av övervakningsplanen utan något förvaltningsbeslut av utsläppshandelsmyndigheten. Eftersom beredningen av ett förvaltningsbeslut är arbetskrävande, är det föreslagna enklare förfarandet snabbare, mer flexibelt och fördelaktigare ur såväl utsläppshandelsmyndighetens som verksamhetsutövarnas synvinkel. Detta skulle bidra till att övervakningsplanerna hålls uppdaterade bättre än hittills, och att avvikelser vid verifieringen av utsläppsrapporten noteras mer sällan än tidigare, vilket medför en minskning av utsläppshandelsmyndighetens avgiftsbelagda beslut om förbättringsrapporter. Efter ändringen kan utsläppshandelsmyndigheten bättre än för närvarande inrikta resurserna till exempel på handläggningen av betydande ändringar i övervakningen, vilket effektiviserar dess verksamhet och även är en fördel för de företag som ingår i utsläppshandeln.

4.3 Konsekvenser för miljön

Utsläppshandelns konsekvenser för miljön beror i avgörande grad på EU:s mål för utsläppsminskningarna och på det totala antal utsläppsrätter som tilldelas och annulleras. Taket för växthusgasutsläpp skärps med 2,2 procent årligen under handelsperioden 2021—2030. Detta säkerställer att koldioxidutsläppen inom utsläppshandelssektorn minskas med åtminstone 43 procent fram till 2030 jämfört med utsläppsnivån 2005.

Utsläppshandelsdirektivet innehåller en översynsklausul enligt vilken kommissionen efter varje femårsöversyn av Parisavtalet bedömer i synnerhet unionens behov av tilläggsstrategier och tilläggsåtgärder inklusive värdet på den linjära minskningskoefficienten. Den första femårsöversynen av Parisavtalet ordnas 2023.

Utöver att motarbeta klimatförändringen syftar EU:s utsläppshandelssystem till att främja utvecklandet och införandet av koldioxidsnåla lösningar samt att på en allmän nivå främja genomförandet av principen om att förorenaren ska betala. Minskningen av växthusgasutsläppen leder också till en minskning av utsläpp som skadar hälsan. Övergången till koldioxidsnåla

lösningar till följd av en starkare prissignal på koldioxid kan således förbättra luftkvaliteten och därmed ge positiva hälsoeffekter.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Enligt kommissionens konsekvensbedömningar har de strukturomvandlingar som behövs för en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle relativt små positiva eller negativa effekter på det allmänna sysselsättningsläget.

Ett högre utsläppsättspris återspeglas på marknadspriset på el och därmed också på konsumentpriset. Bedömningen i Pöyry Management Consulting Oy:s utredning är att om utsläpps-rättspriset stiger från tidigare 7 euro till 30 euro år 2030, betyder detta en höjning på cirka 7 procent i hushållens elpriser. Ett högre utsläppsättspris höjer även priset på fjärrvärme och kostnaderna för jordvärme.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Lagförslaget har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Energimyndigheten och miljöministeriet.

Statsrådets kansli lät våren 2017 Pöyry Management Consulting Oy utreda vilka konsekvenser revideringen av utsläppshandelsdirektivet har för Finlands energisektor och industri. Utredningen bedömer revideringens inverkan på energipriset och exportindustrins konkurrenskraft.

Statsrådets kansli har gett Pöyry Management Consulting Oy i uppdrag att göra en utredning av åtgärder som förebygger koldioxidläckage inom utsläppshandeln och denna utredning pågår som bäst. I utredningen har man bland annat bedömt hur den preliminära koldioxidläckageförteckningen påverkar finländska aktörer.

Utkastet till lagförslaget behandlades våren 2018 i den arbetsgrupp för lagen om utsläppshandel som leds av arbets- och näringsministeriet och där de myndigheter och intressentgrupper som är viktiga för genomförandet av utsläppshandeln är representerade.

Lagförslaget har på grund av att det är brådskande inte granskats av laggranskningsenheten vid justitieministeriets lagberedningsavdelning.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utkastet till proposition skickades ut på remiss den 12 juni 2018 och remisstiden upphörde den 2 juli 2018. Arbets- och näringsministeriet offentliggjorde ett meddelande om begäran om utlåtande. Också andra än de instanser som begäran om utlåtande riktades till kunde lämna ett utlåtande om utkastet till proposition.

Av de statliga myndigheterna lämnades utlåtande av kommunikationsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet och Energimyndigheten. Av intresseorganisationerna lämnades utlåtande av Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Kemiindustrin KI rf, Skogsindustrin rf, Cirkulärkraft Finland rf, Teknologiindustrin ry samt Miljöindustrin och -tjänster YTP rf. Andra aktörer som lämnade utlåtande var Fortum Abp, Gasum Oy, Helen Ab samt en medborgare.

En eventuell inkludering av avfallsförbränning i tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel ansågs i flera utlåtanden vara problematisk. Det bedömdes att inkluderingens inverkan på avfallsförbränningsanläggningarnas utsläppsutveckling är osäker i synnerhet eftersom anläggningarna endast i begränsad utsträckning kan påverka de bränslen de använder. Dessutom konstaterades det att inkluderingen kan ha skadliga konsekvenser för uppnåendet av de återvinningsmål som ställts upp för olika material. Att avfallsförbränningsanläggningarna inkluderas i utsläppshandelssystemet ökar också klart anläggningarnas kostnader bland annat på grund av anskaffning av utsläppsrätter och uppföljning av utsläpp. Enligt de preliminära uppgifter som fått av kommissionen ska inkludering av anläggningarna i utsläppshandeln beaktas fullt ut när ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningssåtagande fastställs. Av de nämnda orsakerna föreslås det inte i propositionen att avfallsförbränningsanläggningar ska inkluderas i tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel.

Genomförandet av den klimatpolitiska planen på medellång sikt baserar sig delvis på minskning av växthusgasutsläppen från avfallsförbränning. Utsläppen är i nuläget inte föremål för prisstyrning. Avfallsförbränningsanläggningarnas utsläppsutveckling kan också påverkas på andra sätt än genom att inkludera anläggningarna i tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel. Beredningsarbetet för att utsläppen från avfallsförbränningsanläggningarna ska omfattas av en kostnadseffektiv styrning fortsätter genom att kartlägga alternativa styrmetoder.

Finansministeriet och miljöministeriet ansåg att det är motiverat att statsrådet bemyndigas att annullera utsläppsrätter för att utsläppsminskningssåtagandet för sektorn utanför utsläppshandeln ska uppnås.

Tre remissinstanser som representerar energiindustrin samt miljöministeriet understödde den ändring genom vilken statsrådet bemyndigas att annullera utsläppsrätter till följd av nationella politiska åtgärder som stänger elproduktionskapacitet. Av dessa remissinstanser föreslog två dessutom att bestämmelsen ska vara strängare så att statsrådet är skyldigt att annullera utsläppsrätter i vissa situationer. Skogsindustrin rf ansåg däremot att man med nationella annulleringar inte uppnår klimatfördelar och motsatte sig bemyndigandet. Skogsindustrin rf och Teknologiindustrin rf betonade vikten av kompensationsstödet för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter.

Flera remissinstanser understödde att myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljande av gratis tilldelning av utsläppsrätter överförs till Energimyndigheten samt att utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp skiljs åt. Ändringarna ansågs vara förmånliga för både verksamhetsutövarna och myndigheterna.

Energimyndigheten påpekade i sitt utlåtande att dess lagstadgade uppgifter ökar avsevärt, om myndighetsuppgifterna i anslutning till beviljande av gratis tilldelning av utsläppsrätter överförs till Energimyndigheten.

Två intresseorganisationer inom industrin motsatte sig den föreslagna ändring av 75 § som medför en ökning av antalet beslut av Energimyndigheten som ska iakttas trots överklagande. Ändringen ansågs underbygga i synnerhet anförande av besvär över beslut om beviljande av utsläppstillstånd och om planen för övervakning av utsläpp (11 §) eftersom alla eventuella extra kostnader enligt remissinstanserna realiseras redan före beslutet har vunnit laga kraft. Energimyndigheten ansåg att ändringen var motiverad på de grunder som angavs i utkastet till lagförslag. Lagförslaget omarbetades så att beslut enligt 11 § inte längre ska iakttas trots överklagande. För enhetlighetens skull föreslås det också att beslut om ändring av utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp (12 §) inte heller längre ska iakttas trots överklagande.

Kommunikationsministeriet bedömde att utkastet till lagförslag genomför ändringen av utsläppshandelsdirektivet i tillräcklig omfattning. Dessutom påpekade ministeriet att också lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart bör ändras, och att man i den nationella lagberedningen har beslutat att ändringarna ska slås samman med de ändringar som föranleds av det globala klimatavtalet för flyg (CORSIA).

Utöver de behov att ändringar som nämndes i utlåtandena har lagförslaget efter remissbehandlingen omarbetats särskilt i fråga om 5 a—5 e kap. som gäller beviljande av och ansökan om gratis tilldelning av utsläppsrätter, liksom i fråga om paragraferna om registrering av gratis tilldelning av utsläppsrätter. Dessa ändringar har gjorts förenliga med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter som erhöles av kommissionen först efter begäran om utlåtande. Ändringarna i fråga gäller i huvudsak de nationella förfarandena för att genomföra kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Dessutom har det i lagförslaget gjorts vissa preciseringar och motsvarande ändringar.

6 Samband med andra propositioner

Regeringen överlämnade i oktober 2018 till riksdagen en proposition med förslag till lag om förbud mot energiutvinning ur kol. Enligt propositionen ska användning av kol som bränsle vid el- eller värmeproduktion förbjudas från och med den 1 maj 2029. Det ska dock kunna göras undantag från förbudet för att säkerställa försörjningstryggheten och leveranssäkerheten i fråga om el- och värmeproduktionen. Förbud mot energiutvinning ur kol är ett exempel på en ytterligare nationell åtgärd som stänger elproduktionskapacitet och till följd av vilken frivillig annullering av utsläppsrätter blir möjlig. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens syfte.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som anger att en ändring av utsläppshandelsdirektivet genomförs genom denna lag.

6 §. *Definitioner.* Definitionen av *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* i paragrafens 20 punkt ändras så det exakta namnet och numret på kommissionens rättsakt skrivs in i den. De är inte nämnda i definitionen i den gällande lagen eftersom regeringens proposition om lagen RP 315/2010 rd lämnades till riksdagen innan kommissionen hade antagit rättsakten i fråga. Rättsakten gäller den harmoniserade gratis tilldelningen av utsläppsrätter under handelsperioden 2013—2020. Till denna del är ändringen lagteknisk och avsedd att förbättra läsbarheten.

I 20 a punkten ändras definitionen av *kommissionens verifieringsförordning* så att den avser kommissionens gällande verifieringsförordning. Kommissionen bereder en ny verifieringsförordning som ska ersätta den nu gällande kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och tonkilometer och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.

Punkten i slutet på den sista punkten (21 punkten) i paragrafen ersätts med semikolon eftersom det föreslås att nya punkter fogas till slutet av paragrafen.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 22 punkt om *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* som avser den förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet från och med 2021. Enligt förhandsuppgifter antar kommissionen förordningen i december 2018 och den träder i kraft i början av 2019.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 23 punkt om *kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter* som avser kommissionens med stöd av artikel 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet antagna rättsakt om ändring av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till sådana anläggningar vars produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärde för två år. Enligt förhandsuppgifter antar kommissionen rättsakten under den senare hälften av 2019.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 24 punkt om en *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* som avser den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis. Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn om det totala antalet utsläppsrätter annars överskrider det reserverade maximala antalet. Den eventuella minskningen görs enhetligt oberoende av vilken sektor eller sektordel den gäller. I lagen om utsläppshandel används definitionen sektorsövergripande korrigeringsfaktor endast för de handelsperioder som inleds efter 2020. Bestämmelserna om handelsperioden 2013—2020 ska inte ändras så att de innehåller termen sektorsövergripande korrigeringsfaktor.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 25 punkt om *ny deltagare i utsläppshandeln* och att punkten ska innehålla den definition av ny deltagare som tillämpas under handelsperioden

2021—2030. Enligt utsläppshandelsdirektivet avses med detta en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som inleds tre månader före tidsfristen enligt utsläppshandelsdirektivet för lämnande av uppgifter om gratis tilldelning av utsläppsrätter till kommissionen och som upphör tre månader före följande tidsfrist för lämnande av uppgifter. Den nämnda tidsfristen för lämnande av uppgifter är den 30 september 2019 och därefter alltid vart femte år.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 26 punkt om *befintlig anläggning i utsläppshandeln* som avser en sådan befintlig anläggning som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Definitionen, liksom kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, tillämpas under handelsperioden 2021—2030. De definitioner som används i lagen gäller även i förordningar av statsrådet och ministerier som utfärdas med stöd av den. I statsrådets förordning om grunderna för gratis tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 (30/2012) finns redan en definition av termen *befintlig anläggning*. För att skilja åt definitionerna föreslås det att termen befintlig anläggning i utsläppshandeln ska användas under den fjärde perioden.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 27 punkt om *planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter* som avser en i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avsedd plan för övervakning av uppgifter om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

7 §. Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter. Det föreslås att de allmänna skyldigheterna som gäller verksamhetsutövare preciseras så att det i 1 punkten läggs till en skyldighet att ansöka om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp utöver verksamhetsutövarens skyldighet att ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser. I den gällande lagen ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Det föreslås att lagen ändras så att utsläppshandelsmyndigheten beviljar utsläppstillståndet och godkänner planen för övervakning av utsläpp genom separata förvaltningsbeslut, varvid de allmänna skyldigheter som regleras i paragrafen ska ändras på motsvarande sätt.

Den gällande paragrafens 4 och 6 punkt tillämpas på ansökan om gratis tilldelning av utsläppsrätter och lämnandet av relaterade uppgifter till arbets- och näringsministeriet under handelsperioden 2013—2020. Det föreslås att punkterna ändras så att de tillämpas under handelsperioden 2021—2030 och ändringarna träder i kraft den 1 januari 2021. Skyldigheterna i fråga gäller verksamhetsutövare som ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

2 kap. Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp

Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken i tillägg till tillståndet för utsläpp av växthusgaser eftersom paragraferna i 2 kap. enligt förslaget ska ändras så att utsläppstillståndet och övervakningsplanen godkänns genom separata förvaltningsbeslut.

8 §. Behovet av tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp. Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till paragrafens rubrik i tillägg till tillståndet för utsläpp av växthusgaser. Den gällande lagen förutsätter att en anläggning som omfattas av utsläppshandelslagens tillämpningsområde och som orsakar utsläpp i anslutning till sin verksamhet ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Utsläppshandelsmyndigheten godkänner i nuläget planen för övervakning av utsläpp som en del av beslutet om utsläppstillståndet. I lagförslaget föreslås det att utsläppshandelsmyndigheten ska godkänna planen för övervakning av utsläpp även framöver, men genom ett annat förvaltningsbeslut än för utsläppstillståndet. Anläggningens plan för övervakning av utsläpp hör trots de separata förvaltningsbesluten så nära ihop med utsläppstillståndet att planen i regel ska godkännas som gällande tills vidare eller för viss tid i

överensstämmelse med anläggningens utsläppstillstånd. En naturlig tidpunkt för åtskiljandet av utsläppstillstånd och övervakningsplaner till olika förvaltningsbeslut är början av handelsperioden 2021—2030.

Skyldigheten att övervaka utsläppen gäller enligt 2 mom. även situationer som anges i 4 och 5 § i lagen, varför det föreslås att övervakningsplanen fogas till momentet vid sidan av tillståndet. Det föreslås att *tillståndsansökan* ändras till *ansökan* eftersom en ansökan enligt 9 § framöver inte längre gäller enbart utsläppstillståndet utan även godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

9 §. *Ansökan om tillstånd och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp.* Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken för paragrafen.

Liksom enligt 1 mom. i den gällande lagen ska till ansökan om utsläppstillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp även i framtiden fogas en utredning om anläggningen, dess verksamhet och utsläppskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och för sändandet av rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten. I den finska propositionen föreslås att *suunnitelma päästöjen tarkkailemiseksi* ändras till *päästöjen tarkkailusuunnitelma*, vilket inte medför ändringar i den svenska versionen. Det föreslås att *sändandet av rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* ändras till *planerade åtgärder för rapportering av utsläppen*. Kraven i fråga ändras inte i sak. De föreslagna nya termerna används allmänt. Kravet på att även en utredning om att verksamheten får utövas med stöd av bestämmelserna om miljöskydd ska ges in till utsläppshandelsmyndigheten förblir oförändrat. Trots att det i lagändringen föreslås att utsläppshandelsmyndigheten i fortsättningen ska fattar separata förvaltningsbeslut om utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp hör tillståndet och planen för övervakning av utsläpp fortfarande nära ihop och ansökan om dem ska även framöver göras med en gemensam ansökan.

I 2 mom. ändras *tillståndsansökan* till enbart *ansökan* eftersom ansökan i fråga gäller ansökan om såväl utsläppstillstånd som godkännande av planen för övervakning av utsläpp.

Till 3 mom. ska det fogas ett omnämnande av beslutet om planen för övervakning av utsläpp. Tidsfristen för handläggningen av ansökan enligt den gällande lagen förblir oförändrad och samma tidsfrist gäller framöver både beslutet om tillstånd och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

10 §. *Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp.* Det föreslås att planen för övervakning av utsläpp fogas till rubriken för paragrafen. Som språkliga ändringar föreslås att i 1 mom. 1 punkten ska *planer för övervakning av utsläppen och för sändande av rapporterna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* ändras till *plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp* på samma sätt som i 9 § 1 mom.

Enligt 1 mom. 1 punkten i den gällande lagen ska verksamhetsutövarnas planer för övervakning av utsläpp vara tillräckliga och adekvata för att utsläppstillstånd ska kunna beviljas. Framöver ska planen för övervakning av utsläpp som godkänns i ett separat förvaltningsbeslut vara tillräcklig och adekvat, dvs. i praktiken kunna godkännas enligt kommissionens övervakningsförordning och arbets- och näringsministeriets förordning som utfärdas vid behov för att utsläppshandelsmyndigheten ska kunna bevilja utsläppstillstånd. I praktiken förblir kraven vid handläggningen av ansökan oförändrade, men eftersom övervakningsplanen inte längre är en del av utsläppstillståndet vill man med den föreslagna formuleringen framhäva att tillståndet inte kan beviljas om planen för övervakning av utsläpp inte är tillräcklig och adekvat. Det föreslås inte att en färdigt godkänd övervakningsplan ska vara en förutsättning för beviljande av

utsläppstillstånd, utan utsläppshandelsmyndigheten kan smidigt besluta huruvida den först godkänner beslutet om övervakningsplanen och därefter bevilja utsläppstillståndet. I praktiken behandlas ansökan om tillstånd och planen för övervakning av utsläpp rörande samma anläggning tillsammans och beslutet meddelas i princip samma dag.

Paragrafens 1 mom. 2 punkt ändras inte. En förutsättning för beviljande av tillstånd är också i fortsättningen att verksamhetsutövaren har visat upp en utredning om tillstånd enligt miljöskyddslagen eller om att verksamhetsutövaren i övrigt har rätt att använda anläggningen med stöd av miljöskyddslagstiftningen. Om verksamhet får utövas med stöd av miljöskyddslagstiftningen uppfylls också skyldigheterna enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) och konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (FördrS 122/2004), nedan *Århuskonventionen*.

Bestämmelsen i 2 mom. ändras inte. Utsläppstillstånd kan fortfarande beviljas trots att beslutet om tillstånd enligt miljöskyddslagen ännu inte har vunnit laga kraft. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att de eventuella besvärprocesserna i anslutning till tillstånd enligt miljöskyddslagen inte automatiskt hindrar verksamhetsutövaren från att få utsläppstillstånd för sin anläggning. Verkställbarheten av beslut om miljötillstånd fastställs enligt 19 kap. i miljöskyddslagen.

Kommissionens övervakningsförordning tillämpas direkt på det nationella planet i samband med upprättandet av övervakningsplanen, övervakningen av utsläpp av växthusgaser och rapporteringen av utsläpp. Vilka krav som gäller övervakningsplanen beror bland annat på anläggningens verksamhet och på hur stora dess årliga utsläpp är. I och med att kommissionens övervakningsförordning är den enskilt viktigaste rättsakten som gäller innehållet i och upprättandet av övervakningsplaner och enligt vars förutsättningar utsläppshandelsmyndigheten godkänner övervakningsplanerna föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. och att det i momentet ska finnas en informativ hänvisning enligt vilken bestämmelser om upprättandet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp finns i kommissionens övervakningsförordning.

Enligt förslaget ska det till slutet av momentet fogas ett bemyndigande med stöd av vilket arbets- och näringsministeriet vid behov genom förordning får utfärda närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om genomförandet av kommissionens övervakningsförordning för övervakningsplanens del. Planen för övervakning av utsläpp innehåller ett flertal detaljer av teknisk karaktär som tillsammans utgör de bestämmelser som gäller för övervakning och fastställande av anläggningens utsläpp. Kommissionens övervakningsförordning är en rättsakt som tillämpas direkt på det nationella planet, men i fråga om genomförandet av vissa bestämmelser tillåter förordningen nationell prövningsrätt som det kan vara nödvändigt att utfärda bestämmelser om genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Motsvarande bestämmelser har för den nuvarande handelsperioden utfärdats med stöd av 65 § genom förordning av arbets- och näringsministeriet, men det bemyndigande att utfärda förordning om planen för övervakning av utsläpp som föreslås i 10 § förbättrar logiken i lagens struktur.

11 §. Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp. Det föreslås att ett uttryckligt omnämnande av planen för övervakning av utsläpp fogas till paragrafens rubrik och dess 1—3 mom. eftersom beslutet om tillstånd och beslutet om planen för övervakning av utsläpp enligt den föreslagna lagändringen ska ges genom separata förvaltningsbeslut. Trots den föreslagna ändringen har beslutet om planen för övervakning av utsläpp ingen självständig betydelse, utan i regel fastställs parten i och föremålet för beslutet, dvs. en anläggning, en del av en anläggning eller flera anläggningar, samt i regel beslutets giltighet enhetligt tillsammans

med beslutet om utsläppstillstånd. Vid behov finns det dock inget hinder för att övervakningsplanen i anslutning till ett utsläppstillstånd som gäller tills vidare beviljas för viss tid. Då utsläppstillståndet återkallas, återkallas även godkännandet av samma anläggnings övervakningsplan.

I 3 mom. i den gällande lagen anges att när flera verksamhetsutövare gemensamt ansökt om ett utsläppstillstånd, svarar de solidariskt utöver för att villkoren i utsläppstillståndet iakttas även för att kraven rörande planen för övervakning av utsläpp uppfylls, och 3 mom. ska inte ändras.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att de krav som är gemensamma för utsläppstillståndet och beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp räknas upp i början av momentet. I slutet av momentet anges i 1 och 2 punkten de krav som gäller endast beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp. I 2 mom. föreslås även en språklig korrigering, dvs. *de krav som gäller sändandet av rapporterna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten* ändras till *de krav som gäller för rapporteringen av utsläppen*. De förutsättningar som anges i det gällande 4 mom. ingår alla numera i beslutet om utsläppstillstånd. Den föreslagna ändringen ökar inte förutsättningarna för tillståndet och planen för övervakning av utsläpp jämfört med nuläget.

12 §. Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp. Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras så att ändringen av tillståndet och planen för övervakning av utsläpp framgår separat i den. Liksom enligt den gällande lagen ska verksamhetsutövaren anmäla ändringar som gäller utsläppstillståndet eller övervakningsplanen på förhand till utsläppshandelsmyndigheten. Som språklig ändring föreslås att både utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp framöver *ändras*, och inte som i den gällande lagen att tillståndet ändras, men tillståndsvillkoren justeras. Terminologin överensstämmer även med kommissionens övervakningsförordning där det i artikel 15 föreskrivs om godkännandet av ändringar i övervakningsplanen.

Enligt det föreslagna 2 mom. indelas handläggningen av ändringar som gäller övervakningsplanen i två olika förfaranden beroende på om den ändring som gäller övervakningsplanen enligt kommissionens övervakningsförordning ska ses som betydande eller inte. I artikel 15.3 i kommissionens gällande övervakningsförordning finns en exempelförteckning över ändringar av övervakningsplanen som alltid ska anses vara betydande. Sådana är till exempel ändringar av den tillämpade nivån för fastställande av utsläpp eller införande av nya bränsle-/materialmängder. Förteckningen är inte uttömmande. En betydande ändring som gäller övervakningen och utsläppstillståndet kräver ett förvaltningsbeslut genom vilket tillståndsbeslutet eller godkännandet av övervakningsplanen ändras. Om ändringen dock inte är betydande, till exempel ändringar i anläggningens ansvarspersoner eller strykandet av en bränsle-/materialmängd i övervakningsplanen, krävs det inte att övervakningsplanen ändras genom ett förvaltningsbeslut utan ändringen förs in i övervakningsplanen så att verksamhetsutövaren vid behov själv uppdaterar övervakningsplanen till dessa delar. Uppdatering är inte längre nödvändigt i det fallet att ändringen redan i ansökningsfasen har registrerats i den elektroniska blanketten för övervakningsplaner. Utsläppshandelsmyndigheten ska utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren då en ändring i övervakningsplanen inte är betydande. Den föreslagna ändringen motsvarar artikel 6.2 c i utsläppshandelsdirektivet.

I det tredje momentet föreslås motsvarande tekniska ändringar som beror på att villkoren för övervakningen av utsläpp inte i fortsättningen ingår i utsläppstillståndet. Utsläppshandelsmyndigheten kan även framöver bestämma tidsfristen för inlämnandet av ansökan om ändringar i övervakningsplanen. Kommissionen bereder som bäst en ändring av kommissionens övervakningsförordning. Till följd av förordningsändringen kan det antas att alla cirka 600 ut-

släppshandelsanläggningars övervakningsplaner behandlas på nytt för handelsperioden 2021—2030. Det är naturligt att slå samman den nya behandlingen av övervakningsplanerna med det planerade åtskiljandet av utsläppstillstånd och övervakningsplaner till egna förvaltningsbeslut.

14 §. Byte av verksamhetsutövare. Det föreslås att paragrafen ändras så att den förutom bestämmelser om tillstånd för utsläpp av växthusgaser även innehåller en bestämmelse om justering av planen för övervakning av utsläpp vid byte av verksamhetsutövare. En ny verksamhetsutövare som träder i stället för en verksamhetsutövare som har beviljats tillstånd ska göra en anmäla om saken till utsläppshandelsmyndigheten. Anmälan om tillståndet och planen för övervakning av utsläpp handläggs tillsammans och besluten meddelas i princip samma dag. Det handlar om en justering av tillståndet och planen för övervakning av utsläpp eftersom utsläppshandelsmyndigheten utifrån anmälan ska bedöma om den sökande utövar faktiskt bestämmande inflytande över anläggningens verksamhet i enlighet med 6 § 8 punkten i lagen, vilket är anledningen till att tillståndet och planen för övervakning av utsläpp ska ändras.

I den gällande lagen föreskrivs det i 1 mom. om från och med när den nya verksamhetsutövarns skyldigheter gäller till den del det är fråga om överföring av hela tillståndet till en ny verksamhetsutövare och i 3 mom. till den del endast en del av den verksamhet som utsläppstillståndet täcker överförs till en ny verksamhetsutövare. För tydlighetens skull föreslås att det i båda fallen endast i 3 mom. ska föreskrivas om från och med när skyldigheterna gäller.

16 §. Återkallande av tillstånd och beslut om en plan för övervakning av utsläpp. Det föreslås att rubriken ändras så att den utöver återkallandet av utsläppstillstånd även innehåller ett omnämnande av återkallande av beslut om godkännandet av planer för övervakning av utsläpp.

Enligt den gällande 3 mom. 2 punkten får utsläppsmyndigheten återkalla ett tillstånd om verksamhetsutövarn trots utsläppshandelsmyndighetens uppmaning försummar att anmäla en sådan ändring som kan förutsätta att utsläppstillståndet ändras eller tillståndsvillkoren justeras. För att punkten ska vara i linje med det att villkoren för övervakningen av utsläpp framöver föreslås ingå i planen för övervakning av utsläpp, föreslås det att ”tillståndsvillkoren justeras” som avslutar 3 mom. 2 punkten ändras till ”planen för övervakning av utsläpp ändras”.

Då ett utsläppstillstånd som beviljats anläggningen genom ett separat beslut återkallas har anläggningens plan för övervakning av utsläpp inte längre något självständigt syfte. Sålunda föreslås att det till slutet av 4 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken också godkännandet av planen för övervakning av utsläpp återkallas när anläggningens utsläppstillstånd återkallas.

16 a §. Upphörande med verksamheten vid en anläggning. I den gällande lagen föreskrivs det i 1 och 2 mom. om när en anläggning anses ha upphört med sin verksamhet under handelsperioden 2013—2020. Under handelsperioden 2021—2020 regleras villkoren för upphörande av verksamheten i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, och 1 mom. ska innehålla en hänvisning till den förordningen.

I 2 mom. föreskrivs det om den skyldighet att anmäla ändringar som i den gällande lagen finns i 3 mom. i paragrafen. Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning enligt den gällande lagen ska strykas i paragrafen. I momentet ska i stället fastställas att verksamhetsutövarn omedelbart ska meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten har upphört.

17 §. Förbud mot bokföring av utsläppsrätter. Utsläppshandelsmyndigheten får enligt den gällande lagen inte på anläggningens konto i registret bokföra årliga utsläppsrätter enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att utsläppstillståndet för växthusgaser har återkallats.

I fråga om upphörandet av verksamheten vid en anläggning anges det att utsläppshandelsmyndigheten inte får bokföra utsläppsrätter efter det att verksamheten har upphört.

I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter kommer det att föreskrivas om förbud mot bokföring av utsläppsrätter när verksamheten vid en anläggning upphör. Enligt förordningen anses en anläggning har upphört med sin verksamhet bland annat när utsläppstillståndet har återkallats. Förordningen är nationellt direkt tillämplig lagstiftning, vilket innebär att det i lagen om utsläppshandel inte längre behöver föreskrivas särskilt om förbud mot bokföring när ett tillstånd har återkallats. Trots att förordningen är direkt tillämplig är det fortfarande befogat att det i lagen om utsläppshandel för tydlighetens skull föreskrivs om förbud mot bokföring till följd av att verksamheten vid en anläggning har upphört. För konsekvensens skull föreslås det att bestämmelser om förbud mot bokföring till följd av att anläggningens verksamhet har upphört ska tas in i 9 kap. som gäller registrering, överlämnande och annullering av utsläppsrätter samt deras giltighet. Eftersom lagen om utsläppshandel i fortsättningen inte längre ska innehålla uttryckliga bestämmelser om förbud mot bokföring när ett utsläppstillstånd har återkallats föreslås det att 17 § upphävs.

3 kap. Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder

18 §. *Den totala kvantiteten utsläppsrätter.* Under handelsperioden 2013—2020 minskas den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent. Från och med 2021 minskas den totala kvantiteten linjärt med 2,2 procent. Det föreslås att det i 1 mom. nämns att det värde som används med början 2021 är 2,2 procent. Dessutom görs en språklig precisering av hänvisningen till EU:s utsläppshandelssystem.

19 §. *Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020.* I paragrafens 3 och 4 mom. ersätts hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet. I dessa moment hänvisas det till sådana bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet som ändrades genom den ändring av utsläppshandelsdirektivet som gjordes inför handelsperioden 2021—2030. Ändringen av utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft den 8 april 2018, men medlemsländerna ålades att hålla i kraft bestämmelserna i fråga i det gamla utsläppshandelsdirektivet till den 31 december 2020. Lagändringen är till denna del teknisk och säkerställer genomförandet av direktivet.

Det föreslås att till 4 mom. fogas en bestämmelse som gäller utsläppsrätter som ska överföras till reserven för marknadsstabilitet från och med 2019. På detta sätt blir momentet förenligt med utsläppshandelsdirektivet. För tydlighetens skull föreslås det att 4 mom. skrivs i tre punkter.

Till reserven för marknadsstabilitet överförs varje år (september år x –augusti år $x+1$) ett antal utsläppsrätter som motsvarar en viss andel av det antal utsläppsrätter som enligt den senaste informationen (i slutet av år $x-1$) finns på marknaden, nedan *andel som överförs till unionens reserv för marknadsstabilitet*. Andelen är 24 procent fram till den 31 december 2023 och därefter 12 procent. Utsläppsrätter överförs emellertid inte till reserven om den andel som ska överföras är mindre än 100 miljoner utsläppsrätter. Med andra ord överförs utsläppsrätter inte till reserven om antalet utsläppsrätter som varit i omlopp enligt den senaste informationen är under 417 miljoner utsläppsrätter (då andelen som överförs till unionens reserv för marknadsstabilitet är 24 procent) eller under 834 miljoner utsläppsrätter (då andelen som överförs till unionens reserv för marknadsstabilitet är 12 procent).

Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Till det flyttas den bestämmelse i 36 § 1 mom. i den gällande lagen som anger att kommissionen i enlighet med utsläppshandelsdi-

rektivet beräknar det antal utsläppsrätter som Finland ska auktionera ut. Flytten säkerställer en logisk struktur på lagen tillsammans med den nya 19 a §.

19 a §. *Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030.* Under handelsperioden 2021—2030 tilldelas utsläppsrätterna enligt de harmoniserade tilldelningsmetoderna. I artikel 10 i utsläppshandelsdirektivet finns bestämmelser om principerna för auktionering av utsläppsrätter och i artikel 10a om principerna för tilldelning av utsläppsrätter som tilldelas gratis. I paragrafen föreskrivs det om tilldelningsmetoderna i enlighet med direktivet.

Enligt 2 mom. ska anläggningar som omfattas av lagens tillämpningsområde tilldelas gratis utsläppsrätter i enlighet med 5 a—5 e kap. Från och med 2021 begränsas det maximala antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis av den andel på 57 procent som satts för utsläppsrätter som auktioneras ut av den totala kvantiteten utsläppsrätter. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis jämnas på årsnivå ut till den andel som auktioneras ut så att andelen av de gratis utsläppsrätter som inte delats ut kan användas för gratistilldelningens behov under de följande åren. Om det totala antal gratis tilldelade utsläppsrätter som beräknats per anläggning överskrider det maximala antal som reserverats för tilldelningen, höjs det maximala antalet med högst tre procentenheter av alla utsläppsrätter. Om det maximala antalet trots det inte räcker till minskas det antal utsläppsrätter som tilldelas alla anläggningar gratis enhetligt med hjälp av den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn. Om en höjning med mindre än tre procentenheter räcker för det maximala antalet gratis tilldelade utsläppsrätter ska högst 50 miljoner utsläppsrätter av andelen utsläppsrätter som annars auktioneras ut användas för inrättandet av innovationsfonden och högst 0,5 procent av det totala antalet utsläppsrätter under åren 2021—2030 för inrättande av moderniseringsfonden.

Om den nämnda ökningen av fonderna inte görs, används för inrättandet av innovationsfonden mer än 450 miljoner utsläppsrätter och för moderniseringsfonden 2 procent av det totala antalet utsläppsrätter. Användningen av utsläppsrätter för dessa fonder på EU-nivå beskrivs i 3 mom.

Utsläppshandelsdirektivet ålägger medlemsländerna att på det sätt som beskrivs närmare nedan auktionera ut alla utsläppsrätter som inte tilldelas gratis, inte överförs till reserven för marknadsstabilitet eller inte annulleras frivilligt. I skyldigheten anses de utsläppsrätter som tilldelas gratis omfatta även de utsläppsrätter som används för inrättandet av innovationsfonden och som annars skulle tilldelas gratis. Motsvarande bestämmelse ingår i 4 mom. Dessutom ska det i momentet anges att kommissionen i enlighet med artiklarna 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet beräknar det antal utsläppsrätter som Finland ska auktionera ut.

Medlemsstaternas andelar av de utsläppsrätter som auktioneras ut fastställs så att 90 procent av de utsläppsrätter som medlemsstaterna auktionerar ut fördelas på basis av de verifierade utsläppen under tidigare år. Återstående 10 procent av de utsläppsrätter som auktioneras ut fördelas mellan vissa medlemsstater för att främja solidaritet, tillväxt och koalitioner på det sätt som närmare bestäms i direktivet.

I 5 mom. föreskrivs det om en eventuell minskning av det antal utsläppsrätter som Finland auktionerar ut. Det föreslås att statsrådet bemyndigas att besluta om användningen av flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn och ansvarsfördelningssektorn och den frivilliga annulleringen av utsläppsrätter i de fall då elproduktionskapacitet stängs till följd av ytterligare nationella åtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland auktionerar ut, vilket även minskar Finlands intäkter från auktioneringen av utsläppsrätter.

Bestämmelser om användningen av flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär finns i artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning. Om ett medlemsland tänker utnyttja flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär under perioden 2021—2030 ska det meddela kommissionen före utgången av 2019. Meddelandet ska innehålla flexibiliteten i procent för alla år under perioden 2021—2030. Medlemsländerna kan minska en tidigare meddelad procentsats åren 2024 och 2027. Enligt artikel 6.3 i förordningen om ansvarsfördelning ska den centrala administratören för utsläppshandelsregistret och ansvarsfördelningssektorernas register på medlemslandets begäran beakta flexibiliteten i medlemslandets utsläppsminskningsåtagande för ansvarsfördelningssektorn.

I statsrådets bemyndigande att besluta om flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär ingår en användningsintention fram till slutet av 2019, flexibilitetens storlek i procent under samtliga år under perioden 2021—2030, möjligheten att åren 2024 och 2027 minska den tidigare meddelade procentsatsen för flexibiliteten samt eventuella andra omständigheter i anslutning till flexibiliteten.

Bestämmelser om frivillig annullering av utsläppsrätter finns i artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet, liksom det beskrivs närmare i den allmänna motiveringen till lagförslaget. Medlemsländerna ska informera kommissionen om annulleringarna på det sätt som senare bestäms i kommissionens förordning om auktionering av utsläppsrätter.

4 och 5 kap.

Det föreslås att en hänvisning till handelsperioden 2013—2020 läggs till i rubriken för 5 kap. eftersom bestämmelserna om de motsvarande förfaranden som tillämpas under handelsperioden 2021—2030 tas in i nya kapitel. Sålunda ändras rubriken för 5 kap. till *Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten under handelsperioden 2013—2020*.

21, 25—32 och 34—35 §.

I 4 och 5 kap. förekommer ett flertal hänvisningar till sådana bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet som gäller tilldelning av gratis utsläppsrätter under handelsperioden 2013—2020, men som ändrades genom den ändring av utsläppshandelsdirektivet som gjordes inför handelsperioden 2021—2030. Ändringen av utsläppshandelsdirektivet trädde i kraft den 8 april 2018 och medlemsländerna ålades att hålla bestämmelserna i fråga i utsläppshandelsdirektivet i kraft sådant det gäller den 19 mars 2018, nedan *det gamla utsläppshandelsdirektivet*, fram till den 31 december 2020. På detta sätt säkerställs det att de nuvarande förfarandena tillämpas på gratistilldelningen av utsläppsrätter till slutet av handelsperioden 2013—2020.

För uppfyllandet av det ovannämnda åtagandet föreslås att hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet ersätts med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet i de bestämmelser där lagens entydighet annars kan äventyras. Lagändringen är till denna del teknisk och görs på följande ställen i lagen: 21 § 3 mom. 3 punkten och det inledande stycket i 27 §.

Arbets- och näringsministeriet sköter de myndighetsuppgifter i anslutning till beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter under handelsperioden 2013—2020 som regleras i den gällande lagens 4 och 5 kap. I lagförslaget föreslås det att uppgifterna överförs till Energimyndigheten i början av 2021.

Utsläppshandelsmyndigheten ändras i följande bestämmelser som gäller handelsperioden 2013—2020 till den som sköter myndighetsuppgifterna och bestämmelserna ska genom ikraftträdandebestämmelser sättas i kraft den 1 januari 2021: 25 § 3 mom., 26 § 2 mom., 29 § 1 mom., 30 § 1—3 mom., det inledande stycket i 31 § 1 mom. och 31 § 3 mom., 32 § 2 mom.,

det inledande stycket i 34 § och 35 § 2 mom. Eftersom besluten om antalet utsläppsrätter fattas av utsläppsmyndigheten i stället för av arbets- och näringsministeriet upphävs arbets- och näringsministeriets skyldighet enligt paragraferna om delgivning av beslut att delge utsläppshandelsmyndigheten besluten. Denna ändring görs i följande paragrafer och sätts genom övergångsbestämmelser i kraft den 1 januari 2021: 26 § 1 mom., 32 § 1 mom. och 35 § 1 mom.

5 a kap. Utsläppsrätter som tilldelas gratis under handelsperioder som inleds efter 2020

35 a §. *Allmänna tilldelningsregler under handelsperioden 2021—2030.* I ändringen av utsläppshandelsdirektivet förutsätts det att en medlemsstat lämnar uppgifter om anläggningarnas verksamhet till kommissionen för perioden 2021—2025 före den 30 september 2019, samt på motsvarande sätt för senare femårsperioder. Utsläppsrätter som tilldelas gratis får inte beviljas en anläggning som det inte lämnats uppgifter om. Antalet uppgifter som krävs är stort och de ska vara exakta och detaljerade, och dessutom föranleder insamlingen, justeringen och inlämnandet av dem till kommissionen en avsevärd administrativ börda för både verksamhetsutövarer och myndigheten.

Tidigare visste man inte om de ovannämnda uppgifterna skulle lämnas till kommissionen endast av anläggningar som ansökte om gratistilldelning eller av alla anläggningar som omfattas av lagens tillämpningsområde. För att man skulle kunna säkerställa att Finland i vilket fall som helst kan uppfylla sin leverantörsförpliktelse och för att kontrollörerna skulle hinna skaffa uppgifter för den ackreditering som behövs för verifiering fogades genom lag 443/2018 till 35 a § i lagen om utsläppshandel en skyldighet för alla verksamhetsutövare att lämna uppgifter. I och med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter har det framgått att uppgifter ska lämnas till kommissionen endast av anläggningar som söker om gratistilldelning. Därför föreslås det att denna skyldighet ska strykas i 35 a §. Motsvarande bestämmelser om lämnande av uppgifter om anläggningar för vilka man söker om gratistilldelning ska finnas i 5 b kap. I 35 a § ska det föreskrivas om allmänna tilldelningsregler för gratistilldelning.

Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser motsvarande utsläppshandelsdirektivet, där man definierar vilka sektorer som tilldelas gratis utsläppsrätter och deras så kallade koldioxidläckagefaktorer. Den sektorspecifika koldioxidläckagefaktorn bestämmer den procentandel enligt vilken en anläggning som tillhör sektorn får gratis utsläppsrätter i förhållande till den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet. Den beräknade kvantiteten grundar sig på anläggningens produktionsnivå, ett riktmärke som beskriver de 10 procent som utgör de mest effektiva anläggningarna och på diverse korrigeringsfaktorer.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkt beviljas elproduktionen ingen gratis tilldelning förutom i fråga om sådan el som produceras med processgaser så som nämns i artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet. I 1 mom. 2 punkten föreskrivs det om 100 procent gratis tilldelning till koldioxidläckagesektorer, till vilka energiintensiv industri huvudsakligen hör. I 1 mom. 3 punkten föreskrivs det om gratis tilldelning som beviljas fjärrvärmeproduktion och i 4 punkten om en gradvis minskad gratis tilldelning till övriga sektorer.

Enligt 2 mom. baserar sig antalet gratis utsläppsrätter på de riktmärken som kommissionen fastslagit. I enlighet med utsläppshandelsdirektivet uppdaterar kommissionen riktmärkena för perioden 2021—2025 och 2026—2030.

Enligt 3 mom. minskas gratistilldelningen till befintliga anläggningar i utsläppshandeln vid behov med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn. Minskningen görs i det fall att antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknat per anläggning överskrider den totala mängd som reserverats för dem enligt EU:s utsläppshandelssystem. Korrigeringsfaktorn är lika stor

oberoende av sektorn. Under de år då den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn inte tillämpas minskas antalet utsläppsrätter för produktion av värme eller kyla genom högeffektiv kraftvärme linjärt med 2,2 procent årligen. För en ny deltagare i utsläppshandeln minskas antalet beviljade utsläppsrätter linjärt med 2,2 procent årligen. De föreslagna bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i utsläppshandelsdirektivet.

35 b §. *Antalet utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln under handelsperioden 2021—2030.* I paragrafen föreskrivs det om antalet utsläppsrätter som ska reserveras för nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030, nedan *reserven för nya deltagare*. Reserven består enligt artikel 10a.7 i utsläppshandelsdirektivet av de utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 som inte tilldelats samt av 200 miljoner utsläppsrätter som placerats i reserven för marknadsstabilitet. Av de utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare, återgår högst 200 miljoner utsläppsrätter till reserven för marknadsstabilitet vid slutet av handelsperioden 2021—2030, om de inte har tilldelats under den perioden. Eftersom reservens storlek har bestämts på förhand är det möjligt att utsläppsrätterna i reserven tar slut innan alla har tilldelats utsläppsrätter.

Reserven för nya deltagare är gemensam för hela EU:s utsläppshandelssystem och ur den beviljas utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030. Utsläppsrätter beviljas dessutom ur reserven eller överförs dit då antalet utsläppsrätter som tilldelas anläggningar gratis ändras till följd av att en anläggnings produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år. Från och med 2021 överförs till reserven även sådana utsläppsrätter som förblir otilldelade för att anläggningen upphört med sin verksamhet.

35 c §. *Ändringar i anläggningarnas produktionsnivå under handelsperioden 2021—2030.* Enligt paragrafen ska det antal utsläppsrätter som tilldelas anläggningarna gratis under handelsperioden 2021—2030 årligen ökas eller minskas beroende på förändringar i produktionsnivån. En ökning eller minskning av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter förutsätter att anläggningens produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år jämfört med den ursprungliga nivån som använts vid bestämningen av gratis tilldelade utsläppsrätter för perioden 2021—2025 eller perioden 2026—2030. Ändringarna i antalet utsläppsrätter görs varje år då den ovan nämnda förutsättningen uppfylls. Ändringarna i antalet utsläppsrätter görs på det sätt som förutsätts i kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet.

35 d §. *Myndighetsuppgifter under handelsperioder som inleds efter 2020.* I 1 mom. föreskrivs det om behörighetsfördelningen mellan utsläppshandelsmyndigheten och arbets- och näringsministeriet i fråga om de uppgifter som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter. Den föreslagna bestämmelsen är förenlig med det allmänna förslaget om att myndighetsuppgifterna som gäller beviljande av gratistilldelning ska överföras från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Myndighetsuppgifterna enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter gäller särskilt handläggning av ansökningar om gratistilldelning, myndighetsuppgifterna som gäller övervakning av gratistilldelning samt kontakten med kommissionen. Myndighetsuppgifterna enligt kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter kommer enligt bedömningen att gälla handläggning av anläggningarnas årliga produktionsuppgifter, årliga ändringar i gratistilldelningen samt kontakten med kommissionen.

5 b kap. Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 e §. *Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln.* Enligt 1 mom. förutsätter beviljandet av gratis utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella femårsperioden till utsläppshandelsmyndigheten inom den utsatta tidsfristen. Det föreslås att tidsfristen för inlämnande av en ansökan ska vara den 30 april 2019 och 2024. I utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter föreslås det att tidsfristen är den 30 maj de aktuella åren, men att medlemsstaterna ges möjlighet att fastställa en nationell tidsfrist mellan den 30 april och den 30 juni.

Till ansökan ska fogas ett stort antal sådana detaljerade uppgifter om en anläggnings verksamhet som förutsätts i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. En medlemsstat ska lämna uppgifter om anläggningar som ansöker om gratis tilldelning av utsläppsrätter till kommissionen senast den 30 september de ovannämnda åren. Gratistilldelning får i enlighet med utsläppshandelsdirektivet inte beviljas en anläggning som det inte lämnas uppgifter om. Den tidiga tidsfrist som föreslås i 1 mom. säkerställer att den behöriga myndigheten har tillräckligt tid att granska uppgifterna och vid behov begära kompletteringar av verksamhetsutövaren innan uppgifterna lämnas till kommissionen.

I 2 mom. föreskrivs det om tidsfristen för lämnande av uppgifter för de anläggningar som inleder sin verksamhet under först hälften av det år då ansökan ska lämnas in. Det föreslås att tidsfristen ska vara den 30 juni, vilket är den senaste möjliga tidsfristen enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Enligt 3 mom. ska verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

I 4 mom. ska det föreskrivas om arbets- och näringsministeriet bemyndigande att utfärda förordning om förlängning av den tidsfrist som anges i 4 mom. i en situation där kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har trätt i kraft två veckor före tidsfristen i fråga eller kommissionens riktlinjer och elektroniska tabeller som bereds för genomförandet av kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har meddelats i tillräcklig tid före tidsfristen i fråga.

35 f §. *Bilagor till ansökan.* I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter kommer det att finnas bestämmelser om de handlingar och uppgifter som ska fogas till ansökan, om det närmare innehållet i dem och om hur uppgifternas ska verifieras. Enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter krävs som bilaga i) en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter, ii) en verifieringsrapport om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter, om den behöriga myndigheten inte ännu har godkänt planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter, iii) en rapport med uppgifter om anläggningens verksamhet för varje anläggningsdel för de föregående fem kalenderåren samt iv) en verifieringsrapport om den rapport som avses i den föregående punkten.

Med stöd av den 35 d § som föreslås i lagen ska arbets- och näringsministeriet i fråga om perioden 2021—2025 behandla de rapporter som avses ovan i punkterna iii och iv. Energimyndigheten ska behandla rapporterna i fråga om perioden 2026—2030 samt de rapporter som avses ovan i punkterna i och ii i fråga om båda femårsperioderna.

Energimyndigheten hinner inte godkänna planer över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter inom tidsfristen för inlämnande av en ansökan för 2019. Därför ska verifieringsrapporten om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter fogas till en ansökan enligt 35 e § för perioden 2021—2025.

I 1 mom. föreskrivs det om att varje handling ska lämnas in på den blankett som fastställts av den myndigheten som svarar för behandlingen av handlingen i fråga. Vid insamlingen av uppgifter från verksamhetsutövare kan i tillämpliga delar Energimyndighetens elektroniska FINETS-system utnyttjas.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövaren för att kunna få gratis utsläppsrätter komplettera uppgifterna inom den tid som den behöriga myndigheten fastställer. I 3 mom. föreskrivs det om ett bemyndigande att utfärda förordning för statsrådet samt arbets- och näringsministeriet.

35 g §. *Preliminärt antal utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030.* Enligt paragrafens 1 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om det preliminära antal utsläppsrätter per anläggning som beviljas gratis efter det att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena. Enligt förhandsuppgifterna meddelar kommissionen de uppdaterade riktmärkena för perioden 2021—2025 genom en genomförandeakt senast sommaren 2020. Det föreslås att det preliminära antalet utsläppsrätter meddelas genom beslut av utsläppshandelsmyndigheten, vilket ger verksamhetsutövarna en möjlighet att överklaga beräkningsgrunderna i enlighet med förvaltningslagen (434/2003) och tryggar verksamhetsutövarnas rättsskydd.

35 h §. *Beslut om beviljande av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030.* De anläggningsspecifika besluten om beviljande av utsläppsrätter för hela handelsperioden 2021—2025 fattas enligt 1 mom. efter det att kommissionen har fastställt värdet på den sektorsövergripande korrigeringsfaktor som tillämpas respektive år under perioden i fråga. Dessutom kan kommissionen förutsätta att vissa av de anläggningsspecifika beräkningarna justeras eller förkasta beräkningarna. De anläggningsspecifika besluten om beviljande av utsläppsrätter fattas på motsvarande sätt för hela handelsperioden 2026—2030.

Av beviljandebeslutet ska framgå grunderna för beviljandet i enlighet med förvaltningslagen. Verksamhetsutövarna ska höras i enlighet med förvaltningslagen. Enligt 34 § 2 mom. 5 punkten i förvaltningslagen får ett förvaltningsärende avgöras utan att en part hörs, om hörandet är uppenbart onödigt. Detta kan vara fallet om det till exempel är uppenbart att kommissionen på basis av det preliminära antalet utsläppsrätter också har beslutat om det slutliga antalet utsläppsrätter och det i detta skede inte längre går att påverka beslutet. Utsläppshandelsmyndigheten ska lämna uppgifter om det slutliga antalet utsläppsrätter till kommissionen, såsom det kommer att förutsättas i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

EU-lagstiftningen kan föranleda ändringar i antalet utsläppsrätter enligt beviljandebeslutet. Utsläppshandelsdirektivet och dess bestämmelser om gratis tilldelning kan ändras, till exempel till följd av striktare utsläppsminskningsmål. Det är möjligt att kommissionen föreslår ändringar även i bestämmelserna om gratistilldelning. I 3 mom. föreskrivs det om att beslut om beviljande senare kan ändras av ovannämnda anledningar. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ska ändras för de år som berörs av ändringarna i EU-lagstiftningen. Till skillnad från under handelsperioden 2013—2020 ger utsläppshandelsdirektivet dock inte kommissionen befogenhet att ändra koldioxidläckageförteckningen mitt under handelsperioden 2021—2030.

5 c kap. Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030

35 i §. *Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln.* Enligt paragrafens 1 mom. är en förutsättning för att nya deltagare i utsläppshandeln ska beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten inom den utsatta tidsfristen. Bestämmelser om tidsfristen och ansökningsförfarandena ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

I 3 mom. ska det hänvisas till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter som innehåller bestämmelser om de handlingar och uppgifter som ska fogas till ansökan. Dessa uppgifter omfattar enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter uppgifter om anläggningens verksamhet för varje anläggningsdel, planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter, en verifieringsrapport om den enligt behov samt datumet då verksamheten inleddes.

Enligt 4 mom. ska vid behov närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av handlingar och uppgifter utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 j §. *Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021–2030.* Enligt 1 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för den aktuella perioden 2021–2025 eller 2026–2030. Anläggningens verksamhetsutövare ska höras i enlighet med förvaltningslagen. I enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter lämnar utsläppshandelsmyndigheten kommissionen uppgifter om antalet utsläppsrätter, och kommissionens kan kräva att de ändras.

Under den nuvarande handelsperioden fattas det först beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter och efter kommissionens bekräftelse fattas det ännu beslut om det slutliga antalet utsläppsrätter. Det föreslagna förfarandet med ett beviljandebeslut baserar sig på en motsvarande ändring i utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter samt på målet att minska den behöriga myndighetens administrativa börda. Det föreslagna förfarandet påminner om beslutsfattandet enligt 34 § om att minska antalet utsläppsrätter som också baserar sig på ett förvaltningsbeslut.

Enligt 2 mom. är en förutsättning för beviljande av utsläppsrätter att anläggningen beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

EU-lagstiftningen kan föranleda ändringar i antalet utsläppsrätter enligt beviljandebeslutet. Utsläppshandelsdirektivet och dess bestämmelser om gratis tilldelning kan ändras, till exempel till följd av striktare utsläppsminskningsmål. Det är möjligt att kommissionen föreslår ändringar även i kommissionens genomförandeakter om gratistilldelningen. I 3 mom. föreskrivs det om att beslut om beviljande senare kan ändras av ovannämnda anledningar. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ska ändras för de år som berörs av ändringarna i EU-lagstiftningen. Till skillnad från under handelsperioden 2013–2020 ger utsläppshandelsdirektivet dock inte kommissionen befogenhet att ändra koldioxidläckageförteckningen mitt under handelsperioden 2021–2030.

I 4 mom. finns ett bemyndigande att utfärda förordning om tidsfristen för och förfarandena i samband med beslutsfattandet.

5 d kap. Skyldigheterna i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ändringar i antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 k §. *Godkännande av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter.* Verksamhetsutövaren ska till ansökningar om gratistilldelning som gäller perioder efter 2020 foga en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter och bestämmelser om planens innehåll kommer att finnas i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och i bilagan till den. Genom förordning av statsrådet får det utfärdas bestämmelser om tidsfristen inom vilken utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

I utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter fastställs det ingen tidsfrist för godkännande av övervakningsplanen. Om utsläppshandelsmyndigheten inte har godkänt planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter i det skede som verksamhetsutövaren ansöker om gratistilldelning, ska verksamhetsutövaren i samband med ansökan lämna in en verifieringsrapport om planen. En verifieringsrapport krävs som bilaga till en ansökan för perioden 2021—2025 som lämnas in av en befintlig anläggning i utsläppshandeln.

35 l §. *Ändring av planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter.* Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att ändra sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter kommer att finnas i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Betydande ändringar ska i enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter meddelas utan dröjsmål. Ändringar som inte är betydande ska meddelas före den 31 december eller före det andra datum som en medlemsstat fastställt. I 2 mom. föreslås det att alla ändringar ska anmälas på förhand. I 3 mom. föreskrivs det om uppdatering av planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter och om ändring av beslut om planen.

35 m §. *Övervaknings- och anmälningsskyldighet.* Enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren övervaka de uppgifter som förutsätts i förordningen i enlighet med planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter. Dessutom är verksamhetsutövaren enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter skyldig att anmäla ändringar som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis. Anmälan ska göras till utsläppshandelsmyndigheten. Det är ännu inte känt vad som avses med ändringarna i fråga.

Enligt 3 mom. ska verksamhetsutövaren årligen till utsläppshandelsmyndigheten anmäla verifierade uppgifter om anläggningens verksamhet. Kommissionen har på förhand meddelat att det kommer att utfärdas bestämmelser om denna skyldighet genom kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter som kommissionen enligt de preliminära uppgifterna antar under senare hälften av 2019.

Skyldigheterna i 1—3 mom. gäller de anläggningar på vilka de nämnda rättsakterna tillämpas. Enligt kommissionen gäller skyldigheterna inte anläggningar som inte ansöker om gratistilldelning under den fjärde handelsperioden. Det är ännu inte känt huruvida en verksamhetsutövare som avstår från den gratistilldelning som beviljats verksamhetsutövaren befrias från skyldigheterna i fråga. I utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter föreslås det inget separat datum då övervakningsskyldigheten börjar, vilket inne-

bär att skyldigheten börjar gälla samtidigt som förordningen i fråga, dvs. uppskattningsvis i början av 2019.

Enligt 4 mom. får bestämmelser om anmälan av uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av de uppgifter som ska lämnas i samband med anmälningar i enlighet med 2 och 3 mom. och om övervakning av uppgifter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 n §. Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter. Enligt 1 mom. ändras antalet utsläppsrätter som beviljas en anläggning vars produktionsnivå har förändrats med mer än 15 procent i enlighet med 35 c §. Dessutom ändras antalet utsläppsrätter om det skett någon annan sådan förändring i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis.

Enligt 2 mom. fattar utsläppshandelsmyndigheten beslut om ändring av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis. Under den nuvarande handelsperioden görs minskningen av antalet utsläppsrätter också genom ett förvaltningsbeslut. Den ökning av antalet utsläppsrätter som följer på en betydande utvidgning av kapaciteten behandlas i nuläget däremot på samma sätt som i fråga om en ny deltagare för vilken det fattas beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter och efter kommissionens godkännande beslut om det egentliga antalet utsläppsrätter. Det i paragrafen föreslagna förfarandet med ett förvaltningsbeslut strävar efter att säkerställa att den behöriga myndighetens administrativa börda lindras.

Enligt förhandsuppgifter kommer kommissionen att anta kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter under den senare hälften av 2019. Enligt 3 mom. får bestämmelser om genomförandet av rättsakten i fråga, med undantag för anmälan av uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten enligt 35 m §, utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla till exempel tidsfristen för fattande av beslut. Innehållet i kommissionens rättsakt samt huruvida kommissionen antar rättsakten som en förordning eller som ett beslut eller huruvida rättsakten förutsätter nationella verkställighetsåtgärder är ännu inte känt.

35 o §. Fusion och delning. I paragrafen föreskrivs det om fusion av anläggningar och delning av en anläggning i fråga om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Verksamhetsutövare för anläggningar som är ett resultat av fusion eller delning enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter är skyldiga att lämna utsläppshandelsmyndigheten de uppgifter som krävs i den nämnda förordningen. Skyldigheten gäller oberoende av om den anläggning som är ett resultat av fusionen eller delningen är en befintlig anläggning i utsläppshandeln eller en ny deltagare i utsläppshandeln. Bestämmelser om tidsfristen för lämnande av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar enligt 3 mom. beslut om gratis tilldelning av utsläppsrätter till de anläggningar som är ett resultat av en fusion eller delning. I enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis återspegla det totala antalet gratis tilldelade utsläppsrätter före fusionen eller delningen. Kommissionen bedömer alla fall som gäller fusion eller delning. Utsläppshandelsmyndigheten fattar på motsvarande sätt beslut också när en eller flera anläggningar, men inte alla, av de anläggningar som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till en ny verksamhetsutövare.

5 e kap. Avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 p §. Ansökan om avstående från utsläppsrätter. I enlighet med paragrafen kan verksamhetsutövaren helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis på basis av valda anläggningsdelar på det sätt som kommer att föreskrivas i kommissionens förordning

om gratis tilldelning av utsläppsrätter. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten. Enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter kan ansökan lämnas in när som helst under den aktuella femårsperioden.

35 q § *Beslut om avstående från utsläppsrätter.* I 1 mom. föreskrivs det om att utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter. Utsläppshandelsmyndigheten ska lämna uppgifter om ändringen av antalet utsläppsrätter till kommissionen. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ska från och med året efter det att ansökan godkändes ändras i enlighet med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter gäller ett beslut som godkänts av kommissionen fram till slutet av den aktuella femårsperioden och en verksamhetsutövare har inte rätt att återta sin tidigare ansökan.

Utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter innehåller en bestämmelse om anläggningar som tidigare har avstått från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ansöker om utsläppsrätter för en senare femårsperiod som befintliga anläggningar i utsläppshandeln. Dessa anläggningars planer över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter ska enligt det nämnda utkastet till förordning lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten för godkännande senast sex månader före tidsfristen för ansökan om grattistilldelning, dvs. i fråga om perioden 2026—2030 den 31 oktober 2023.

6 kap. Auktionering av utsläppsrätter

Det föreslås att rubrikens hänvisning till handelsperioden 2013—2020 stryks. Den gällande rubriken är *Auktionering av utsläppsrätter under handelsperioden 2013—2020*. På så sätt täcker bestämmelserna i kapitlet såväl handelsperioden 2013—2020 som handelsperioder som inleds senare.

36 §. *Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande.* Det föreslås att omnämnet av handelsperioden 2013—2020 i paragrafens 1 mom. stryks så att momentet också gäller handelsperioder som inleds efter 2020. I momentet föreskrivs om att Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut ska auktioneras ut via en gemensam auktionsplattform.

Om principerna för den gemensamma auktionsplattformen föreskrivs i kommissionens förordning om auktionering (kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, nedan *auktionsförordningen*). Enligt auktionsförordningen förordnas den gemensamma auktionsplattformen för högst fem år åt gången.

Enligt artiklarna 26.1 och 26.2 i auktionsförordningen ska de medlemsstater som deltar i den gemensamma auktionsplattformen förordna en auktionsplattform utifrån ett gemensamt upphandlingsförfarande mellan kommissionen och medlemsstaterna. I fråga om upphandlingsförfarandet tillämpas det avtal om gemensam upphandling för att upphandla gemensamma auktionsplattformar som ingicks mellan kommissionen och medlemsstaterna den 9 november 2011.

Ovannämnda avtal är i kraft lika länge som skyldigheterna enligt artiklarna 26.1 och 26.2 i auktionsförordningen och tills dess att det ersätts med ett annat avtal eller sägs upp. I Finland har avtalet genomförts genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till områ-

det för lagstiftningen i avtalet om gemensam upphandling för att upphandla gemensamma auktionsplattformar (213/2012) samt statsrådets förordning 240/2012 som utfärdats med stöd av denna.

Som gemensam auktionsplattform har valts European Energy Exchange (EEX) som verkar i Tyskland samt dess clearingsystem European Commodity Clearing (ECC). Avtalet med EEX trädde i kraft den 13 juli 2016, då EEX utsågs till gemensam auktionsplattform för andra gången. I den gemensamma auktionen deltar 25 medlemsstater och dessutom har tre länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som hör till EU:s utsläppshandelssystem för avsikt att delta. Tyskland och Förenade kungariket har däremot förordnat en egen auktionsplattform. Dessutom har Polen meddelat att man kommer att förordna en egen auktionsplattform men har under övergångsperioden tills vidare auktionerat ut sina utsläppsrätter via EEX.

Dessutom stryks i paragrafens 1 mom. de omnämmanden som hänför sig till Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut eller beräkandet av det antal utsläppsrätter som Finland ska auktionera ut. Paragrafens bestämmelse om att kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut flyttas till lagens 19 §. Detta gör lagen mer konsekvent med tanke på den nya 19 a §.

37 §. Auktionsförrättare. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om den organisation som är auktionsförrättare i Finland. Enligt auktionsförordningen ska varje medlemsstat förordna en auktionsförrättare innan auktion anordnas. I enlighet med auktionsförordningen auktionerar auktionsförrättaren för Finlands del ut Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna, dvs. för att utsläppsrätterna säljs till verksamhetsutövare inom utsläppshandeln och marknadsaktörer. Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten. I samband med att auktionsförrättare utses ska det göras en bedömning av vilka kandidater som har den minsta risken för intressekonflikter och marknadsmissbruk och av kandidaternas förmåga att sköta sina uppgifter i rätt tid och i enlighet med kraven på professionalism och kvalitet.

Enligt den gällande lagen är det statsrådet som beslutar om vem som är Finlands auktionsförrättare. Arbets- och näringsministeriet gjorde åren 2011—2012 en bedömning utifrån ovan nämnda synpunkter, och utifrån detta fastslog statsrådet vid sitt allmänna sammanträde den 1 mars 2012 att Energimarknadsmyndigheten (nuvarande Energimyndigheten) ska fungera som Finlands auktionsförrättare under handelsperioden 2013—2020.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att auktionsförrättaren är utsläppshandelsmyndigheten (Energimyndigheten) och att bestämmelsen inte begränsas till att gälla någon viss handelsperiod. Således är Energimyndigheten auktionsförrättare även under handelsperioden 2021—2030 och handelsperioderna därefter. Ändringen träder i kraft när lagen träder i kraft, varvid lagen ersätter statsrådets ovan nämnda beslut fram till slutet av 2020, men inte ändrar nuläget.

Energimyndigheten har inrättat de system som ska användas för att auktionera ut utsläppsrätter i Finland och har fungerat som Finlands auktionsförrättare under hela den tid som Finland har auktionerat ut utsläppsrätter, dvs. sedan 2012. I och med detta har Energimyndigheten den kompetens som krävs och praktisk erfarenhet av att fungera som auktionsförrättare. Energimyndigheten, som verkar som utsläppshandelsmyndighet, ansvarar även för övervakningen av utsläppshandeln i Finland och är den myndighet som ansvarar för utsläppshandelsregistret. Att Energimyndigheten fortsätter som auktionsförrättare säkerställer kontinuiteten vid övergången mellan handelsperioderna 2013—2020 och 2021—2030, och ger inte upphov till ett behov av tilläggsresurser jämfört med nuläget. Dessutom görs en lagteknisk korrigering i den andra meningen i 1 mom.

I 2 mom. görs en lagteknisk ändring som föranleder någon ändring av rådande praxis. Paragrafens 3 mom. ändras inte.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. där det föreskrivs om auktionering av de utsläppsrätter som är avsedda för innovationsfonden. I utsläppshandelsdirektivet föreskrivs det om inrättande av en ny innovationsfond som är en fortsättning på fonden NER-300 för den nuvarande handelsperioden. Fondens storlek anges som antalet utsläppsrätter. Största delen av dem (i princip 400 miljoner utsläppsrätter) säljs senare, uppskattningsvis från och med 2021. Närmare bestämmelser om detta ska finnas i en rättsakt om innovationsfonden som kommissionen antar senare. I direktivet föreskrivs det dessutom om att 50 miljoner utsläppsrätter ska säljas redan tidigare.

Kommissionen bereder en ändring av auktionsförordningen som möjliggör att 50 miljoner utsläppsrätter säljs under 2020. Kommissionens utgångspunkt är att alla de 25 medlemsländer som deltar i EU:s gemensamma auktionsplattform, inklusive Finland, ska auktionera ut 2 miljoner utsläppsrätter 2020, och redovisa intäkterna till det konto som kommissionen uppger. Utsläppsrätterna ska tilldelas det årliga auktioneringsantalet i jämna poster för att minimera marknadseffekterna. Utsläppsrätterna i fråga är de utsläppsrätter som inte blivit tilldelade under den tredje handelsperioden och som ska överföras till reserven för marknadsstabilitet, vilket innebär att försäljningen och intäktsföringen av dem inte har någon direkt effekt på Finlands auktionsintäkter.

I enlighet med kommissionens utkast till förordning får kostnaderna för bevarandet och intäktsförandet av inkomsterna i fråga dras av från den summa som ska redovisas till kommissionens konto. Auktionsförrättaren i de medlemsländer som deltar i den gemensamma auktionsplattformen ska före den 1 oktober 2019 uppge det bankkonto till vilket auktionsintäkterna från utsläppsrätterna betalas. Intäkterna ska redovisas till det av kommissionen uppgivna kontot senast den 15 dagen i den månad som följer på försäljningen av utsläppsrätterna. Det bankkonto som Finlands auktionsförrättare uppger i detta syfte och de andra förfarandena ska senare bedömas närmare. Dessa intäkter och utgifter ska tas in i budgeten för 2020.

Genomförandet av förpliktelsen medför en extra administrativ börda för auktionsförrättaren, också om förpliktelsen gäller endast auktioner som hålls 2020. Kommissionen har ingen befogenhet att själv auktionera ut utsläppsrätter och enligt kommissionen kan försäljningen av de 50 miljoner utsläppsrätter som avses ovan inte inom den föreslagna tidtabellen skötas på något annat sätt än det sätt som kommissionen föreslår.

39 §. Rätt att delta i en auktion. Det föreslås att lagen ändras så att hänvisningen i 39 § 2 mom. 2 punkten i den gällande lagen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG ersätts med en hänvisning till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU. Det förstnämnda direktivet upphävdes och ersattes med det senare direktivet den 3 januari 2017.

Det föreslås att hänvisningen i 39 § 2 mom. 3 punkten i den gällande lagen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut ersätts med en hänvisning till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och

2006/49/EG. Det förstnämnda direktivet upphävdes och ersattes med det senare direktivet den 1 januari 2014.

7 kap. Användning av projektenheter under handelsperioden 2013—2020

40 §. *Maximal användning av projektenheter.* Det föreslås att hänvisningen till utsläppshandelsdirektivet i paragrafens 2 mom. ersätts med en hänvisning till det gamla utsläppshandelsdirektivet. Därmed ska de relevanta bestämmelserna i det gamla utsläppshandelsdirektivet fortsätta att gälla under återstoden av handelsperioden 2013—2020, såsom det förutsätts i ändringen av utsläppshandelsdirektivet.

44 §. *Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter.* Det föreslås att användningen av projektenheter enligt Kyotoprotokollet i paragrafens 2 och 3 mom. begränsas i enlighet med EU-bestämmelserna. Det föreslås att till de nämnda momenten fogas ett omnämnande av att utsläppshandelsmyndigheten är skyldig att utföra utbyte av de i 2 och 3 mom. avsedda projektenheterna mot utsläppsrätter fram till den tidsfrist som anges i kommissionens registerförordning. Bestämmelser om den tidsmässiga begränsningen av utbytet av projektenheter finns i artikel 60.1 i kommissionens gällande registerförordning och enligt den artikeln upphör utbytesrätten den 31 december 2020. Registerförordningen ska ändras inför den handelsperiod som inleds 2021 och kommissionen har meddelat att enligt den nya registerförordningen är utbyte av projektenheter möjligt fram till den 1 oktober 2021 för att alla verksamhetsutövare ska ha lika möjligheter att utnyttja utbytesrätten. Den nya registerförordningen är i nuläget föremål för kommissionens interna konsultation och det ska i lagen därför tas in en hänvisning till den dag då utbytesrätten upphör enligt den nya registerförordningen.

9 kap. Registrering, överlämnande och annullering av utsläppsrätter samt deras giltighet

50 §. *Årlig registrering av utsläppsrätter.* I paragrafen föreskrivs det om årlig registrering av utsläppsrätter. Enligt den gällande lagen om utsläppshandel innehåller 50 § bestämmelser om årlig registrering av utsläppsrätter och 51 § bestämmelser om registrering av en ny deltagares utsläppsrätter. Registrering av utsläppsrätter förutsätter ett giltigt utsläppstillstånd eller i fråga om en ny deltagare alternativt att utsläppstillståndet har ändrats till följd av en ändring av anläggningen. För perioden 2021 anses som en ny deltagare i utsläppshandeln endast en helt ny anläggning, varvid endast ett giltigt utsläppstillstånd är en förutsättning för registrering av såväl en befintlig anläggning som en ny deltagares utsläppsrätter. Således föreslås det i båda fallen att 50 § ska tillämpas vid registrering av utsläppsrätter från och med den handelsperioden som inleds 2021.

Paragrafens 1 mom. ändras inte, och enligt det registrerar utsläppshandelsmyndigheten årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en anläggning på utsläppstillståndshavarens nationella konto i registret för anläggningen i fråga. Kontot utsläppstillståndsspecifikt. Om en anläggningens utsläppstillstånd är gemensamt för flera verksamhetsutövare ska verksamhetsutövare genom ömsesidiga avtal komma överens om vem som har rätt att använda kontot.

Paragrafens 2 mom. ändras inte heller, och enligt det är ett villkor för att utsläppsrätter ska få registreras att anläggningen har ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser. I detta fall har utsläppshandelsmyndigheten konstaterat att verksamhetsutövaren på ett ändamålsenligt sätt kan följa med anläggningens utsläpp och att anläggningen får användas också med stöd av miljöskyddslagstiftningen.

I 17 § i den gällande lagen finns det bestämmelser om förbud mot registrering av utsläppsrätter när det gäller återkallande av tillstånd och upphörande av en anläggningens verksamhet och i

50 § 3 mom. när det gäller upphörande av en anläggnings verksamhet. Det föreslås att 16 a § i lagen ändras så att anläggningens verksamhet anses ha upphört i de fall som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Enligt artikel 37 i utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter anses också en anläggning vars utsläppstillstånd har återkallats ha upphört med sin verksamhet. I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter kommer det också att föreskrivas om det förbud mot registrering av utsläppsrätter som enligt utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter träder i kraft året efter det att anläggningen har upphört med sin verksamhet. Enligt 3 mom. ska utsläppshandelsmyndigheten fatta beslut om att utsläppsrätter inte längre ska registreras.

I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter planeras en bestämmelse enligt vilken en medlemsstat kan avbryta registreringen av utsläppsrätter när en anläggning har avbrutit sin verksamhet och verksamhetsutövaren inte har meddelat att anläggningens verksamhet fortsätter senare. I 50 § 4 mom. föreslås det att utsläppshandelsmyndigheten ska kunna avbryta registreringen av utsläppsrätter när en anläggning har avbrutit sin verksamhet tills vidare. Registreringen av utsläppsrätter ska avbrytas vid ingången av det år som följer på det år då verksamheten avbröts. Tidpunkten är i linje med det förbud mot registrering av utsläppsrätter som följer om en anläggning upphör med sin verksamhet. Bestämmelsen kan bli tillämplig till exempel om verksamhetsutövaren för en anläggning går i konkurs. Avbrytande av registreringen av utsläppsrätter är således, om en anläggning inte är i bruk, en flexiblere åtgärd än att tillståndet och därmed anläggningens gratistilldelning återkallas. I en situation där en anläggning som gått i konkurs övergår till en ny ägare kan utsläppsrätterna eventuellt beviljas anläggningens nya ägare gratis på den tidigare ansökan, om utsläppstillståndet inte har återkallats i samband med konkursen.

51 §. Registrering av utsläppsrätter på en ny deltagare. Det föreslås att paragrafen upphävs och från och med perioden 2021—2025 föreskrivs det i 50 § om registrering av utsläppsrätter för både befintliga anläggningar i utsläppshandeln och nya deltagare i utsläppshandeln.

51 a §. Registrering av ändrat antal utsläppsrätter. I den gällande lagen fastställs att om antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis minskar till följd av en förändring som avses i 33 §, men det inte är möjligt att före tidsfristen för den lagenliga tilldelningen av utsläppsrätter, dvs. den 28 februari, fatta ett beslut enligt 34 § om saken, ska utsläppshandelsmyndigheten så snart som möjligt efter att beslutet har fattats, registrera det minskade antalet utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto. Det föreslås att paragrafen ändras så att motsvarande hänvisningar till 35 n § som gäller handelsperioden 2021–2030 tas in i paragrafen. Dessutom föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som gäller registrering av ökat antal utsläppsrätter i enlighet med 35 n §. Eftersom det föreskrivs om både minskning och ökning av antalet utsläppsrätter ska paragrafens rubrik ändras till ”registrering av ändrat antal utsläppsrätter”.

Enligt 2 mom. kan utsläppshandelsmyndigheten, om kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillåter det, registrera de årliga utsläppsrätterna i två rater när flera utsläppsrätter beviljas till följd av en förändring i produktionsnivån, men beslut om ett ökat antal utsläppsrätter inte kan fattas före den 28 februari. I detta fall registreras i slutet på februari det antal utsläppsrätter som anges i det gällande beviljandebeslutet och skillnaden mellan det registrerade och det ökade antalet utsläppsrätter så snart som möjligt efter det att beslutet om ändring har fattats. Ändring av antalet utsläppsrätter förutsätter kommissionens godkännande vilket kan ta flera månader och det är inte ändamålsenligt att skjuta upp registreringen av det antal utsläppsrätter som redan beviljats när flera utsläppsrätter är att vänta.

51 b §. Återkrav av utsläppsrätter. Bestämmelser om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter under handelsperioden 2021–2030 kommer att finnas i kommissionens

förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och om ändring av gratistilldelningen i kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter. Det föreslås att paragrafen om återkrav av utsläppsrätter ändras så att det i den tas in en hänvisning till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter vid sidan av kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter som gäller den nuvarande handelsperioden. På så sätt omfattar bestämmelserna om återkrav också det antal utsläppsrätter som tilldelats i strid med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

I paragrafen ska hänvisningen till 50, 51 och 51 a § slopas eftersom det föreslås att 51 § ska upphävas den 1 januari 2021. Det är möjligt att återkrav av en ny deltagares gratis tilldelade utsläppsrätter för perioden 2013—2020 blir aktuellt först efter den 1 januari 2021, varvid hänvisningen till den upphävda 51 § är lagtekniskt problematisk. När den överskjutande delen av de utsläppsrätter som tilldelats enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter ska överlämnas enligt bestämmelsen, ändrar slopandet av paragraferna som det hänvisas till i praktiken inte grunderna för återkrav.

52 §. Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts. Det föreslås att hänvisningarna till 25 och 31 § ska strykas i 1 mom. och att det i stället ska föreskrivas om de utsläppsrätter som beviljats en anläggning och som årligen ska registreras. Utsläppsrätter registreras årligen för perioden 2013—2020 med stöd av 25, 31 och 34 § och för perioden 2021—2030 med stöd av 35 h, 35 j och 35 n §. Den föreslagna formuleringen gör paragrafen tydligare och ordalydelsen i bestämmelsen omfattar registrering av utsläppsrätter som beviljats såväl under den nuvarande som under kommande handelsperioder till följd av att verksamhetsutövaren byts. I den föreslagna 35 o § föreskrivs det om uppdelning av gratis tilldelade utsläppsrätter till följd av att en anläggning eller anläggningar som ingår i samma utsläppstillstånd delas och om sammanslagning av gratis tilldelade utsläppsrätter till följd av att flera anläggningar fusioneras. I praktiken är det fråga om gratis utsläppsrätter som beviljas för en förändring till följd av att verksamhetsutövaren byts.

Enligt den gällande lagen är när en del av en anläggning byter verksamhetsutövare de gratis tilldelade utsläppsrätter som beviljats anläggningen i princip fortfarande registrerade på den verksamhetsutövare som ursprungligen beviljades utsläppsrätterna. Verksamhetsutövarna har kunnat avtala något annat om saken och utsläppsrätterna har enligt avtalet kunnat registreras på båda verksamhetsutövarna. I artikel 36 i utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter föreskrivs det om situationer där de gratis tilldelade utsläppsrätter som beviljats en anläggning delas när anläggningen delas på flera verksamhetsutövare eller de gratis tilldelade utsläppsrätter som beviljats slås samman när anläggningar fusioneras. Eftersom kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas direkt på det nationella planet föreslås det att 2 mom. upphävs som onödigt.

53 §. Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet. Det föreslås att begränsningarna som gäller överlämnande av utsläppsrätter i paragrafens 1 mom. ändras så att begränsningarna överensstämmer med de ändringar som gjordes i utsläppshandelsdirektivet genom artiklarna 1.4 och 1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2392 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att förlänga nuvarande begränsningar i tillämpningsområdet för luftfartsverksamhet och förbereda för genomförande av en global marknadsbaserad åtgärd från och med 2021.

Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen kan de fasta anläggningarnas årliga skyldighet att överlämna utsläppsrätter inte fullgöras genom överlämnande av sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. I och med ändringen av utsläppshandelsdirektivet kan också de fasta anläggningarnas verksamhetsutövare använda utsläppsrättigheter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart för att fullgöra sin överlämningskyldighet för utsläpp från och med handelsperioden som inleds den 1 januari 2021. Det föreslås således att det till 1 mom. fogas en begränsning enligt vilken användning av utsläppsrätter för luftfart för att fullgöra de fasta anläggningarnas överlämningskyldighet endast är förbjuden för utsläpp under handelsperioden 2013—2020.

Det föreslås att det till paragrafens 1 mom. också fogas ett förbud mot användning av sådana utsläppsrätter för att fullgöra överlämningskyldigheten, vilkas överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfartygsoperatörerna i den medlemsstat som beviljat de aktuella utsläppsrätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att förfalla. Begränsningen ska fogas till utsläppshandelsdirektivet efter det att Förenade kungariket har lämnat in sin anmälan om utträde ur EU från och med den 29 mars 2019. I och med EU-utträdet är utgångspunkten att de fasta anläggningarnas och luftfartens verksamhetsutövare inom den brittiska utsläppshandeln inte längre omfattas av skyldigheterna enligt utsläppshandelsdirektivet, med risk för att utsläppsrätter som tilldelats dessa verksamhetsutövare hade hamnat på marknaden från och med våren 2018 trots att verksamhetsutövarna inte längre är skyldiga att använda dessa för överlämning av utsläppsrätter senast den 30 april 2019.

Med tanke på en medlemsstats eventuella utträde ur EU gjordes en ändring av registerförordningen genom kommissionens förordning (EU) 2018/208. Enligt ändringen av förordningen ska utsläppsrätter som från och med 2018 tilldelas, auktioneras ut eller byts ut mot projektenheter av en medlemsstat som utträder i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) identifieras med en landskod, och får inte användas för överlämnande av utsläppsrätter. Om det dock på ett tillräckligt sätt säkerställs att överlämnandet av utsläppsrätter äger rum senast den 15 mars 2019 på ett sätt som är rättsligt tvingande ska utsläppsrätter som tilldelats för 2018 inte identifieras med en landskod. Förenade kungadömet har stiftat en motsvarande lag som trädde i kraft den 27 december 2017. Kommissionen meddelade därför den 8 januari 2018 att de utsläppsrätter som beviljats av Förenade kungadömet för 2018 inte ska identifieras med en landskod och kan överlämnas på normalt sätt.

Enligt det gällande 5 mom. är utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller senare giltiga för utsläpp under handelsperioden 2013—2020. Det föreslås att momentet ändras så att utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. I momentet ska dessutom tas in en bestämmelse om att det till utsläppsrätterna som beviljas för handelsperioden som inleds 2021 ska fogas en anteckning om den tioårsperiod för vilken de beviljats, och att de utsläppsrätter som beviljats för handelsperioden som inleds 2021 är giltiga i fråga om utsläpp som uppkommer under handelsperioden som inleds 2021. Genom den sista meningen i momentet utesluts möjligheten att låna utsläppsrätter som har tilldelats för utsläpp som uppkommer under den följande handelsperioden för att fullgöra överlämningskyldigheten under den föregående handelsperioden. Genom den föreslagna ändringen genomförs artikel 13 i det ändrade utsläppshandelsdirektivet.

54 §. Annullering av utsläppsrätter. Enligt det gällande 54 § 3 mom. ska utsläppshandelsmyndigheten inom fyra månader efter det att handelsperioden gått ut annullera sådana utsläppsrätter för den föregående handelsperioden som inte har annullerats i enlighet med 1 eller 2 mom. Utsläppshandelsmyndigheten har varit tvungen att annullera utsläppsrätterna eftersom de med stöd av 55 § har kunnat ersättas med utsläppsrätter för den följande handelsperioden. I praktiken har det varit fråga om att överföra sådana utsläppsrätter som har beviljats under handels-

perioden 2008–2012 till handelsperioden 2013–2020, då dessa inte under perioden 2008–2012 har använts för att fullgöra överlämningskyldigheten enligt 53 § 1 mom. eller annullerats frivilligt.

Enligt den nya artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet är utsläppsrätter som utfärdas från och med den 1 januari 2013 giltiga för obestämd tid. Utsläppsrätter som inte överlämnats eller annullerats frivilligt behöver därför inte i fortsättningen annulleras och ersättas med utsläppsrätter för den följande handelsperioden vid övergången från en handelsperiod till en annan, eftersom de är giltiga oberoende av handelsperiod. Det föreslås därför att 3 mom. upphävs som onödigt.

55 §. Ersättande av annullerade utsläppsrätter. Enligt den gällande 55 § ska utsläppshandelsmyndigheten ersätta de utsläppsrätter som annullerats med stöd av 54 § 3 mom. Genom ersättandet har innehavaren av utsläppsrätterna i stället för de utsläppsrätter som förblev oanvända under den föregående handelsperioden fått ett motsvarande antal utsläppsrätter för den följande perioden. Enligt den nya artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet är utsläppsrätter som beviljats från och med den 1 januari 2013 giltiga tills vidare, varvid sådana utsläppsrätter som förblivit oanvända kan användas under följande handelsperiod utan att de separat behöver annulleras och ersättas med utsläppsrätter för följande period. Det föreslås därför att 55 § upphävs som onödig.

10 kap. Övervakning, anmälan och verifiering av utsläpp

56 §. Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp. I paragrafens 1 mom. finns bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en årlig rapport över dem i enlighet med vad som föreskrivs i momentet. Det föreslås att det till momentet fogas ett omnämnande av *den godkända planen för övervakning av utsläpp*, varvid verksamhetsutövaren vid övervakningen av utsläppen och uppgörandet av rapporten över utsläpp utöver lagen om utsläppshandel och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning och villkoren i utsläppstillståndet även ska iaktta den godkända övervakningsplanen. Den föreslagna ändringen grundar sig på att planen för övervakning av utsläpp enligt den gällande lagen ingår i tillståndet för utsläpp av växthusgaser, men om tillståndet och planen skiljs åt från varandra i enlighet med lagförslaget ska kraven på övervakningen godkännas genom ett separat förvaltningsbeslut och behöver därför specificeras i bestämmelsen. I praktiken är syftet med den föreslagna ändringen emellertid inte att ändra de gällande bestämmelserna, eftersom övervakningsplanen enligt den gällande lagen ingår i utsläppstillståndet och således också i nuläget ska iakttas vid övervakningen och rapporteringen av utsläppen från en anläggning.

59 §. Verifieringsutlåtande. I paragrafen föreslås en språklig ändring så att den godkända övervakningsplanen ändras till den godkända planen för övervakning av utsläpp.

61 §. Godkännande av kontrollör. Det föreslås att 3 mom. ändras så att det i momentet hänvisas till kommissionens genomförandeakter i vilka det föreskrivs närmare om verifiering av de uppgifter som behövs för gratis tilldelning av utsläppsrätter. Det krävs fortfarande att kontrollören godkänns av utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ger fortfarande sitt godkännande om kontrollören uppfyller de allmänna krav som anges i denna lag samt de krav som anges i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens verifieringsförordning.

I 4 mom. föreslås det att hänvisningen till 3 mom. stryks, dvs. bestämmelsen som gäller den ackreditering som krävs för godkännande som kontrollör för att uppgifter om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska kunna verifieras. Det kommer att föreskrivas närmare om detta i kom-

missionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter som det ska hänvisas till i momentet. Till övriga delar ändras 4 mom. inte.

Kommissionen har på förhand meddelat att också de produktionsuppgifter som lämnas in årligen ska verifieras och att kommissionen kommer att föreskriva närmare om detta genom kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter som troligen antas hösten 2019. Det är ännu inte känt om kommissionen antar denna rättsakt som en som sådan bindande förordning och vilka nationella verkställighetsåtgärder som eventuellt behövs.

64 §. Återkallande av godkännandet av en kontrollör. I paragrafen finns bestämmelser om återkallande av godkännandet av en kontrollör om kontrollören inte längre uppfyller behörighetskraven eller handlar väsentligt i strid med lagen om utsläppshandel och bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller med villkoren i beslutet om godkännande. Det föreslås att ett omnämnande av att utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla godkännandet av en kontrollör också i det fallet att kontrollören handlar väsentligt i strid med kommissionens verifieringsförordning fogas till paragrafen. Kommissionens verifieringsförordning innehåller bestämmelser som är centrala för kontrollörens verksamhet, och när en kontrollör bryter väsentligt mot dessa är det motiverat att godkännandet kan återkallas.

Enligt den nuvarande lagen ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att rätta sin verksamhet inom en utsatt tidsfrist. Det föreslås att paragrafen ändras så att utsläppshandelsmyndigheten kan ge kontrollören en anmärkning eller en varning om kontrollören handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens verifieringsförordning eller villkoren i beslutet om godkännande. Till den del det är fråga om en situation där en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 och 62 § kan utsläppshandelsmyndigheten inte nödvändigtvis ge en anmärkning eller en varning i de fall där det är fråga om innehållet i ett ackrediteringsbeslut som hör till en annan myndighets behörighet. Paragrafen ska därför ändras så att utsläppshandelsmyndigheten ges prövningsrätt när det gäller att fastställa huruvida en kontrollörs förfarande är sådant att det kan föranleda en anmärkning eller varning.

I övrigt ändras paragrafen inte. I de situationer som nämns i paragrafen ska utsläppshandelsmyndigheten således först ge kontrollören en anmärkning eller en varning. På samma sätt som i den nuvarande lagen ska såväl en anmärkning som en varning innehålla en tidsfrist för att åtgärda bristerna i verksamheten. Om kontrollören trots en anmärkning eller en varning inte har korrigerat de nämnda väsentliga bristerna eller försummelserna ska godkännandet återkallas.

11 kap. Övervakning och påföljder

73 §. Utsläppshandelsförseelse. Det föreslås att det i 1 mom. 1 punkten ska anges att det från och med handelsperioden 2021—2030 är straffbart för en verksamhetsutövare att försumma att ansöka om godkännande av planen för övervakning av utsläpp. Enligt den gällande lagen ingår planen för övervakning av utsläpp i tillståndet för utsläpp av växthusgaser, medan lagen nu ska ändras så att utsläppshandelsmyndigheten beviljar utsläppstillståndet och godkänner planen för övervakning av utsläpp genom separata förvaltningsbeslut.

Straffbestämmelsen i den gällande 1 mom. 8 punkten har samband med skyldigheten enligt den gällande 35 § att lämna uppgifter om en anläggnings verksamhet. Eftersom det i lagförslaget föreslås att denna skyldighet ska slopas blir straffbestämmelsen i fråga onödig. Det föreslås däremot att 1 mom. 8 punkten ersätts med en straffbestämmelse så att den gäller situationer där en verksamhetsutövare försummar att till utsläppshandelsmyndigheten lämna in de uppgifter om fusion av anläggningar eller delning av en anläggning som förutsätts för gratis tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030. Anmälningsskyldigheten före-

kommer i utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter, och den föreslagna straffbestämmelsen behövs för att säkerställa att anläggningarna lämnar in de nämnda uppgifterna inom utsatt tid. Den föreslagna straffbestämmelsen motsvarar till sin karaktär 73 § 1 mom. 4 punkten i den gällande lagen.

12 kap. Överklagande och verkställande av beslut

75 §. Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut. Det föreslås att det i 1 mom. tas in bestämmelser om rätten att anföra besvär över utsläppshandelsmyndighetens beslut om beviljande och ändring av utsläppsrätter. Enligt lagen om utsläppshandel beviljar arbets- och näringsministeriet utsläppsrätter som tilldelas gratis och beslutar om ändring av antalet utsläppsrätter. Enligt det gällande 77 § 1 mom. får beslut om gratis tilldelning av utsläppsrätter som första instans överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen och enligt 77 § 2 mom. ska besvären behandlas skyndsamt. Eftersom det föreslås att ärenden som gäller gratis tilldelning av utsläppsrätter stegvis ska överföras till utsläppshandelsmyndigheten föreslås att det i 75 § 1 mom. ska föreskrivas om överklagande av utsläppshandelsmyndighetens beslut om gratis tilldelning av utsläppsrätter på motsvarande sätt som i gällande 77 § 1 och 2 mom.

I 75 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen finns bestämmelser om de typer av beslut som utsläppshandelsmyndigheten ska verkställa omedelbart. Det föreslås att momenten slås samman till ett nytt 3 mom. enligt vilket ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten meddelat med stöd av 50 § 3 och 4 mom., 61, 62 och 71 § i lagen om utsläppshandel trots överklagande ska följas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Enligt det gällande 75 § 3 mom. kan ett beslut om återkallande av ett tillstånd verkställas omedelbart i fråga om förbud mot registrering av utsläppsrätter. Dessutom har utsläppshandelsmyndigheten enligt 17 § inte fått registrera utsläppsrätter på en anläggnings konto om anläggningens upphört med sin verksamhet. I fortsättningen ska det i 50 § 3 mom. föreskrivas om förbudet mot registrering av utsläppsrätter och i enlighet med nuläget föreslås det att ett beslut om förbud mot registrering ska följas trots överklagande. Avbrytande av registrering av utsläppsrätter enligt 50 § 4 mom. jämföras i övrigt med förbudet mot registrering enligt 50 § 3 mom. förutom i princip i fråga om giltigheten, och därför är ett omedelbart verkställande motiverat också i fråga om avbrytande av registrering. Liksom i nuläget ska också beslut om förbud mot att överlåta utsläppsrätter enligt 71 § följas omedelbart. Den myndighet där ändring söks kan fortfarande bestämma något annat om verkställigheten.

För att säkerställa att EU:s utsläppshandelssystem fungerar föreslås det att även beslut enligt 61 och 62 § i lagen (godkännande av kontrollör samt godkännande av en kontrollör som ackrediterats eller certifierats i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) trots överklagande ska följas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Verksamhetsutövarens årliga utsläppsrapport ska verifieras av en kontrollör som har godkänts genom utsläppshandelsmyndighetens beslut. En central förutsättning för godkännande är att den som ansöker om att godkännas som kontrollör genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med ackrediteringsförordningen ska visa att han eller hon uppfyller de krav på godkännande som anges i lagen om utsläppshandel. Eftersom utsläppshandelsmyndighetens beslut om godkännande är kopplat till tidpunkten för ackrediteringsbeslutet kan det uppstå en situation där beslutet om godkännande inte hinner vinna laga kraft innan utsläppsrapporten ska verifieras. Det är därför viktigt att beslutet om godkännande av en kontrollör är verkställbart, så att verksamhetsutövaren kan uppfylla sina lagstadgade skyldigheter inom de föreskrivna tidsfristerna. Bestämmelsen strider inte mot 21 § i grundlagen.

Enligt 27 § 4 mom. i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010) ska beslut av utsläppshandelsmyndigheten och Trafiksäkerhetsverket enligt den lagen iakttas trots att änd-

ring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Enligt den lagen godkänner Trafiksäkerhetsverket dessutom kontrollörerna i enlighet med 61 och 62 § i lagen om utsläppshandel. Den i paragrafen föreslagna ändring som innebär att beslut som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av 61 och 62 § i denna lag ska iakttas trots överklagande, ökar enhetligheten mellan lagen om utsläppshandel och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart.

Enligt det gällande 77 § 3 mom. ska beslut av arbets- och näringsministeriet följas trots överklagande. De befogenheter att avbryta eller förbjuda verkställandet eller annars bestämma om verkställandet som besvärsmyndigheten har med stöd av förvaltningsprocesslagen tillämpas inte på verkställandet av beslutet. I praktiken har ministeriets beslut gällt gratis tilldelning av utsläppsrätter eller ändring av den. Eftersom det föreslås att ärenden som gäller gratis tilldelning av utsläppsrätter stegvis ska överföras till utsläppshandelsmyndigheten föreslås det i enlighet med det gällande 77 § 3 mom. att det i 75 § 4 mom. ska föreskrivas om omedelbart verkställande av utsläppshandelsmyndighetens beslut om gratis tilldelning av utsläppsrätter och om att bestämmelserna om avbrytande av verkställighet inte tillämpas på överklagande. Utsläppshandelsmyndighetens beslut om beviljande eller ändring av utsläppsrätter meddelas med stöd av 30, 31 och 34 § i fråga om handelsperioden 2013—2020 och med stöd av 35 g, 35 h, 35 j, 35 n och 35 o § i fråga om handelsperioden 2021—2030.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I samband med ändringen förblir största delen av de bemyndiganden att utfärda förordning som finns i den gällande lagen oförändrade.

Utifrån de nya bestämmelserna om bemyndigande utfärdas det genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om genomförandet av kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter med stöd av 35 f, 35 i—35 k och 35 m—35 o §. Förordningarna hänför sig till genomförandet av EU:s harmoniserade lagstiftning, som inte tillåter någon nationell prövning alls eller nationell prövning endast i frågor av teknisk natur som gäller nationella förfaranden, såsom tidsfristen för och förfarandet i samband med lämnande av uppgifter. På grund av utsläppsrätternas ekonomiska värde ska förordningarna utfärdas av statsrådet.

Utifrån de nya bestämmelserna om bemyndigande får det genom förordning av arbets- och näringsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om tekniska frågor som gäller innehållet i samt verifieringen och övervakningen av de uppgifter som förutsätts i kommissionens rättsakter med stöd av 10, 35 f, 35 i och 35 m §. Genom förordningar av arbets- och näringsministeriet kan också tidsfristen för ansökan om gratistilldelning för perioden 2021–2025 förlängas med stöd av 35 e §. Dessa frågor har endast en relativt liten samhällselig eller politisk betydelse, varvid bemyndigandet att utfärda förordningar kan ges till ministeriet.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 april 2019.

Att lagen träder i kraft senast den 1 april 2019 är viktigt för att de verksamhetsutövare som inte ansöker om gratis tilldelning av utsläppsrätter för perioden 2021—2025 inte ska behöva lämna detalierade uppgifter om anläggningens verksamhet till arbets- och näringsministeriet före den 30 april 2019. Detta förutsätts i 35 a § i den gällande lagen, men förfarandet har blivit onödigt i och med utkastet till kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Medlemsstaterna ska senast den 9 oktober 2019 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att genomföra ändringen av utsläppshandelsdirektivet. Ett undantag utgörs av skyldigheterna att offentliggöra och rapportera uppgifter om ersättandet av de indirekta kostnaderna i samband med utsläppshandeln, där den motsvarande tidsfristen är den 31 december 2018. Uppfyllandet av de senare skyldigheterna förutsätter inga ändringar i lagar och andra författningar i Finland.

Kommissionens övervakningsförordning ändras inför den handelsperiod som inleds 2021. Genom att tidsmässigt förlägga åtskiljandet av utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp till övergången från en handelsperiod till en annan blir det möjligt att skilja åt dessa samtidigt som övervakningsplanerna också annars justeras för att motsvara de nya övervakningskraven. Bestämmelserna i 7 § 1 punkten, rubriken för 2 kap., bestämmelserna i 8—12 och 14 §, rubriken för 16 § och bestämmelserna i 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 56 § 1 mom. samt 59 § ska därför träda i kraft den 1 januari 2021. Bestämmelserna i 8—12 § tillämpas dock på beredningen och beviljandet av godkännande av utsläppstillstånd och planer för övervakning av utsläpp för handelsperioden 2021—2030 från det att lagen träder i kraft.

Definitionen av upphörande med verksamheten vid en anläggning (16 a §) enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och definitionens inverkan på förbud mot bokföring av utsläppsrätter (17 §) ändras för handelsperioden 2021—2030. Från och med handelsperioden 2021—2030 är det dessutom motiverat att tillämpa samma förfaranden för registrering av utsläppsrätter på befintliga anläggningar i utsläppshandeln och nya deltagare i utsläppshandeln samt att ändra registreringen av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts (52 §). De ändrade bestämmelserna i 16 a, 50 och 52 § samt bestämmelserna om upphävande av 17 och 51 § i lagen om utsläppshandel träder i kraft den 1 januari 2021. Vid registreringen av utsläppsrätter som beviljas för handelsperioden 2013—2020 ska dock de nuvarande förfarandena följas också om registreringen sker efter 2020.

Myndighetsuppgifterna inom gratis tilldelning av utsläppsrätter ska överföras till Energimyndigheten stegvis under en övergångstid. Handläggningen av ärenden som gäller handelsperioden 2013—2020 ska överföras från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten i början av 2021. Bestämmelserna i 7 § 4 och 6 punkten, 25 § 3 mom. och 26 §, rubriken för 29 §, bestämmelserna i 29 § 1 mom. och 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom. och bestämmelserna i 31 § 3 mom. och 32 §, det inledande stycket i 34 § samt bestämmelserna i 35 § ska därför träda i kraft den 1 januari 2021.

Arbets- och näringsministeriet föreslås ha rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 och perioden 2021—2025.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

4.1 Allmänt

Det nationella genomförandet av utsläppshandelsdirektivet har med tanke på grundlagen och lagstiftningsordningen bedömts i regeringens proposition med förslag till lag om utsläppshandel (RP 49/2004 rd) och i grundlagsutskottets utlåtande om den (GrUU 14/2004 rd) samt i regeringens proposition med förslag till lag om utsläppshandel (RP 315/2010 rd). Grundlagsutskottet anförde i sitt utlåtande GrUU 14/2004 rd att förslaget till lag om utsläppshandel (RP 49/2004 rd) kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Bestämmelserna i lagförslaget motsvarar, i fråga om den näringsfrihet som föreskrivs i 18 § 1 mom. i grundlagen, det egendoms-skydd som avses i 15 § i grundlagen, det ändringssökande och den verkställighet av beslut

som avses i 21 § i grundlagen samt den delegering av offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen, bestämmelserna i lagen om utsläppshandel av den 30 juli 2004 samt bestämmelserna i den gällande lagen om utsläppshandel (311/2011) när det gäller bedömning av frågan om lagstiftningsordning. De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande gäller inte frågor som det enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska utfärdas bestämmelser om genom lag.

4.2 Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet och verkställigheten av rikets lagstiftning i landskapet Åland

Genomförandet av utsläppshandelsdirektivet i landskapet Åland faller enligt 18 § 10 punkten och 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Direktivet har genomförts i landskapet Åland genom en s.k. blankettlag i form av en landskapslag (ÅFS 2009:31, ändrad genom ÅFS 2012:66 och ÅFS 2015:105). Med stöd av den lagen tillämpas bestämmelserna i lagen om utsläppshandel, med vissa undantag, som sådana inom landskapet. Närmare bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet när det gäller fördelningen av utsläppsrätter och annan förvaltning finns i en överenskommelseförordning (ÅFS 20/2013 eller FFS 199/2013).

Med stöd av landskapslagstiftningen lämnar Ålands landskapsregering uppgifter om utsläppsrätter som ska tilldelas anläggningar på Åland till kommissionen samt beviljar anläggningarna utsläppsrätter. Dessutom svarar landskapsregeringen för ändring och annullering av antalet utsläppsrätter som beviljas åländska anläggningar. För registreringen av utsläppsrätter och andra ärenden som gäller utsläppsregistret ansvarar dock Energimyndigheten.

På Åland tillämpas samma konkurslagstiftning som i det övriga riket och riket har också lagstiftningsbehörighet i fråga om konkurslagstiftning. Enligt 27 § 41 punkten i självstyrelselagen för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om andra än i denna paragraf särskilt nämnda privaträttsliga angelägenheter, om de inte direkt hänför sig till ett rättsområde som enligt denna lag hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. I lagförslaget föreslås dock inga förändringar i bestämmelserna om försättande av en anläggnings verksamhetsutövare i konkurs.

När det gäller valet av auktionsplattform och auktionsförrättare ska i fråga om behörighetsfördelningen mellan landskapet Åland och riket de bestämmelser som finns i 59 b § i självstyrelselagen för Åland och som gäller genomförande av beslut som har fattats inom Europeiska unionen beaktas. Enligt den nämnda paragrafen ska landskapsmyndigheterna och riksmyndigheterna samråda, om de åtgärder de kommer att vidta är beroende av varandra. Om det i medlemsstaten endast kan vidtas en åtgärd i ett förvaltningsärende där både landskapet och riket har behörighet enligt denna lag, fattas beslutet om åtgärden av riksmyndigheten. Beslutet ska fattas efter samråd med landskapsmyndigheten så att samförstånd eftersträvas och landskapsmyndighetens synpunkter så långt som möjligt blir beaktade.

Valet av auktionsplattform är en sådan fråga som omfattas av delad behörighet och där Finland kan vidta endast en åtgärd. Finland som stat kan endast delta i auktioner som genomförs via en gemensam auktionsplattform eller alternativt ordna en egen auktion i form av en s.k. opt out-auktion. Det är inte möjligt att ordna saken inom en medlemsstat så att utsläppsrätterna fördelas mellan flera olika handelsplattformar. Frågan bör således avgöras genom samråd och ett eventuellt avtal mellan landskapet och riket. Under den tredje handelsperioden deltar Finland i Europeiska kommissionens och medlemsstaternas centraliserade auktion. Utgångspunkten i lagförslaget är att Finland agerar på samma sätt också under de handelsperioder som inleds efter 2020.

I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland fastställs det att om medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i ett sådant fall där både landskapet och riket har behörighet får utse endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet. Valet av auktionsförrättare är exempel på ett sådant fall där endast en förvaltningsmyndighet utses, eftersom medlemsstaten enligt kommissionens auktionsförordning får förordna endast en auktionsförrättare. Medlemsstaterna har också möjlighet att förordna en gemensam auktionsförrättare. Under den tredje handelsperioden är Energimyndigheten Finlands auktionsförrättare. Utgångspunkten i lagförslaget är att Energimyndigheten ska vara Finlands auktionsförrättare också under de handelsperioder som inleds efter år 2020.

Ålands landskapsregering har meddelat arbets- och näringsministeriet att den inte har något att anmärka på att nuvarande praxis när det gäller deltagande i en centraliserad auktion och auktionsförrättare fortsätter samt att nuvarande praxis fungerar bra. Ålands landskapsregering förde också fram att lagförslaget i fråga om behandlingen av utsläppsrätter inte medför en ändring av de åländska verksamhetsutövarnas ställning i förhållande till rikets verksamhetsutövare.

På ovan anförda grunder anses det att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utsläppshandel (311/2011) 17 och 51 §, 54 § 3 mom. och 55 §,
av dem 17 § sådan den lyder i lag 11/2014,
ändras 6 § 20, 20 a och 21 punkten, 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a och 18 §, 19 § 3 och 4 mom., 21 § 3 mom. 3 punkten, 25 § 3 mom., 26 §, rubriken för 5 kap., det inledande stycket i 27 §, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35, 35 a och 35 b §, rubriken för 6 kap., 36 § 1 mom., 37 §, 39 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 50, 51 a, 51 b och 52 §, 53 § 1 och 5 mom., 56 § 1 mom., 59 §, 61 § 3 och 4 mom., 64 §, 73 § 1 mom. 1 och 8 punkten samt 75 § 1, 3 och 4 mom.,
av dem 6 § 20 a och 21 punkten, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a §, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 51 a och 51 b §, 56 § 1 mom. och 59 § sådana de lyder i lag 11/2014, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 443/2018, 35 a och 36 b §, 61 § 3 och 4 mom. och 73 § 1 mom. 8 punkten sådana de lyder i lag 443/2018, 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014 samt 75 § 1, 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1014/2015, samt
fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014, nya 22—27 punkter, till lagen en ny 13 a §, till 19 § ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 19 a, 35 c och 35 d § samt nya 5 b—5 e kap. som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

20 a) *kommissionens verifieringsförordning* kommissionens förordning om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och ackreditering av kontrollörer som antagits med stöd av artikel 15 i utsläppshandelsdirektivet,

21) utsläppshandelsmyndighet Energimyndigheten,

22) *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet,

23) *kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens rättsakt om ändring av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet,

24) *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis,

25) *ny deltagare i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som avses i artikel 3 h i utsläppshandelsdirektivet,

26) *befintlig anläggning i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången senast den dag som avses i definitionen av befintlig anläggning enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter,

27) *plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter* en i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avsedd plan för övervakning av uppgifter om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

7 §

Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter

Verksamhetsutövaren ska

1) för en anläggning ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

4) till utsläppshandelsmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för tilldelning och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis, om verksamhetsutövaren ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis,

6) övervaka de uppgifter som krävs för beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis och till utsläppshandelsmyndigheten anmäla årliga uppgifter om anläggningens produktionsnivå samt ändringar i anläggningens verksamhet, om verksamhetsutövaren har ansökt om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

2 kap.

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp

8 §

Behovet av tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

En anläggning ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en godkänd plan för övervakning av utsläpp. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns av utsläppshandelsmyndigheten. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska sökas för de anläggningar som avses i 4 och 5 §. Tillståndet kan beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkännas i enlighet med 9—11 § på villkor att tillståndet och planen gäller förutsatt att kommissionen godkänner att anläggningarna i fråga inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter. Om kommissionens godkännande inte erhålls, förfaller behandlingen av ansökan

eller, om tillstånd redan har beviljats och planen för övervakning redan godkänts, tillståndet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

9 §

Ansökan om tillstånd och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Till ansökan ska fogas för tillståndsprövningen nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och utsläppskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och planerade åtgärder för rapportering av utsläppen. Innan tillstånd beviljas ska dessutom en utredning om att anläggningens verksamhet får utövas med stöd av bestämmelserna om miljöskydd ges in till utsläppshandelsmyndigheten. Bestämmelser om det närmare innehållet i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Ansökan ska lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten minst sex månader innan verksamheten enligt planerna ska inledas.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillståndet och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp senast två månader efter det att ansökan och eventuella kompletteringar av den har lämnats in till utsläppshandelsmyndigheten.

10 §

Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser beviljas verksamhetsutövaren för en anläggning, om

- 1) verksamhetsutövarens plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp är tillräckliga och adekvata, och
- 2) verksamhetsutövaren får utöva verksamheten med stöd av bestämmelserna om miljöskydd.

Utsläppstillstånd kan beviljas trots att ett beslut om tillstånd enligt miljöskyddslagen inte har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om upprättandet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp finns i kommissionens övervakningsförfordning. Närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om genomförandet av kommissionens övervakningsförfordning i fråga om planen för övervakning av utsläpp får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 §

Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan gälla en eller flera anläggningar som samma verksamhetsutövare har på samma förlägningsplats.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan av särskilda skäl gälla en eller flera anläggningar som innehas av flera verksamhetsutövare på samma förlägningsplats.

Om flera verksamhetsutövare gemensamt ansökt om ett utsläppstillstånd och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp, svarar de solidariskt för att skyldigheterna enligt tillståndet och kraven på övervakningen av utsläpp fullgörs. Verksamhetsutövarna ska när de ansöker om tillstånd och godkännande av en plan för övervakning ange vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Tillståndet och beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren, utsläppen, anläggningens verksamhet samt anläggningens

produktionskapacitet eller sammanlagda tillförda effekt. Beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska dessutom innehålla uppgifter om

- 1) utsläppskällorna och de krav som gäller övervakningen av utsläpp och som anger övervakningsmetoder och övervakningsfrekvens, och
- 2) de krav som gäller rapportering av utsläpp.

12 §

Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på förhand till utsläppshandelsmyndigheten anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet eller kapacitet eller i övervakningen av utsläpp, vilka kan förutsätta att tillståndet för utsläpp av växthusgaser eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens övervakningsförordning ska utsläppshandelsmyndigheten ändra villkoren i utsläppstillståndet eller beslutet om planen för övervakning av utsläpp. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan för övervakning av utsläpp till följd av ändringen.

Om det i kommissionens övervakningsförordning förutsätts att planen för övervakning av utsläpp ändras ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana verksamhetsutövaren att ansöka om ändring av planen för övervakning av utsläpp. Verksamhetsutövaren ska lämna in ansökan om ändring av planen för övervakning av utsläpp inom den tidsfrist som utsläppshandelsmyndigheten sätter ut.

14 §

Byte av verksamhetsutövare

Om en ny verksamhetsutövare träder i stället för en verksamhetsutövare som beviljats tillstånd, ska den nya verksamhetsutövaren anmäla saken till utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan justera tillståndet för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar har lämnats in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om. Uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren ska antecknas i tillståndet och planen för övervakning av utsläpp.

Om endast en del av den verksamhet i anläggningen eller anläggningarna som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till den nya verksamhetsutövaren, ska bestämmelserna om beviljande och ändring av ett tillstånd och bestämmelserna om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp följas, med undantag för den tidsfrist för ansökan om tillstånd som anges i 9 § 2 mom. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd och om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar och planer lämnades in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om.

Den nya verksamhetsutövaren svarar i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som anges i 7 § samt för uppfyllandet av de tillståndsvillkor och krav på övervakning av utsläpp som utsläppshandelsmyndigheten fastställt med stöd av 11 § från den dag då tillståndet och planen för övervakning av utsläpp justerades eller tillståndet beviljades och planen för övervakning av utsläpp godkändes.

16 §

Återkallande av tillstånd och beslut om en plan för övervakning av utsläpp

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält att anläggningen utvidgats eller att verksamheten upphört eller minskat eller andra sådana ändringar av verksamheten eller övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten. När en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser återkallas, återkallas också godkännandet av anläggningens plan för övervakning av utsläpp.

16 a §

Upphörande med verksamheten vid en anläggning

Bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att en anläggning ska kunna anses ha upphört med sin verksamhet finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren ska omedelbart efter det att verksamheten har upphört meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid en anläggning har upphört.

3 kap.

Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder

18 §

Den totala kvantiteten utsläppsrätter

Kommissionen bestämmer och offentliggör den totala årliga kvantiteten utsläppsrätter för 2013 för samtliga anläggningar som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter, nedan *EU:s utsläppshandelssystem*, i enlighet med artiklarna 9 och 9a i utsläppshandelsdirektivet. Efter 2013 minskar den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent fram till 2020 och från 2021 årligen linjärt med 2,2 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet.

19 §

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis för produktion av värme och kyla genom högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG, nedan *högeffektiv kraftvärme*, och till de nya deltagare som avses i 27 § minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till andra anläggningar minskas vid behov genom att antalet utsläppsrätter multipliceras med den korrigerings-

faktor som kommissionen bestämmer för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet, sådant det gällde den 19 mars 2018, nedan *det gamla utsläppshandelsdirektivet*.

Genom auktion fördelas Finlands andel av de utsläppsrätter som inte inom EU:s utsläppshandelssystem

1) tilldelas gratis i enlighet med artikel 10a i det gamla utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som antagits med stöd av direktivet,

2) används till att stödja de demonstrationsprojekt som avses i artikel 10a.8 i det gamla utsläppshandelsdirektivet, eller

3) från och med den 1 januari 2019 överförs till den reserv för utsläppsrätter, nedan *reserven för marknadsstabilitet*, som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG.

Kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10.2 i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

19 a §

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

Utsläppsrätterna tilldelas enligt enhetliga tilldelningsmetoder i alla länder som ingår i EU:s utsläppshandelssystem.

Inom EU:s utsläppshandelssystem ska för fördelning mellan de länder som ingår i systemet auktioneras ut de utsläppsrätter som inte

1) tilldelas gratis,

2) används för att modernisera energisektorn i de EU-medlemsstater som avses i utsläppshandelsdirektivet eller för att främja innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet,

3) överförs till reserven för marknadsstabilitet,

4) annulleras i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder, eller

5) annulleras för att fullgöra utsläppsminskningsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 på det sätt som föreskrivs i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021—2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013, nedan *förordningen om ansvarsfördelning*.

Finlands andel av kvantiteten utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artiklarna 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet auktioneras ut i enlighet med 6 kap. Antalet utsläppsrätter som auktioneras ut minskas dock, om statsrådet beslutar att

1) annullera utsläppsrätter för att fullgöra utsläppsminskningsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 i enlighet med artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning, eller

2) annullera utsläppsrätter i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet på Finlands territorium stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder.

21 §

Beräkning av utsläppsrätter per anläggning

De utsläppsrätter som ska beviljas anläggningen och en del av anläggningen och som motsvarar ett år beräknas så att

3) det antal utsläppsrätter för en anläggning som erhållits i enlighet med 1 och 2 punkten vid behov multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i det gamla utsläppshandelsdirektivet bestämt för varje år; antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till en anläggning som klassificerats som elproducent för den produktion av värme eller kyla som sker genom högeffektiv kraftvärme minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet och på en sådan anläggning tillämpas inte den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämt.

25 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

26 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt en förteckning över de anläggningar som beviljats gratis utsläppsrätter och över de utsläppsrätter per anläggning som beviljats gratis.

5 kap.

Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten vid anläggningar under handelsperioden 2013—2020

27 §

Nya deltagare under handelsperioden 2013—2020

Av det antal utsläppsrätter som enligt artikel 10a.7 i det gamla utsläppshandelsdirektivet reserverats för nya deltagare i hela Europeiska unionen beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

29 §

Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare samt de uppgifter som ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten

Verksamhetsutövaren ska ansöka om de utsläppsrätter för nya deltagare som tilldelas gratis genom en ansökan som riktas till utsläppshandelsmyndigheten. Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Bestämmelser om tidpunkten för insändande av ansökan och om andra förfaranden i samband med ansökan om utsläppsrätter utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten bereder det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare gratis för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med de tilldelningsregler som anges i 28 § utifrån de uppgifter som verksamhetsutövarna lämnat.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter. Kalkylerna per anläggning görs vid behov i den form som kommissionen kräver. Av det preliminära antalet utsläppsrätter per anläggning ska framgå de tilldelningsregler och i kalkylen använda uppgifter som beräkningarna av antalet utsläppsrätter baserar sig på.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar verksamhetsutövaren om beslutet om det preliminära antal utsläppsrätter som beviljas anläggningen och lämnar in beslutet till kommissionen.

31 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det antal utsläppsrätter som en ny deltagare beviljas gratis för handelsperioden 2013—2020 efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren kan beviljas utsläppsrätter. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska framgå

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

32 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om anläggningar och utvidgning av anläggningar samt det antal gratis utsläppsrätter som beviljats anläggningarna av det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare.

34 §

Beslut om minskning av antalet utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om minskning av antalet utsläppsrätter som beviljats gratis för en anläggning till följd av en sådan partiell nedläggning av verksamheten eller minskning av en anläggnings kapacitet som avses i 33 §. Av beslutet ska framgå

35 §

Delgivning av och information om beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter

Beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och lämnas in till kommissionen.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om minskning av antalet utsläppsrätter för en anläggning och det antal gratis utsläppsrätter som anläggningen beviljas för vart och ett av åren efter ändringen.

5 a kap.

Utsläppsrätter som tilldelas gratis under handelsperioder som inleds efter 2020

35 a §

Allmänna tilldelningsregler under handelsperioden 2021—2030

De anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen tilldelas utsläppsrätter gratis för handelsperioden 2021—2030 enligt följande:

1) för elproduktion och till avskiljningsanläggningar, rörsystem och lagringsanläggningar för koldioxid endast för el som produceras med rökgaser,

2) till sektorer eller delsektorer som enligt kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10b.5 i utsläppshandelsdirektivet hör till de sektorer eller delsektorer som löper risk för koldioxidläckage den totala kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,

3) för fjärrvärmeproduktion enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,

4) 2021—2026 till övriga sektorer eller delsektorer 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet och därefter med en lika stor minskning årligen så att inga utsläppsrätter tilldelas gratis 2030.

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknas på basis av kommissionens riktmärken. Kommissionen godkänner med stöd av artikel 10a.2 i utsläppshandelsdirektivet uppdaterade

riktmärken för en sektor eller delsektor för perioden 2021—2025 och perioden 2026—2030. Bestämmelser om beviljande av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Antalet utsläppsrätter minskas enligt följande:

1) antalet utsläppsrätter som beviljas för den produktion av värme eller kyla som i en befintlig anläggning i utsläppshandeln sker genom kraftvärme som avses i artikel 10a.4 i utsläppshandelsdirektivet minskas linjärt med 2,2 procent årligen, med undantag för de år då antalet utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn,

2) antalet utsläppsrätter som beviljas andra befintliga anläggningar i utsläppshandeln än de befintliga anläggningar i utsläppshandeln som avses i 1 punkten minskas vid behov med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn,

3) utsläppsrätter som beviljas nya deltagare i utsläppshandeln minskas linjärt med 2,2 procent årligen.

35 b §

Antalet utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln under handelsperioden 2021—2030

Av det gemensamma antal utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

1) till nya deltagare i utsläppshandeln,

2) till anläggningar vars produktionsnivå har stigit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärde för två år.

Det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln utökas med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas på grund av att anläggningens produktionsnivå har sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärde för två år. Antalet utsläppsrätter utökas även med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att anläggningen har upphört med sin verksamhet.

35 c §

Ändringar i anläggningarnas produktionsnivå under handelsperioden 2021—2030

Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter ökas eller minskas årligen för anläggningar vars produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärde för två år jämfört med den ursprungliga nivån som använts när antalet gratis tilldelade utsläppsrätter bestämts för perioden i fråga, 2021—2025 eller 2026—2030. Bestämmelser om ökning och sänkning finns i kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

35 d §

Myndighetsuppgifter under handelsperioder som inleds efter 2020

Utsläppshandelsmyndigheten sköter de uppgifter som i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter har anvisats den behöriga myndigheten och Finland under de handelsperioder som inleds efter 2020. Arbets- och näringsministeriet ansvarar dock i fråga om perioden 2021—2025 för behandlingen av de uppgifter som behövs för den förteckning som avses i artikel 11.1 i utsläppshandelsdirektivet och för att förteckningen lämnas in till kommissionen.

5 b kap.

Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 e §

Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Ansökan för perioden 2021—2025 ska lämnas in senast den 30 april 2019 och ansökan för perioden 2026—2030 senast den 30 april 2024.

När det gäller sådana anläggningar som har inlett sin verksamhet före den 30 juni det år då ansökan ska lämnas in, ska ansökan lämnas in senast den nämnda dagen.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Den tidsfrist för inlämnande av ansökan och lämnande av uppgifter som anges i 1 mom. kan genom förordning av arbets- och näringsministeriet förlängas med högst två månader, om kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har trätt i kraft två veckor före tidsfristen i fråga eller om kommissionens riktlinjer och elektroniska tabeller som bereds för genomförandet av kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har meddelats två månader före tidsfristen i fråga.

35 f §

Bilagor till ansökan

Bestämmelser om de handlingar och uppgifter som ska fogas till en i 35 e § avsedd ansökan och om verifiering av uppgifterna finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. De handlingar som fogas till ansökan ska lämnas in på den blankett som fastställts av den myndigheten som svarar för behandlingen av handlingen i fråga.

Verksamhetsutövaren ska för att få gratis utsläppsrätter i enlighet med utsläppshandelsdirektivet för den aktuella femårsperioden komplettera handlingarna och uppgifterna inom den tid som bestäms av den myndighet som svarar för behandlingen av dem.

Närmare bestämmelser om lämnande av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 g §

Preliminärt antal utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena för beräkningen av antalet utsläppsrätter. En förutsättning för beslut är att kommissionen inte har avvisat förslaget om att anläggningen ska antecknas på listan över anläggningar som beviljas utsläppsrätter gratis.

35 h §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt värdet på den sektorsövergripande korrigeringsfaktor som tillämpas respektive år.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

5 c kap.

Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 i §

Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för perioden 2021—2025 eller perioden 2026—2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Bestämmelser om tidsfristen för inlämnande av ansökan och om ansökningsförfarandena utfärdas genom förordning av statsrådet.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Bestämmelser om bilagor till ansökan och verifiering av dem finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av bilagorna till ansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 j §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare i utsläppshandeln gratis för den aktuella femårsperioden.

En förutsättning för beviljande av utsläppsrätter är att anläggningen har beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

Närmare bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med beslutsfattandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 d kap.

Skyldigheterna i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ändringar i antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 k §

Godkännande av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

En plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter godkänns av utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för fattande av beslut om en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 l §

Ändring av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

Bestämmelser om när en verksamhetsutövare ska ändra sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren ska på förhand anmäla ändringar till utsläppshandelsmyndigheten.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska utsläppshandelsmyndigheten ändra beslutet om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter till följd av ändringen.

35 m §

Övervaknings- och anmälningsskyldighet

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att övervaka uppgifterna om utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis finns också i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Anmälan ska göras till utsläppshandelsmyndigheten.

En verksamhetsutövare på vilken kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas ska årligen till utsläppshandelsmyndigheten anmäla uppgifter om anläggningens verksamhet i enlighet med kraven i rättsakten i fråga.

Bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med de anmälningar som avses i 2 och 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och veriferingen av de uppgifter som ska anmälas och om övervakningen av de uppgifter som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 n §

Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter

Antalet utsläppsrätter som beviljats en anläggning ändras om anläggningens produktionsnivå har förändrats med mer än 15 procent beräknat på det sätt som avses i 35 c § eller om det har skett en annan förändring i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om genomförandet av kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter, med undantag för innehållet i och verifieringen av de uppgifter som med stöd av 35 m § ska anmälas till utsläppshandelsmyndigheten, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 o §

Fusion och delning

Bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter om fusion av anläggningar och om delning av en anläggning finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Uppgifterna ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för lämnande av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas den anläggning som är resultatet av en fusion eller de anläggningar som är resultatet av en delning. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter också i en situation där ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser inbegriper minst två anläggningar och en del av anläggningarna i sin helhet övergår till en eller flera nya verksamhetsutövare.

5 e kap.

Avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021-2030

35 p §

Ansökan om avstående från utsläppsrätter

Bestämmelser om verksamhetsutövarens möjlighet att helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten.

35 q §

Beslut om avstående från utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter utifrån den ansökan som avses i 35 p §.

6 kap.

Auktionering av utsläppsrätter

36 §

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut ska auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen.

37 §

Auktionsförrättare

Auktionsförrättare i Finland är utsläppshandelsmyndigheten. Arbets- och näringsministeriet meddelar kommissionen auktionsförrättarens namn och kontaktuppgifter.

Auktionsförrättaren auktionerar i enlighet med auktionsförordningen ut de utsläppsrätter som för Finlands del ska auktioneras ut. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna.

Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Auktionsförrättaren auktionerar ut de utsläppsrätter som Finland i enlighet med auktionsförordningen ska auktionera ut för att främja de innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp som avses i artikel 10a.8 i utsläppshandelsdirektivet. Auktionsförrättaren tar emot intäkterna och redovisar dem, minskade med de enligt auktionsförordningen tillåtna kostnaderna, till det konto som kommissionen uppger.

39 §

Rätt att delta i en auktion

Följande fysiska eller juridiska personer har rätt att ansöka om tillstånd att lägga direkta bud i auktioner:

2) värdepappersföretag, som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

3) kreditinstitut som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

40 §

Maximal användning av projektenheter

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008—2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda ett större antal projektenheter än det maximiantal som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare för övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013—2020 använda projektenheter så som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet, för projekt som registrerats före 2013 byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet, byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.

50 §

Årlig registrering av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en anläggning på utsläppstillståndshavarens registerkonto för anläggningen i fråga.

Ett villkor för att utsläppsrätter ska få registreras är att anläggningen har ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Bestämmelser om förbud mot att efter det att verksamheten vid en anläggning har upphört registrera utsläppsrätter på anläggningens konto i registret finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att utsläppsrätter inte längre ska registreras.

Om en anläggning avbryter sin verksamhet tills vidare kan utsläppshandelsmyndigheten från det år som följer på avbrytandet i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avbryta registreringen på anläggningens konto i registret av det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska registreras där. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att registreringen av utsläppsrätter ska avbrytas.

51 a §

Registrering av ändrat antal utsläppsrätter

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning minskar till följd av en förändring som avses i 33 eller 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 34 eller 35 n § om minskning av antalet utsläppsrätter, ska utsläppshandelsmyndigheten oberoende av 50 §, så snart som möjligt efter det att beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter har fattats, registrera de utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto som gratis tilldelas anläggningen.

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning ökar till följd av en förändring som avses i 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 35 n § om ökning av antalet utsläppsrätter, kan utsläppshandelsmyndigheten, om kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillåter det, på verksamhetsutövarens konto registrera antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt det gällande delningsbeslutet före den 28 februari och skillnaden mellan det antal utsläppsrätter som registrerats på kontot och det ökade antalet utsläppsrätter så snart som möjligt efter det att beslutet om ökning av antalet utsläppsrätter har fattats.

51 b §

Återkrav av utsläppsrätter

En verksamhetsutövare på vars konto i registret det har registrerats fler utsläppsrätter än vad verksamhetsutövaren enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter är berättigad till, ska överlämna ett mot den överskjutande delen svarande antal utsläppsrätter. Det överskjutande antalet utsläppsrätter som har tilldelats kan även kvittas med det antal utsläppsrätter som gratis tilldelas verksamhetsutövaren, om detta är tillåtet enligt kommissionens registerförordning. Närmare bestämmelser om förfarandet för återkrav av utsläppsrätter och om tidsfristerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §

Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts

När verksamhetsutövaren för en anläggning byts, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som beviljats anläggningen på den nya verksamhetsutövarens konto i registret för anläggningen från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i tillståndet för utsläpp av växthusgaser i enlighet med 14 § 1 mom.

53 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Verksamhetsutövaren ska årligen senast den 30 april till det register som avses i 46 § överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har verifierats i enlighet med 10 kap. De utsläppsrätter som överlämnas får i fråga om utsläpp som orsakas under handelsperioden 2013—2020 inte vara sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. De utsläppsrätter som överlämnas får inte heller vara sådana utsläppsrätter vilkas

överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfartygsoperatörerna i den medlemsstat som beviljat de aktuella utsläppsrätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att förfalla. Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

Utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. Från och med den 1 januari 2021 ska till utsläppsrätterna fogas en anteckning om under vilken tioårsperiod från och med den 1 januari 2021 de beviljats. Utsläppsrätterna är giltiga för de utsläpp som uppkommer från och med den aktuella tioårsperiodens första år.

56 §

Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning, den godkända planen för övervakning av utsläpp och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

59 §

Verifieringsutlåtande

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är tillfredsställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända planen för övervakning av utsläpp så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga feltolkningar i utsläppsrapporten.

61 §

Godkännande av kontrollör

Kontrollören kan även ansöka om godkännande för verifiering av i 29 § 2 mom. och 33 § avsedda uppgifter som behövs för tilldelningen av de utsläppsrätter som tilldelas gratis samt för verifiering av de uppgifter som ska verifieras enligt kommissionens genomförandeakter som antagits med stöd av utsläppshandelsdirektivet. I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter föreskrivs det närmare om de krav som ställs på kontrollören.

Närmare bestämmelser om de förutsättningar för godkännande som anges i 2 mom. 1—5 punkten finns i kommissionens verifieringsförordning. Den som ansöker om godkännande som kontrollör ska genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *ackrediteringsförordningen*, visa att den uppfyller de förutsättningar som anges i 2 mom. Närmare bestämmelser om ackreditering av kontrollörer av de uppgifter enligt 3 mom. som ska verifieras för gratis tilldelning av utsläppsrätter och om krav

på ackrediteringsorgan finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

64 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 eller 62 § eller handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens verifieringsförordning eller villkoren i beslutet om godkännande, kan utsläppshandelsmyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller en varning. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelserna i verksamheten korrigerats inom den av utsläppshandelsmyndigheten utsatta tidsfristen.

73 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om ett i 8 § avsett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och från och med handelsperioden 2021—2030 godkännande av planen för övervakning av utsläpp,

8) försummar att lämna uppgifter enligt 35 o § om fusion av anläggningar eller delning av en anläggning eller lämnar felaktiga uppgifter,
ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten med stöd av denna lag har beviljat utsläppsrätter som tilldelas gratis eller ändrat deras antal får dock överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Högsta förvaltningsdomstolen ska behandla besvär som gäller beviljande av utsläppsrätter och ändring av antalet utsläppsrätter skyndsamt.

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten meddelat med stöd av 50, 61, 62 och 71 § ska iaktas trots överklagande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten har beviljat utsläppsrätter som tilldelas gratis eller ändrat antalet utsläppsrätter ska iaktas trots överklagande. Besvärsmyndigheten kan inte förbjuda eller avbryta genomförandet eller meddela andra föreskrifter om genomförandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., bestämmelserna i 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, bestämmelserna i 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 25 § 3 mom. och 26 §, rubriken för 29 §, bestämmelserna i 29 § 1 mom. och 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., bestämmelserna i 31 § 3 mom. och 32 §, det inledande stycket i 34 § och bestämmelserna i 35 §, 56 § 1 mom. och 59 § träder dock i kraft först den 1 januari 2021.

Bestämmelserna i 8—12 § tillämpas på beredningen och beviljandet av godkännande av utsläppstillstånd och planer för övervakning av utsläpp för handelsperioden 2021—2030 från det att lagen träder i kraft.

Bestämmelserna i 16 a, 50 och 52 § samt bestämmelserna om upphävande av 17 och 51 § i lagen om utsläppshandel träder i kraft den 1 januari 2021. Efter den dagen tillämpas dock 16 a, 17, 50, 51 och 52 § i lagen om utsläppshandel på registrering av utsläppsätter som beviljats för handelsperioden 2013—2020, sådana paragraferna lyder när denna lag träder i kraft.

En sådan ändring i antalet gratis tilldelade utsläppsätter enligt 25 § 3 mom., 31 § 3 mom. eller 34 § eller en sådan ansökan om gratis tilldelade utsläppsätter enligt 29 § som den 1 januari 2021 har inletts vid arbets- och näringsministeriet överförs den dagen till utsläppshandelsmyndigheten för behandling.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsätter för handelsperioden 2013—2020 och perioden 2021—2025.

Helsingfors den 8 november 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utsläppshandel (311/2011) 17 och 51 §, 54 § 3 mom. och 55 §,

av dem 17 § sådan den lyder i lag 11/2014,

ändras 6 § 20, 20 a och 21 punkten, 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a och 18 §, 19 § 3 och 4 mom., 21 § 3 mom. 3 punkten, 25 § 3 mom., 26 §, rubriken för 5 kap., det inledande stycket i 27 §, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35, 35 a och 35 b §, rubriken för 6 kap., 36 § 1 mom., 37 §, 39 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 50, 51 a, 51 b och 52 §, 53 § 1 och 5 mom., 56 § 1 mom., 59 §, 61 § 3 och 4 mom., 64 §, 73 § 1 mom. 1 och 8 punkten samt 75 § 1, 3 och 4 mom.,

av dem 6 § 20 a och 21 punkten, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a §, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 51 a och 51 b §, 56 § 1 mom. och 59 § sådana de lyder i lag 11/2014, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 443/2018, 35 a och 36 b §, 61 § 3 och 4 mom. och 73 § 1 mom. 8 punkten sådana de lyder i lag 443/2018, 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014 samt 75 § 1, 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1014/2015, samt

fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014, nya 22—27 punkter, till lagen en ny 13 a §, till 19 § ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 19 a, 35 c och 35 d § samt nya 5 b—5 e kap. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens beslut om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1, 10a.7, 10a.19 och 10a.20 i utsläppshandelsdirektivet,

20 a) *kommissionens verifieringsförfordning* kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och tonkilometer och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, 21) *utsläppshandelsmyndighet* Energimyndigheten.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

20 a) *kommissionens verifieringsförfordning* kommissionens förordning om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och ackreditering av kontrollörer som antagits med stöd av artikel 15 i utsläppshandelsdirektivet,

21) *utsläppshandelsmyndighet* Energimyndigheten,

22) *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet,

23) *kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens rättsakt om ändring av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet,

24) *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis,

25) *ny deltagare i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som avses i artikel 3 h i utsläppshandelsdirektivet,

26) *befintlig anläggning i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången senast den dag som avses i definitionen av befintlig anläggning enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter,

27) *plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter* en i kommissionens förordning om gratis tilldelning

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av utsläppsrätter avsedd plan för övervakning av uppgifter om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

7 §

7 §

Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter

Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter

Verksamhetsutövaren ska

Verksamhetsutövaren ska

1) ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser för en anläggning,

1) *för en anläggning* ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

4) till arbets- och näringsministeriet sända in de uppgifter som behövs för fördelning och beviljande av de utsläppsrätter som tilldelas gratis och ansöka om utsläppsrätter,

4) *till utsläppshandelsmyndigheten* lämna de uppgifter som behövs för tilldelning och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis, om verksamhetsutövaren ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis,

6) till arbets- och näringsministeriet anmäla minskningar i anläggningens verksamhet och partiellt upphörande av verksamheten med tanke på minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis.

6) *övervaka de uppgifter som krävs för beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis och till utsläppshandelsmyndigheten anmäla årliga uppgifter om anläggningens produktionsnivå samt ändringar i anläggningens verksamhet, om verksamhetsutövaren har ansökt om utsläppsrätter som tilldelas gratis.*

2 kap.

2 kap.

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp

8 §

8 §

Behovet av tillstånd

Behovet av tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

En anläggning ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Tillståndet beviljas av utsläppshandelsmyndigheten. Ett tillstånd beviljas tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

En anläggning ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en godkänd plan för övervakning av utsläpp. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns av utsläppshandelsmyndigheten. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Tillstånd ska sökas för de anläggningar som avses i 4 och 5 §, och tillstånd kan beviljas i enlighet med 9—11 § på villkor att tillståndet gäller förutsatt att kommissionen godkänner att anläggningarna i fråga inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter. Om kommissionens godkännande inte erhålls, förfaller behandlingen av tillstånds-

Tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska sökas för de anläggningar som avses i 4 och 5 §. Tillståndet kan beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkännas i enlighet med 9—11 § på villkor att tillståndet och planen gäller förutsatt att kommissionen godkänner att anläggningarna i fråga inbegrips i systemet för han-

Gällande lydelse

ansökan eller, om tillstånd redan har beviljats, tillståndet *för utsläpp av växthusgaser*.

9 §

Tillståndsansökan

Till ansökan ska fogas med tanke på tillståndsprövningen nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och utsläppsskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och för sändandet av rapporter om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten. Innan tillstånd beviljas ska dessutom en utredning om att verksamheten får utövas med stöd av föreskrifterna om miljöskydd ges in till utsläppshandelsmyndigheten. Bestämmelser om det närmare innehållet i tillståndsansökan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

En tillståndsansökan ska lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten minst sex månader innan verksamheten enligt planerna ska inledas.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillstånd senast två månader efter det att ansökan och eventuella kompletteringar av den har getts in till utsläppshandelsmyndigheten.

10 §

Villkor för beviljande av tillstånd

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser beviljas verksamhetsutövaren för en anläggning, om

1) verksamhetsutövarens planer för övervakning av utsläppen och för sändande av rapporterna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten är tillräckliga och adekvata, och

2) verksamhetsutövaren får bedriva verksamheten med stöd av föreskrifterna om miljöskydd.

Föreslagen lydelse

del med utsläppsrätter. Om kommissionens godkännande inte erhålls, förfaller behandlingen av ansökan eller, om tillstånd redan har beviljats *och planen för övervakning redan godkänts, tillståndet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp*.

9 §

Ansökan om tillstånd och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Till ansökan ska fogas för tillståndsprövningen nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och utsläppsskällor samt *en plan för övervakning av utsläppen och planerade åtgärder för rapportering av utsläppen*. Innan tillstånd beviljas ska dessutom en utredning om att anläggningens verksamhet får utövas med stöd av bestämmelserna om miljöskydd ges in till utsläppshandelsmyndigheten. Bestämmelser om det närmare innehållet i tillståndsansökan *får utfärdas* genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Ansökan ska lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten minst sex månader innan verksamheten enligt planerna ska inledas.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillståndet *och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp* senast två månader efter det att ansökan och eventuella kompletteringar av den har lämnats in till utsläppshandelsmyndigheten.

10 §

Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser beviljas verksamhetsutövaren för en anläggning, om

1) verksamhetsutövarens *plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp* är tillräckliga och adekvata, och

2) verksamhetsutövaren får utöva verksamheten med stöd av bestämmelserna om miljöskydd.

Gällande lydelse

Utsläppstillstånd kan beviljas trots att ett beslut om tillstånd enligt miljöskyddslagen inte har vunnit laga kraft.

11 §

Tillståndsbeslut

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser kan gälla en eller flera anläggningar som samma verksamhetsutövare har på samma förlägningsplats.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser kan av särskilda skäl gälla en eller flera anläggningar som innehas av flera verksamhetsutövare på samma förlägningsplats.

Om flera verksamhetsutövare gemensamt ansöker om ett utsläppstillstånd, svarar de solidariskt för att skyldigheterna enligt tillståndet fullgörs. Verksamhetsutövarna ska när de ansöker om tillstånd ange vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Tillståndet ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren, utsläppen och *deras källor*, anläggningens verksamhet, anläggningens produktionskapacitet eller sammanlagda tillförda effekt och

1) de krav som gäller övervakning av utsläpp, i vilka anges övervakningsmetoder och övervakningsfrekvens, och

2) de krav som gäller sändandet av rappor-

Föreslagen lydelse

Utsläppstillstånd kan beviljas trots att ett beslut om tillstånd enligt miljöskyddslagen inte har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om upprättandet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp finns i kommissionens övervakningsförfordning. Närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om genomförandet av kommissionens övervakningsförfordning i fråga om planen för övervakning av utsläpp får utfärdas genom förfordning av arbets- och näringsministeriet.

11 §

Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan gälla en eller flera anläggningar som samma verksamhetsutövare har på samma förlägningsplats.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan av särskilda skäl gälla en eller flera anläggningar som innehas av flera verksamhetsutövare på samma förlägningsplats.

Om flera verksamhetsutövare gemensamt ansökt om ett utsläppstillstånd och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp, svarar de solidariskt för att skyldigheterna enligt tillståndet och kraven på övervakningen av utsläpp fullgörs. Verksamhetsutövarna ska när de ansöker om tillstånd och godkännande av en plan för övervakning ange vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Tillståndet och beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren, utsläppen, anläggningens produktionskapacitet eller sammanlagda tillförda effekt. Beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska dessutom innehålla uppgifter om

1) utsläppskällorna och de krav som gäller övervakningen av utsläpp och som anger övervakningsmetoder och övervakningsfrekvens, och

2) de krav som gäller rapportering av ut-

Gällande lydelse

terna om utsläppen till utsläppshandelsmyndigheten.

12 §

Ändring och justering av ett tillstånd

Verksamhetsutövaren ska på förhand till utsläppshandelsmyndigheten anmäla alla ändringar av verksamheten, *ökningar eller betydande minskningar* av kapaciteten eller ändringar av övervakningen av utsläpp, vilka kan förutsätta att tillståndet för utsläpp av växthusgaser ändras eller att de tillståndsvillkor som gäller övervakningen av utsläppen justeras.

Till följd av verksamhetsutövarens anmälan kan utsläppshandelsmyndigheten ändra tillståndet eller justera de tillståndsvillkor som gäller övervakning av utsläppen. Utsläppshandelsmyndigheten ska behandla ett ärende som gäller ändring av tillstånd och justering av tillståndsvillkor på samma sätt som en tillståndsansökan.

Om det i kommissionens övervakningsförfordning förutsätts att tillståndsvillkoren justeras, ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana verksamhetsutövaren att för justering av tillståndsvillkoren lägga fram en justerad plan för övervakning av utsläppen. Verksamhetsutövaren ska lämna in planen inom en tidsfrist som utsläppshandelsmyndigheten sätter ut.

14 §

Byte av verksamhetsutövare

Om en ny verksamhetsutövare träder i stället för en verksamhetsutövare som beviljats tillstånd, ska den nya verksamhetsutövaren anmäla saken till utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan justera tillståndet för utsläpp av växthusgaser *eller det tillfälliga tillståndet för utsläpp av växthusgaser* inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvän-

Föreslagen lydelse

släpp.

12 §

Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på förhand till utsläppshandelsmyndigheten anmäla sådana *ändringar* i anläggningens verksamhet eller kapacitet eller i övervakningen av utsläpp, vilka kan förutsätta att tillståndet för utsläpp av växthusgaser *eller planen för övervakning av utsläpp* ändras.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens övervakningsförfordning ska utsläppshandelsmyndigheten ändra villkoren i utsläppstillståndet eller beslutet om planen för övervakning av utsläpp. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan för övervakning av utsläpp till följd av ändringen.

Om det i kommissionens övervakningsförfordning förutsätts att *planen för övervakning av utsläpp* ändras ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana verksamhetsutövaren att *ansöka om ändring av planen för övervakning av utsläpp*. Verksamhetsutövaren ska lämna in *ansökan om ändring av planen för övervakning av utsläpp* inom den tidsfrist som utsläppshandelsmyndigheten sätter ut.

14 §

Byte av verksamhetsutövare

Om en ny verksamhetsutövare träder i stället för en verksamhetsutövare som beviljats tillstånd, ska den nya verksamhetsutövaren anmäla saken till utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan justera tillståndet för utsläpp av växthusgaser *och planen för övervakning av utsläpp* inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar

Gällande lydelse

diga utredningar har tillställts myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om. I tillståndet ska uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren antecknas. *Den nya verksamhetsutövaren ska svara för de skyldigheter som avses i 7 § och uppfyllande av de tillståndsvillkor som avses i 11 § från och med den dag då tillståndet justerades.*

Om endast en del av den verksamhet i anläggningen eller anläggningarna som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser *eller ett tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser* övergår till den nya verksamhetsutövaren, ska de bestämmelser som gäller beviljande och ändring av tillstånd följas, med undantag för den tidsfrist som i 9 § 2 mom. ställts för ansökan om tillstånd. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd inom 30 dagar från det att anmälan och nödvändiga utredningar och planer har tillställts myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om.

Den nya verksamhetsutövaren svarar i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som avses i 7 § och uppfyllandet av de tillståndsvillkor som avses i 11 § från och med den dag då denne beviljades tillstånd för utsläpp av växthusgaser. *Om anläggningen har tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser, svarar den nya verksamhetsutövaren i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som avses i 7 § 1 mom. 1 och 4—6 punkten.*

16 §

Återkallande av ett tillstånd

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält en

Föreslagen lydelse

har lämnats in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om. Uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren ska antecknas i tillståndet *och planen för övervakning av utsläpp.*

Om endast en del av den verksamhet i anläggningen eller anläggningarna som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till den nya verksamhetsutövaren, ska bestämmelserna om beviljande och ändring av ett tillstånd *och bestämmelserna om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp* följas, med undantag för den tidsfrist för ansökan om tillstånd som anges i 9 § 2 mom. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd *och om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp* inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar och planer lämnades in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om.

Den nya verksamhetsutövaren svarar i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som anges i 7 § samt för uppfyllandet av de tillståndsvillkor *och krav på övervakning av utsläpp som utsläppshandelsmyndigheten fastställt med stöd av 11 §* från den dag då tillståndet *och planen för övervakning av utsläpp* justerades eller tillståndet beviljades *och planen för övervakning av utsläpp* godkändes.

16 §

Återkallande av tillstånd och beslut om en plan för övervakning av utsläpp

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält att

Gällande lydelse

utvidgning av anläggningen eller ett upphörande eller en minskning av verksamheten eller andra sådana ändringar av verksamheten eller av övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet ändras *eller tillståndsvillkoren justeras*.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten.

16 a §

Upphörande med verksamheten vid en anläggning

Verksamheten vid en anläggning anses ha upphört, om något av följande villkor uppfylls:

1) tillståndet för utsläpp av växthusgaser eller det tillfälliga tillståndet för utsläpp av växthusgaser har upphört att gälla eller återkallats,

2) det är tekniskt omöjligt att fortsätta med verksamheten vid anläggningen,

3) anläggningen är inte längre i drift, och det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten,

4) anläggningen är inte längre i drift, och verksamhetsutövaren kan inte visa att verksamheten återupptas inom sex månader från det att verksamheten har upphört; utsläppshandelsmyndigheten kan förlänga tidsfristen till högst 18 månader, om verksamhetsutövaren visar att det på grund av exceptionella och oförutsägbara omständigheter som verksamhetsutövaren rimligtvis inte har kunnat påverka eller bereda sig på är omöjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen inom sex månader.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten tillämpas inte på en anläggning i reserv eller i beredskap eller på en anläggning som bedriver säsongsbetonad verksamhet, om följande villkor uppfylls:

1) verksamhetsutövaren har ett gällande tillstånd för utsläpp av växthusgaser eller ett tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser och de övriga tillstånd som verksamheten vid

Föreslagen lydelse

anläggningen utvidgats eller att verksamheten upphört eller minskat eller andra sådana ändringar av verksamheten eller övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att *utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp* ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten. När en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser återkallas, återkallas också godkännandet av anläggningens plan för övervakning av utsläpp.

16 a §

Upphörande med verksamheten vid en anläggning

Bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att en anläggning ska kunna anses ha upphört med sin verksamhet finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

anläggningen kräver,

2) det är tekniskt möjligt att återuppta verksamheten vid anläggningen utan att göra fysiska ändringar där,

3) anläggningen underhålls regelbundet.

Närmare bestämmelser om en verksamhetsutövares skyldighet att underrätta utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten har upphört samt om tillämpningen av kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Verksamhetsutövaren ska omedelbart efter det att verksamheten har upphört meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid en anläggning har upphört.

17 §

(upphävs)

Förbud mot bokföring av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten får inte på anläggningens i 49 § avsedda konto i registret bokföra årliga utsläppsrätter enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att utsläppstillståndet för växthusgaser har återkallats. Inte heller får utsläppshandelsmyndigheten efter det att verksamheten vid en anläggning har upphört enligt 16 a § på anläggningens konto i registret bokföra det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska bokföras där.

3 kap.

3 kap.

Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder

Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder

18 §

18 §

Den totala kvantiteten utsläppsrätter

Den totala kvantiteten utsläppsrätter

Kommissionen bestämmer och offentliggör den totala årliga kvantiteten utsläppsrätter för 2013 för samtliga anläggningar inom Europeiska unionen som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter (EU:s utsläppshandelssektor) i enlighet med artiklarna 9 och 9a i utsläppshandelsdirektivet. Efter 2013 minskar den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet.

Kommissionen bestämmer och offentliggör den totala årliga kvantiteten utsläppsrätter för 2013 för samtliga anläggningar som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter, nedan EU:s utsläppshandelssystem, i enlighet med artiklarna 9 och 9a i utsläppshandelsdirektivet. Efter 2013 minskar den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent fram till 2020 och från 2021 årligen linjärt med 2,2 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

*Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter
för handelsperioden 2013—2020*

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis för produktion av värme och kyla genom högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG, nedan *högeffektiv kraftvärme*, och till de nya deltagare som avses i 27 § minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till andra anläggningar minskas vid behov genom att antalet utsläppsrätter multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämmer för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet.

De utsläppsrätter ska auktioneras ut som inte tilldelas gratis i enlighet med artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som utfärdats med stöd av direktivet, eller som inte används till att stödja de demonstrationsprojekt som avses i artikel 10a.8 i det direktivet.

19 §

*Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter
för handelsperioden 2013—2020*

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis för produktion av värme och kyla genom högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG, nedan *högeffektiv kraftvärme*, och till de nya deltagare som avses i 27 § minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till andra anläggningar minskas vid behov genom att antalet utsläppsrätter multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämmer för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet, *sådan det gällde den 19 mars 2018, nedan **det gamla utsläppshandelsdirektivet***.

Genom auktion fördelas Finlands andel av de utsläppsrätter som inte inom EU:s utsläppshandelssystem

1) tilldelas gratis i enlighet med artikel 10a i det gamla utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som antagits med stöd av direktivet,

2) används till att stödja de demonstrationsprojekt som avses i artikel 10a.8 i det gamla utsläppshandelsdirektivet, eller

3) från och med den 1 januari 2019 överförs till den reserv för utsläppsrätter, nedan reserven för marknadsstabilitet, som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG.

Kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10.2 i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 a §

**Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter
för handelsperioden 2021—2030**

Utsläppsrätterna tilldelas enligt enhetliga tilldelningsmetoder i alla länder som ingår i EU:s utsläppshandelssystem.

Inom EU:s utsläppshandelssystem ska för fördelning mellan de länder som ingår i systemet auktioneras ut de utsläppsrätter som inte

1) tilldelas gratis,

2) används för att modernisera energisektorn i de EU-medlemsstater som avses i utsläppshandelsdirektivet eller för att främja innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet,

3) överförs till reserven för marknadsstabilitet,

4) annulleras i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder, eller

5) annulleras för att fullgöra utsläppsminskingsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 på det sätt som föreskrivs i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021—2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013, nedan **förordningen om ansvarsfördelning**.

Finlands andel av kvantiteten utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artiklarna 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet auktioneras ut i enlighet med 6 kap. Antalet utsläppsrätter som auktioneras ut minskas dock, om statsrådet beslutar att

1) annullera utsläppsrätter för att fullgöra utsläppsminskingsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 i enlighet med artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning, eller

2) annullera utsläppsrätter i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet på Finlands territorium stängs på grund av ytterligare nation-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ella åtgärder.

21 §

21 §

Beräkning av utsläppsrätter per anläggning

Beräkning av utsläppsrätter per anläggning

De utsläppsrätter som ska beviljas anläggningen och en del av anläggningen och som motsvarar ett år beräknas så att

De utsläppsrätter som ska beviljas anläggningen och en del av anläggningen och som motsvarar ett år beräknas så att

3) det antal utsläppsrätter för en anläggning som erhållits i enlighet med 1 och 2 punkten multipliceras vid behov med den *korrigeringsfaktor* som kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet bestämt för varje år; antalet utsläppsrätter som årligen tilldelas gratis till en anläggning som klassificerats som elproducent för den produktion av värme eller kyla som sker genom högeffektiv kraftvärme minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet och på denna tillämpas inte den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämt.

3) det antal utsläppsrätter för en anläggning som erhållits i enlighet med 1 och 2 punkten vid behov multipliceras med den *korrigeringsfaktor* som kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i *det gamla* utsläppshandelsdirektivet bestämt för varje år; antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till en anläggning som klassificerats som elproducent för den produktion av värme eller kyla som sker genom högeffektiv kraftvärme minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet och på en sådan anläggning tillämpas inte den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämt.

25 §

25 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Arbets- och näringsministeriet ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar ministeriet antalet utsläppsrätter, om ändringar som görs i utsläppshandelsdirektivet eller kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar *utsläppshandelsmyndigheten* antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis

Gällande lydelse

av utsläppsrätter eller i direktivet.

26 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och ges in till utsläppshandelsmyndigheten.

Arbets- och näringsministeriet offentliggör elektroniskt en förteckning över de anläggningar som beviljats gratis utsläppsrätter och över de utsläppsrätter per anläggning som beviljats gratis.

5 kap.

Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten vid anläggningar

27 §

Nya deltagare under handelsperioden 2013—2020

Av det antal utsläppsrätter som enligt artikel 10a.7 i utsläppshandelsdirektivet reserverats för nya deltagare i hela Europeiska unionen beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

29 §

Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare samt de uppgifter som ska lämnas till ministeriet

Verksamhetsutövaren ska ansöka om de utsläppsrätter för nya deltagare som tilldelas gratis genom en ansökan som riktas till arbets- och näringsministeriet. Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Bestäm-

Föreslagen lydelse

tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

26 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt en förteckning över de anläggningar som beviljats gratis utsläppsrätter och över de utsläppsrätter per anläggning som beviljats gratis.

5 kap.

Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten vid anläggningar under handelsperioden 2013—2020

27 §

Nya deltagare under handelsperioden 2013—2020

Av det antal utsläppsrätter som enligt artikel 10a.7 i *det gamla* utsläppshandelsdirektivet reserverats för nya deltagare i hela Europeiska unionen beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

29 §

*Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare samt de uppgifter som ska lämnas till **utsläppshandelsmyndigheten***

Verksamhetsutövaren ska ansöka om de utsläppsrätter för nya deltagare som tilldelas gratis genom en ansökan som riktas till *utsläppshandelsmyndigheten*. Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Bestäm-

Gällande lydelse

melser om tidpunkten för insändande av ansökan och om andra förfaranden i samband med ansökan om utsläppsrätter utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare

Arbets- och näringsministeriet bereder det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare gratis för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med de tilldelningsregler som anges i 28 § utifrån de uppgifter som verksamhetsutövarna lämnat.

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter. Kalkylerna per anläggning görs vid behov i den form som kommissionen kräver. Av det preliminära antalet utsläppsrätter per anläggning ska framgå de tilldelningsregler och i kalkylen använda uppgifter som beräkningarna av antalet utsläppsrätter baserar sig på.

Arbets- och näringsministeriet informerar verksamhetsutövaren om beslutet om det preliminära antal utsläppsrätter som beviljas anläggningen och ger in beslutet till kommissionen.

31 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut om det antal utsläppsrätter som nya deltagare beviljas gratis för handelsperioden 2013—2020 efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren i fråga kan beviljas utsläppsrätter. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska framgå

Arbets- och näringsministeriet ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av

Föreslagen lydelse

melser om tidpunkten för insändande av ansökan och om andra förfaranden i samband med ansökan om utsläppsrätter utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten bereder det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare gratis för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med de tilldelningsregler som anges i 28 § utifrån de uppgifter som verksamhetsutövarna lämnat.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter. Kalkylerna per anläggning görs vid behov i den form som kommissionen kräver. Av det preliminära antalet utsläppsrätter per anläggning ska framgå de tilldelningsregler och i kalkylen använda uppgifter som beräkningarna av antalet utsläppsrätter baserar sig på.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar verksamhetsutövaren om beslutet om det preliminära antal utsläppsrätter som beviljas anläggningen och lämnar in beslutet till kommissionen.

31 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det antal utsläppsrätter som en ny deltagare beviljas gratis för handelsperioden 2013—2020 efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren kan beviljas utsläppsrätter. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska framgå

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av

Gällande lydelse

kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar ministeriet antalet utsläppsrätter, om ändringar som görs i utsläppshandelsdirektivet eller kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

32 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren *och ges in till utsläppshandelsmyndigheten*.

Arbets- och näringsministeriet offentliggör elektroniskt uppgifterna om anläggningar och utvidgning av anläggningar samt det antal gratis utsläppsrätter som beviljats anläggningarna i fråga av det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare.

34 §

Beslut om minskning av antalet utsläppsrätter

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut om minskning av antalet utsläppsrätter som beviljats gratis för en anläggning till följd av en sådan partiell nedläggning av verksamheten eller minskning av en anläggnings kapacitet som avses i 33 §. Av beslutet ska framgå

Föreslagen lydelse

kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar *utsläppshandelsmyndigheten* antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

32 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om anläggningar och utvidgning av anläggningar samt det antal gratis utsläppsrätter som beviljats anläggningarna av det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare.

34 §

Beslut om minskning av antalet utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om minskning av antalet utsläppsrätter som beviljats gratis för en anläggning till följd av en sådan partiell nedläggning av verksamheten eller minskning av en anläggnings kapacitet som avses i 33 §. Av beslutet ska framgå

Gällande lydelse

35 §

Delgivning av och information om beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter

Beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och ges in till *utsläppshandelsmyndigheten* och kommissionen.

Arbets- och näringsministeriet offentliggör elektroniskt uppgifterna om minskning av antalet utsläppsrätter för en anläggning och det antal gratis utsläppsrätter som anläggningen beviljas för vart och ett av åren efter ändringen.

5 a kap

Lämnande av uppgifter om anläggningar med tanke på handelsperioder som börjar efter 2020

35 a §

Lämnande av uppgifter om anläggningar

Verksamhetsutövarna ska senast den 30 april 2019 med den blankett som kommissionen utarbetat lämna arbets- och näringsministeriet verifierade uppgifter om produktionsverksamhet, överföring av värme och gas, elproduktion och utsläpp i varje delanläggning under de fem föregående kalenderåren, om denna lag tillämpas på anläggningen fram till den 29 juni 2019. Verksamhetsutövarna ska lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter för följande femårsperioder alltid senast den dag då fem år har förflutit från den föregående utsatta dagen för lämnandet av uppgifterna, om denna lag tillämpas på anläggningen när fem år har förflutit från den ovan avsedda utsatta dagen.

När det gäller sådana anläggningar som inlett sin verksamhet före den 30 juni det år då uppgifterna ska lämnas in, ska uppgifterna lämnas senast den 30 juni året i fråga.

Uppgifterna ska vara verifierade av en kontrollör som godkänts enligt 61 § 3 och 4 mom.

Arbets- och näringsministeriet skickar en

Föreslagen lydelse

35 §

Delgivning av och information om beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter

Beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och lämnas in till kommissionen.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om minskning av antalet utsläppsrätter för en anläggning och det antal gratis utsläppsrätter som anläggningen beviljas för vart och ett av åren efter ändringen.

5 a kap.

Utsläppsrätter som tilldelas gratis under handelsperioder som inleds efter 2020

35 a §

Allmänna tilldelningsregler under handelsperioden 2021—2030

De anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen tilldelas utsläppsrätter gratis för handelsperioden 2021—2030 enligt följande:

1) *för elproduktion och till avskiljningsanläggningar, rörsystem och lagringsanläggningar för koldioxid endast för el som produceras med rökgaser,*

2) *till sektorer eller delsektorer som enligt kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10b.5 i utsläppshandelsdirektivet hör till de sektorer eller delsektorer som löper risk för koldioxidläckage den totala kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,*

3) *för fjärrvärmeproduktion enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,*

4) *2021—2026 till övriga sektorer eller delsektorer 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet och därefter med en lika stor*

Gällande lydelse

förteckning över de anläggningar som den 29 juni omfattats av denna lags tillämpningsområde samt de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnat, till kommissionen senast den 30 september det år då uppgifterna har lämnats in till arbets- och näringsministeriet. För de följande femårsperioderna skickas motsvarande uppgifter till kommissionen senast när fem år har förflutit från den föregående utsatta tidpunkten för lämnandet av uppgifterna. Innan uppgifterna skickas kontrollerar arbets- och näringsministeriet att behövliga uppgifter har antecknats på den blankett som avses i 1 mom.

Verksamhetsutövarna är skyldiga att lämna uppgifterna enligt 1 mom. senast vid den tidpunkt som nämns i 1 eller 2 mom. och komplettera uppgifterna inom den tid som arbets- och näringsministeriet sätter ut för att de ska ha rätt att få utsläppsrätter tilldelade gratis i enlighet med utsläppshandelsdirektivet, sådant det lyder ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 och den rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter som utfärdats med stöd av det, under varje femårsperiod med början år 2021.

35 b §

Europeiska unionens tillämpliga lagstiftning och bemyndigande att utfärda förordning

På lämnandet av uppgifter om anläggningar tillämpas dessutom vad som med stöd av artikel 10 a.1 och artikel 11.1 första stycket i utsläppshandelsdirektivet föreskrivs om gratis tilldelning av utsläppsrätter och lämnandet av uppgifter. Bestämmelser om övervakning och om verifiering av uppgifterna finns i kommissionens övervakningsförordning och i kommissionens verifieringsförordning.

Närmare bestämmelser om lämnandet av uppgifter enligt 35 a §, om övervakningen och om verifieringen av uppgifterna får vid behov utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Föreslagen lydelse

minskning årligen så att inga utsläppsrätter tilldelas gratis 2030.

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknas på basis av kommissionens riktmärken. Kommissionen godkänner med stöd av artikel 10a.2 i utsläppshandelsdirektivet uppdaterade riktmärken för en sektor eller delsektor för perioden 2021—2025 och perioden 2026—2030. Bestämmelser om beviljande av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Antalet utsläppsrätter minskas enligt följande:

1) antalet utsläppsrätter som beviljas för den produktion av värme eller kyla som i en befintlig anläggning i utsläppshandeln sker genom kraftvärme som avses i artikel 10a.4 i utsläppshandelsdirektivet minskas linjärt med 2,2 procent årligen, med undantag för de år då antalet utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn,

2) antalet utsläppsrätter som beviljas andra befintliga anläggningar i utsläppshandeln än de befintliga anläggningar i utsläppshandeln som avses i 1 punkten minskas vid behov med den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn,

3) utsläppsrätter som beviljas nya deltagare i utsläppshandeln minskas linjärt med 2,2 procent årligen.

35 b §

Antalet utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln under handelsperioden 2021—2030

Av det gemensamma antal utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

1) till nya deltagare i utsläppshandeln,

2) till anläggningar vars produktionsnivå har stigit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärde för två år.

Det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln utökas med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas på grund av att anläggningens pro-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

duktionsnivå har sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år. Antalet utsläppsrätter utökas även med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att anläggningen har upphört med sin verksamhet.

35 c §

Ändringar i anläggningarnas produktionsnivå under handelsperioden 2021—2030

Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter ökas eller minskas årligen för anläggningar vars produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år jämfört med den ursprungliga nivån som använts när antalet gratis tilldelade utsläppsrätter bestämts för perioden i fråga, 2021—2025 eller 2026—2030. Bestämmelser om ökning och sänkning finns i kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

35 d §

Myndighetsuppgifter under handelsperioder som inleds efter 2020

Utsläppshandelsmyndigheten sköter de uppgifter som i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter har anvisats den behöriga myndigheten och Finland under de handelsperioder som inleds efter 2020. Arbets- och näringsministeriet ansvarar dock i fråga om perioden 2021—2025 för behandlingen av de uppgifter som behövs för den förteckning som avses i artikel 11.1 i utsläppshandelsdirektivet och för att förteckningen lämnas in till kommissionen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b kap.

Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 e §

Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Ansökan för perioden 2021—2025 ska lämnas in senast den 30 april 2019 och ansökan för perioden 2026—2030 senast den 30 april 2024.

När det gäller sådana anläggningar som har inlett sin verksamhet före den 30 juni det år då ansökan ska lämnas in, ska ansökan lämnas in senast den nämnda dagen.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Den tidsfrist för inlämnande av ansökan och lämnande av uppgifter som anges i 1 mom. kan genom förordning av arbets- och näringsministeriet förlängas med högst två månader, om kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har trätt i kraft två veckor före tidsfristen i fråga eller om kommissionens riktlinjer och elektroniska tabeller som bereds för genomförandet av kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har meddelats två månader före tidsfristen i fråga.

35 f §

Bilagor till ansökan

Bestämmelser om de handlingar och uppgifter som ska fogas till en i 35 e § avsedd ansökan och om verifiering av uppgifterna finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. De handlingar som fogas till ansökan ska lämnas in på den blankett som fastställts av den myndigheten

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som svarar för behandlingen av handlingen i fråga.

Verksamhetsutövaren ska för att få gratis utsläppsrätter i enlighet med utsläppshandelsdirektivet för den aktuella femårsperioden komplettera handlingarna och uppgifterna inom den tid som bestäms av den myndighet som svarar för behandlingen av dem.

Närmare bestämmelser om lämnande av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och veriferingen av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 g §

Preliminärt antal utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena för beräkningen av antalet utsläppsrätter. En förutsättning för beslut är att kommissionen inte har avvisat förslaget om att anläggningen ska antecknas på listan över anläggningar som beviljas utsläppsrätter gratis.

35 h §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt värdet på den sektorsövergripande korrigeringsfaktor som tillämpas respektive år.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 c kap.

Beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 i §

Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för perioden 2021—2025 eller perioden 2026—2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Bestämmelser om tidsfristen för inlämnande av ansökan och om ansökningsförfarandena utfärdas genom förordning av statsrådet.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Bestämmelser om bilagor till ansökan och verifiering av dem finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av bilagorna till ansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 j §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare i utsläppshandeln gratis för den aktuella femårsperioden.

En förutsättning för beviljande av utsläppsrätter är att anläggningen har beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med beslutsfattandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 d kap.

Skyldigheterna i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ändringar i antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 k §

Godkännande av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

En plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter godkänns av utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för fattande av beslut om en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 l §

Ändring av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

Bestämmelser om när en verksamhetsutövare ska ändra sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren ska på förhand anmäla ändringar till utsläppshandelsmyndigheten.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska utsläppshandelsmyndigheten ändra beslutet om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

följd av ändringen.

35 m §

Övervaknings- och anmälningsskyldighet

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att övervaka uppgifterna om utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis finns också i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Anmälan ska göras till utsläppshandelsmyndigheten.

En verksamhetsutövare på vilken kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas ska årligen till utsläppshandelsmyndigheten anmäla uppgifter om anläggningens verksamhet i enlighet med kraven i rättsakten i fråga.

Bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med de anmälningar som avses i 2 och 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av de uppgifter som ska anmälas och om övervakningen av de uppgifter som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 n §

Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter

Antalet utsläppsrätter som beviljats en anläggning ändras om anläggningens produktionsnivå har förändrats med mer än 15 procent beräknat på det sätt som avses i 35 c § eller om det har skett en annan förändring i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om genomförandet av kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter, med undantag för innehållet i och verifieringen av de uppgifter som med stöd av 35 m § ska anmälas till utsläppshandelsmyndigheten, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 o §

Fusion och delning

Bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter om fusion av anläggningar och om delning av en anläggning finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Uppgifterna ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för lämnande av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas den anläggning som är resultatet av en fusion eller de anläggningar som är resultatet av en delning. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter också i en situation där ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser inbegriper minst två anläggningar och en del av anläggningarna i sin helhet övergår till en eller flera nya verksamhetsutövare.

5 e kap.

Avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 p §

Ansökan om avstående från utsläppsrätter

Bestämmelser om verksamhetsutövarens möjlighet att helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

35 q §

Beslut om avstående från utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter utifrån den ansökan som avses i 35 p §.

6 kap.

6 kap.

Auktionering av utsläppsrätter under handelsperioden 2013—2020

Auktionering av utsläppsrätter

36 §

36 §

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

Finlands andel av de utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 som auktioneras ut ska auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen. Kommissionen beräknar i enlighet med artikel 10.2 i utsläppshandelsdirektivet det antal utsläppsrätter som Finland ska auktionera ut.

Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut ska auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen.

37 §

37 §

Auktionsförrättare

Auktionsförrättare

Statsrådet beslutar om vem som är auktionsförrättare. Arbets- och näringsministeriet meddelar kommissionen den valda auktionsförrättarens namn och kontaktuppgifter.

Auktionsförrättare i Finland är utsläppshandelsmyndigheten. Arbets- och näringsministeriet meddelar kommissionen auktionsförrättarens namn och kontaktuppgifter.

I enlighet med auktionsförordningen auktionerar auktionsförrättaren ut de utsläppsrätter som för Finlands del ska utauktioneras enligt 36 § 1 mom. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna.

Auktionsförrättaren auktionerar i enlighet med auktionsförordningen ut de utsläppsrätter som för Finlands del ska auktioneras ut. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna.

Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Auktionsförrättaren auktionerar ut de utsläppsrätter som Finland i enlighet med auktionsförordningen ska auktionera ut för att främja de innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp som avses i artikel 10a.8 i utsläppshandelsdirektivet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Auktionsförrättaren tar emot intäkterna och redovisar dem, minskade med de enligt auktionsförrättningen tillåtna kostnaderna, till det konto som kommissionen uppger.

39 §

39 §

Rätt att delta i en auktion

Rätt att delta i en auktion

Följande fysiska eller juridiska personer har rätt att ansöka om tillstånd att lägga direkta bud i auktioner:

Följande fysiska eller juridiska personer har rätt att ansöka om tillstånd att lägga direkta bud i auktioner:

2) värdepappersföretag, som är godkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

2) värdepappersföretag, som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

3) kreditinstitut som är godkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

3) kreditinstitut som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

40 §

40 §

Maximal användning av projektenheter

Maximal användning av projektenheter

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008–2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda ett större antal projektenheter än det maximiantal som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare för övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013–2020 använda projektenheter så som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i utsläppshandelsdirektivet.

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008–2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda ett större antal projektenheter än det maximiantal som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare för övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013–2020 använda projektenheter så som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i *det gamla* utsläppshandelsdirektivet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter och som härrör från projekt registrerade före 2013. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad.

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad.

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet, för projekt som registrerats före 2013 byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. *Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.*

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet, byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. *Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.*

50 §

Årlig registrering av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en anläggning på utsläppstillståndshavarens registerkonto för anläggningen i fråga.

Ett villkor för att utsläppsrätter ska få registreras är att anläggningen har ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Utsläppsrätter får inte registreras på kontot för en anläggning där verksamheten har upphört enligt 16 a §.

50 §

Årlig registrering av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en anläggning på utsläppstillståndshavarens registerkonto för anläggningen i fråga.

Ett villkor för att utsläppsrätter ska få registreras är att anläggningen har ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Bestämmelser om förbud mot att efter det att verksamheten vid en anläggning har upphört registrera utsläppsrätter på anläggningens konto i registret finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläpps-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rätter. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att utsläppsrätter inte längre ska registreras.

Om en anläggning avbryter sin verksamhet tills vidare kan utsläppshandelsmyndigheten från det år som följer på avbrytandet i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avbryta registreringen på anläggningens konto i registret av det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska registreras där. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att registreringen av utsläppsrätter ska avbrytas.

51 §

(upphävs)

Registrering av utsläppsrätter på en ny deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter på en ny deltagares konto i registret. Ett villkor för att utsläppsrätterna ska registreras är att anläggningen har beviljats tillstånd till utsläpp av växthusgaser eller att tillståndet har ändrats till följd av en ändring av anläggningen

51 a §

51 a §

Registrering av minskat antal utsläppsrätter

*Registrering av **ändrat** antal utsläppsrätter*

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning minskar till följd av en förändring som avses i 33 §, och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 34 § om minskning av antalet utsläppsrätter, ska utsläppshandelsmyndigheten oberoende av 50 och 51 §, så snart som möjligt efter att beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter har fattats, registrera de utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto som gratis tilldelas anläggningen.

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning minskar till följd av en förändring som avses i 33 *eller* 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 34 *eller* 35 n § om minskning av antalet utsläppsrätter, ska utsläppshandelsmyndigheten oberoende av 50 §, så snart som möjligt efter det att beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter har fattats, registrera de utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto som gratis tilldelas anläggningen.

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning ökar till följd av en förändring som avses i 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 35 n § om ökning av antalet utsläppsrätter, kan utsläppshandelsmyndigheten, om kommissionens rättsakt om justering

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillåter det, på verksamhetsutövarens konto registrera antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt det gällande delningsbeslutet före den 28 februari och skillnaden mellan det antal utsläppsrätter som registrerats på kontot och det ökade antalet utsläppsrätter så snart som möjligt efter det att beslutet om ökning av antalet utsläppsrätter har fattats.

51 b §

51 b §

Återkrav av utsläppsrätter

Återkrav av utsläppsrätter

En verksamhetsutövare på vars registerkonto det i *enlighet med 50, 51 och 51 a* har registrerats fler utsläppsrätter än vad verksamhetsutövaren enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter är berättigad till, ska överlämna ett mot den överskjutande delen svarande antal utsläppsrätter. Det överskjutande antalet utsläppsrätter som har tilldelats kan även kvittas med de utsläppsrätter som gratis tilldelas verksamhetsutövaren, om detta är tillåtet enligt kommissionens registerförordning. Närmare bestämmelser om förfarandet för återkrav av utsläppsrätter och om tidsfristerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

En verksamhetsutövare på vars konto i registret det har registrerats fler utsläppsrätter än vad verksamhetsutövaren enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter* är berättigad till, ska överlämna ett mot den överskjutande delen svarande antal utsläppsrätter. Det överskjutande antalet utsläppsrätter som har tilldelats kan även kvittas med det antal utsläppsrätter som gratis tilldelas verksamhetsutövaren, om detta är tillåtet enligt kommissionens registerförordning. Närmare bestämmelser om förfarandet för återkrav av utsläppsrätter och om tidsfristerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §

52 §

Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts

Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts

När verksamhetsutövaren i en anläggning byts ut, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som stämmer överens med det beslut som avses i 25 eller 31 § på den nya verksamhetsutövarens registerkonto för anläggningen från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i tillståndet för utsläpp av växthusgaser i enlighet med 14 § 1 mom.

När verksamhetsutövaren för en anläggning byts, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som *beviljats anläggningen* på den nya verksamhetsutövarens konto i registret för anläggningen från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i tillståndet för utsläpp av växthusgaser i enlighet med 14 § 1 mom.

Alla utsläppsrätter som är förenliga med det beslut som avses i 25 eller 31 § och som ska registreras årligen registreras på den tidigare verksamhetsutövarens registerkonto för anläggningen, om endast en del av verksamheten i en eller flera anläggningar som

Gällande lydelse

ingår i samma tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till en ny verksamhetsutövare. Den nya och den tidigare verksamhetsutövaren kan dock komma överens om att en del av utsläppsrätterna registreras på kontot för den nya verksamhetsutövarens anläggning efter det att den nya verksamhetsutövaren har beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser i fråga om den överlättna verksamheten. Ett skriftligt avtal om detta ska ges in till utsläppshandelsmyndigheten.

53 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Verksamhetsutövaren ska årligen senast den 30 april till det register som avses i 46 § överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har verifierats i enlighet med 10 kap. De utsläppsrätter som överlämnas får inte vara sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

Utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller senare är giltiga för utsläpp under perioder av åtta år med början den 1 januari 2013.

Föreslagen lydelse

53 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Verksamhetsutövaren ska årligen senast den 30 april till det register som avses i 46 § överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har verifierats i enlighet med 10 kap. De utsläppsrätter som överlämnas får *i fråga om utsläpp som orsakas under handelsperioden 2013—2020* inte vara sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. *De utsläppsrätter som överlämnas får inte heller vara sådana utsläppsrätter vilkas överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfartygsoperatörerna i den medlemsstat som beviljat de aktuella utsläppsrätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att förfalla.* Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

Utsläppsrätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. Från och med den 1 januari 2021 ska till utsläppsrätterna fogas en anteckning om under vilken tioårsperiod från och med den 1 januari 2021 de beviljats. Utsläppsrätterna är giltiga för de utsläpp som uppkommer från och med den aktuella tioårsperiodens första år.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

54 §

Annullering av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten ska fyra månader efter det att varje handelsperiod gått ut annullera de för respektive handelsperiod beviljade och registrerade utsläppsrätter som inte har annullerats i enlighet med 1 eller 2 mom.

54 §

Annullering av utsläppsrätter

(upphävs 3 mom.)

55 §

Ersättande av annullerade utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten ska registrera utsläppsrätterna på respektive konto i registret för handelsperioden 2013—2020 och därpå följande perioder för att ersätta de utsläppsrätter som fanns på kontot från föregående handelsperiod och som annullerats i enlighet med 54 § 3 mom.

(upphävs)

56 §

Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och i enlighet med kommissionens övervakningsförordning och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

56 §

Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning, *den godkända planen för övervakning av utsläpp* och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

59 §

Verifieringsutlåtande

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är till-

59 §

Verifieringsutlåtande

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är till-

Gällande lydelse

fredställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförfordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända övervakningsplanen så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga feltolkningar i utsläppsrapporten.

61 §

Godkännande av kontrollör

Kontrollören kan även ansöka om godkännande för verifiering av i 29 § 2 mom. samt i 33 och 35 a § avsedda uppgifter som behövs för tilldelningen av de utsläppsrätter som tilldelas gratis. *En förutsättning för godkännande är utöver det som föreskrivs i 2 mom. i denna paragraf att kontrollören i sin verksamhet kan tillämpa kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter och vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om utsläppsrätter som tilldelas gratis. En förutsättning för godkännande som kontrollör från och med 2019 är också en i bilaga 1 till kommissionens verifieringsförfordning angiven ackreditering, som omfattar övriga verksamheter enligt artikel 10 a i utsläppshandelsdirektivet.*

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande enligt 2 mom. 1–5 punkten och 3 mom. finns i kommissionens verifieringsförfordning. Den som ansöker om godkännande som kontrollör ska genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *ackrediteringsförfordningen*, visa att den uppfyller de förutsättningar som anges i 2 och 3 mom.

Föreslagen lydelse

fredställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförfordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända *planen för övervakning av utsläpp* så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga feltolkningar i utsläppsrapporten.

61 §

Godkännande av kontrollör

Kontrollören kan även ansöka om godkännande för verifiering av i 29 § 2 mom. och 33 § avsedda uppgifter som behövs för tilldelningen av de utsläppsrätter som tilldelas gratis *samt för verifiering av de uppgifter som ska verifieras enligt kommissionens genomförandeakter som antagits med stöd av utsläppshandelsdirektivet. I kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter föreskrivs det närmare om de krav som ställs på kontrollören.*

Närmare bestämmelser om de förutsättningar för godkännande som anges i 2 mom. 1–5 punkten finns i kommissionens verifieringsförfordning. Den som ansöker om godkännande som kontrollör ska genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *ackrediteringsförfordningen*, visa att den uppfyller de förutsättningar som anges i 2 mom. *Närmare bestämmelser om ackreditering av kontrollörer av de uppgifter enligt 3 mom. som ska verifieras för gratis tilldelning av utsläppsrätter*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

och om krav på ackrediteringsorgan finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

64 §

64 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 eller 62 § eller handlar väsentligt i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller med villkoren i beslutet om godkännande, ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana kontrollören att rätta sin verksamhet inom en tid som myndigheten sätter ut. Myndigheten kan återkalla ett godkännande, om kontrollören inte inom utsatt tid har fått sin verksamhet att stämma överens med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt med tillståndsvillkoren.

Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 eller 62 § eller handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, *kommissionens verifieringsförordning* eller villkoren i beslutet om godkännande, *kan* utsläppshandelsmyndigheten *ge kontrollören en anmärkning eller en varning*. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, *om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelserna i verksamheten korrigerats inom den av utsläppshandelsmyndigheten utsatta tidsfristen.*

73 §

73 §

Utsläppshandelsförseelse

Utsläppshandelsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om ett i 8 § avsett tillstånd för utsläpp av växthusgaser *eller tillfälligt tillstånd för utsläpp av växthusgaser,*

1) försummar att ansöka om ett i 8 § avsett tillstånd för utsläpp av växthusgaser *och från och med handelsperioden 2021–2030 godkännande av planen för övervakning av utsläpp,*

8) försummar att lämna uppgifter enligt 35 a § inom den tid som anges i 1 eller 2 mom. i den paragrafen,

8) *försummar att lämna uppgifter enligt 35 o § om fusion av anläggningar eller delning av en anläggning eller lämnar felaktiga uppgifter,*

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

Gällande lydelse

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av ett tillstånd som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av 16 § 2 och 3 mom. ska även om det överklagas iaktas i fråga om förbudet enligt 17 § att bokföra utsläppsätter i registret, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Ett förbud mot överlåtelse av utsläppsätter som utsläppshandelsmyndigheten har meddelat med stöd av 71 § ska iaktas även om det överklagas, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Föreslagen lydelse

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). *Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten med stöd av denna lag har beviljat utsläppsätter som tilldelas gratis eller ändrat deras antal får dock överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Högsta förvaltningsdomstolen ska behandla besvär som gäller beviljande av utsläppsätter och ändring av antalet utsläppsätter skyndsamt.*

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten meddelat med stöd av 50, 61, 62 och 71 § ska iaktas trots överklagande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten har beviljat utsläppsätter som tilldelas gratis eller ändrat antalet utsläppsätter ska iaktas trots överklagande. Besvärmyndigheten kan inte förbjuda eller avbryta genomförandet eller meddela andra föreskrifter om genomförandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., bestämmelserna i 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, bestämmelserna i 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 25 § 3 mom. och 26 §, rubriken för 29 §, bestämmelserna i 29 § 1 mom. och 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., bestämmelserna i 31 § 3 mom. och 32 §, det inledande stycket i 34 § och bestämmelserna i 35 §, 56 § 1 mom. och 59 § träder dock i kraft först den 1 januari 2021.

Bestämmelserna i 8—12 § tillämpas på beredningen och beviljandet av godkännande

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av utsläppstillstånd och planer för övervakning av utsläpp för handelsperioden 2021—2030 från det att lagen träder i kraft.

Bestämmelserna i 16 a, 50 och 52 § samt bestämmelserna om upphävande av 17 och 51 § i lagen om utsläppshandel träder i kraft den 1 januari 2021. Efter den dagen tillämpas dock 16 a, 17, 50, 51 och 52 § i lagen om utsläppshandel på registrering av utsläppsrätter som beviljats för handelsperioden 2013—2020, sådana paragraferna lyder när denna lag träder i kraft.

En sådan ändring i antalet gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 25 § 3 mom., 31 § 3 mom. eller 34 § eller en sådan ansökan om gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 29 § som den 1 januari 2021 har inletts vid arbets- och näringsministeriet överförs den dagen till utsläppshandelsmyndigheten för behandling.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 och perioden 2021—2025.